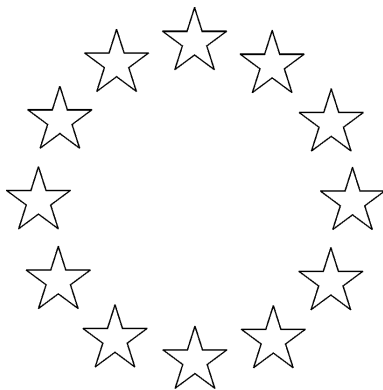

Európska únia
a
ochrana prírody

EURÓPSKA ÚNIA A OCHRANA PRÍRODY

Vydala: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica
2. prepracované a doplnené vydanie

Zostavili: K. Králiková, E. Gojdičová

Na tvorbe publikácie sa podieľali: D. Baláž, I. Bozalková, E. Gojdičová, K. Králiková, M. Kubandová, R. Rajtár,
R. Rybanič, A. Saxa

Autor kresieb: M. Majer

Neprešlo jazykovou úpravou. Slovenský text Smernice o vtákoch a Smernice o biotopoch je neoficiálny preklad.

Banská Bystrica, 2004

ISBN 80-89035-56-6

OBSAH

Európska únia	4
Inštitucionálny systém Európskej únie	4
Právo Európskej únie	4
NATURA 2000	6
NATURA 2000 v Slovenskej republike	7
Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území	8
Zoznam navrhovaných území európskeho významu	9
Finančné nástroje po vstupe do Európskej únie – povstupové fondy	17
Smernica rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov	18
Príloha I: Druhy vtákov, ktorých ochrana si vyžaduje vyhlásenie osobitne chránených území	27
Príloha II: Zoznam druhov vtákov, ktoré môžu byť za určitých podmienok lovené	29
Príloha III: Zoznam druhov vtákov, ktoré môžu byť za určitých podmienok uvedené na trh	33
Príloha IV: Zakázané spôsoby lovu, odchyty a usmrcovania vtákov	33
Príloha V: Základné oblasti vedy a výskumu	33
Smernica rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín	34
Príloha I: Typy biotopov významných z hľadiska Spoločenstva, ktorých ochrana si vyžaduje vyhlásenie osobitných území ochrany	45
Príloha II: Druhy živočíchov a rastlín významné z hľadiska Spoločenstva, ktorých ochrana si vyžaduje vyhlásenie osobitných území ochrany	52
Príloha III: Kritériá na výber lokalít vhodných ako lokality významné z hľadiska Spoločenstva a na vyhlásenie ako osobitné územia ochrany	65
Príloha IV: Druhy živočíchov a rastlín významné z hľadiska Spoločenstva, ktoré si vyžadujú prísnu ochranu	66
Príloha V: Druhy živočíchov a rastlín významné z hľadiska Spoločenstva, ktorých odchyt a zber vo voľnej prírode a využívanie môže podliehať určitým regulačným opatreniam	72
Príloha VI: Zakázané metódy a prostriedky odchyty a usmrcovania a zakázané dopravné prostriedky	74
Medzinárodné dohovory	75
Európsky významné druhy rastlín vyskytujúce sa na Slovensku	76
Európsky významné druhy živočíchov vyskytujúce sa na Slovensku	78
Použitá literatúra	95

EURÓPSKA ÚNIA

Európska únia je spoločenstvo demokratických štátov spojených zásadami slobody, právneho štátu, dodržiavania ľudských práv, ktoré sa rozhodli vzájomne spolupracovať a postupne integrovať do nadnárodnej štruktúry výhodnej pre všetky zúčastnené štáty. Európsku úniu tvorí v súčasnosti 25 členov: Francúzsko, Belgicko, Holandsko, Luxembursko, Spolková republika Nemecko, Taliansko (zakladajúci členovia z r. 1951), Írsko, Dánsko, Veľká Británia (r. 1973), Grécko (r. 1981), Španielsko, Portugalsko (r. 1986), Fínsko, Švédsko, Rakúsko (r. 1995), Slovensko, Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Slovinsko, Estónsko, Litva, Lotyšsko, Malta a Cyprus (r. 2004).

V roku 1992 bola v Maastrichte podpísaná Zmluva o Európskej únii (Maastrichtská zmluva, do platnosti vstúpila 1. 11. 1993), ktorá predstavuje novú etapu v procese vytvárania užšieho spoločenstva medzi národmi Európy.

Základnými cieľmi únie je podpora hospodárskeho a sociálneho pokroku, uskutočňovanie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, posilňovanie ochrany práv a záujmov príslušníkov členských štátov, rozvoj spolupráce v oblasti justície a vnútorných záležitostí.

Základom Európskej únie sú

- **Európske spoločenstvá**, ktoré zabezpečujú najmä hospodárske prepojenie členských štátov:
  - Európske spoločenstvo (ES, bývalé Európske hospodárske spoločenstvo – EHS)
  - Európske spoločenstvo pre uhlie a oceľ (ESUO) – zmluva o ESUO skončila svoju platnosť 23. 7. 2002
  - Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (EURATOM)
- **spoločná zahraničná a bezpečnostná politika**
- **spolupráca v oblasti vnútorných vecí a spravodlivosti.**

Inštitucionálny systém Európskej únie

Európska rada určuje všeobecné politické smery pre rozvoj Spoločenstva. Združuje najvyšších predstaviteľov štátov alebo vlád členských štátov a predsedu Komisie.

Európsky parlament je parlamentnou inštitúciou Európskej únie (zastupiteľský zbor občanov členských štátov), ktorá sa podieľa na tvorbe legislatívy.

Rada Európskej únie (Rada ministrov) má zákonodarné a výkonné právomoci. Skladá sa zo splnomocnených zástupcov (na ministerskej úrovni) členských štátov zodpovedných za tú oblasť politiky, ktorá sa prerokúva na danom stretnutí.

Európska komisia sa snaží presadzovať záujmy Spoločenstva ako celku. Vystupuje ako navrhovateľ právnych aktov a vykonávateľ jednotlivých programov a politik Spoločenstva. Tvorí ju 25 členov – komisárov z jednotlivých členských štátov, ktorí sú zárukou jej nezávislosti.

Súdny dvor Európskych spoločenstiev zabezpečuje dodržiavanie práva pri výklade a uplatňovaní zmlúv Spoločenstva. Skladá sa zo sudcov, ktorí sú ustanovení na základe spoločnej dohody vlád členských štátov.

Dvor auditorov kontroluje finančné záležitosti a vykonávanie rozpočtu únie.

Právo Európskej únie

Pramene práva

Primárnymi prameňmi práva sú všetky dokumenty medzi členskými štátmi, zmluvy o založení Európskej únie, vrátane ich zmien, dodatkov a doplnkov.

Právne akty prijímané inštitúciami Európskej únie na základe ich právomoci a vecnej príslušnosti sú **sekundárne pramene práva** (nariadenia, smernice, rozhodnutia, odporúčania, stanoviská). Ich úlohou je zosúladiť národných právnych predpisov členských štátov a nahrádzať vnútroštátnej legislatívy normami Európskej únie.

Nariadenie je všeobecne záväzný pre členské štáty a má prednosť pred národným zákonom, pokiaľ je s obsahom nariadenia v rozpore. Vydáva sa pre oblasti, kde je potrebná jednotná úprava v celej Európskej únii. Je priamo aplikovateľné v členských štátoch po zverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie bez toho, aby ho musel členský štát prevziať do niektorého vnútroštátneho predpisu. Je neprípustné, aby členské štáty prijímali k nariadeniu určité výkladové pravidlá alebo implementačné postupy, pokiaľ to nariadenie od členského štátu nepožaduje.

Smernica určuje povinnosti členských štátov, nie je v členských štátoch priamo aplikovateľná. Rozhodujúci je cieľ smernice a každý členský štát si vyberie spôsob, ako v ustanovenej lehote smernicu začleniť do svojho právneho poriadku. Členský štát je zodpovedný za riadnu a včasnú implementáciu smernice do svojho právneho poriadku a je zodpovedný za jej vykonávanie.

Rozhodnutie je individuálny právny akt, záväzný ako celok pre toho, komu je adresovaný. Má priamy účinok, na jeho aplikáciu nie je potrebný implementačný vnútroštátny právny predpis.

Odporúčanie a stanovisko je právne nezáväzný akt, má politický a morálny význam.

Právo životného prostredia

Európska únia člení právo životného prostredia na sektory, v rámci ktorých prijala viaceré smernice, nariadenia na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia:

1. Horizontálna legislatíva

upravuje všeobecné otázky presahujúce jednotlivé zložky životného prostredia. Patria sem smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA) a o voľnom prístupe k informáciám o životnom prostredí.

2. Kvalita ovzdušia

Opatrenia prijaté v tejto oblasti sa týkajú kontroly kvality ovzdušia, kontroly znečistenia ovzdušia spôsobeného priemyslom a energetickou výrobou, regulácie výrobkov (palivá, autá...), ochrany atmosféry a ozónovej vrstvy.

3. Odpadové hospodárstvo

Hlavným cieľom je predchádzať tvorbe odpadov, v rámci čoho je upravená problematika dovozu, vývozu, tranzitu odpadu a nakladanie s niektorými odpadmi.

4. Kvalita vôd

Primárnym cieľom ochrany vôd je zabezpečiť špecifické užívanie a sekundárne ochraňovať ekologické procesy vo vodnom prostredí. Opatrenia prijaté v tejto oblasti sa týkajú pitnej vody, vody na kúpanie, ako aj ochrany vodného prostredia pred znečistením rôznymi nebezpečnými látkami.

5. Ochrana prírody

Medzi základné právne predpisy na ochranu prírody sú vydané smernice, nariadenia a rozhodnutia, ktoré upravujú ochranu voľne žijúcich organizmov a ich biotopov, obchod s chránenými druhmi, chov voľne žijúcich živočíchov v zoológických záhradách a ochranu lesov, napr¹:

- **Smernica Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín v platnom znení**
- **Smernica Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov v platnom znení**

---

¹ platné právne predpisy sú uverejnené na <http://europa.eu.int/eur-lex>

- *Smernica Rady č. 83/129/EHS týkajúca sa dovozu koží mláďat určitých druhov tuleňov a výrobkov z nich vyrobených do členských štátov*
- *Smernica Rady č. 99/22/EHS o chove voľne žijúcich živočíchov v zoológických záhradách*
- *Nariadenie Rady č. 338/97/ES o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi*
- *Nariadenie Komisie č. 1808/2001/ES, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa implementácie nariadenia Rady č. 338/97/ES o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi*
- *Nariadenie Rady č. 348/81/EHS o spoločných pravidlách pre import veľrýb alebo iných produktov z veľrybotvarých cicavcov*
- *Nariadenie Komisie č. 776/2004/ES, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie č. 349/2003/ES, ktorým sa pozastavuje dovoz exemplárov určitých druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín do Spoločenstva*
- *Nariadenie Rady č. 3254/91/EHS zakazujúce v Európskom spoločenstve používanie nášlapných pascí a dovážanie koží a tovarov vyrobených z určitých druhov voľne žijúcich živočíchov, pochádzajúcich z krajiny, v ktorej boli chytené použitím nášlapných pascí alebo inými metódami v rozpore s medzinárodne uznávanými humánnymi štandardnými metódami odchyty v znení neskorších predpisov.*

6. Kontrola priemyselného znečistenia a riadenia rizík

Opatrenia prijaté v tejto oblasti sa týkajú zamedzenia rizík havárií, kontroly nebezpečenstva veľkých havárií, integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy priemyselnými zariadeniami, systému environmentálneho označovania tovarov, environmentálneho riadenia a auditu.

7. Chemické látky a geneticky modifikované organizmy (GMO)

Hlavným cieľom politiky Spoločenstva v oblasti chemických látok je riadenie používania nebezpečných chemických látok a problematika geneticky modifikovaných organizmov, najmä kontrola ich používania s ohľadom na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia.

8. Hluk z vozidiel a strojov

Tato oblasť zahŕňa ochranu pred nadmerným hlukom motorových vozidiel, lietadiel, stavebných zariadení a domácich spotrebičov.

9. Jadrová bezpečnosť a radiačná ochrana

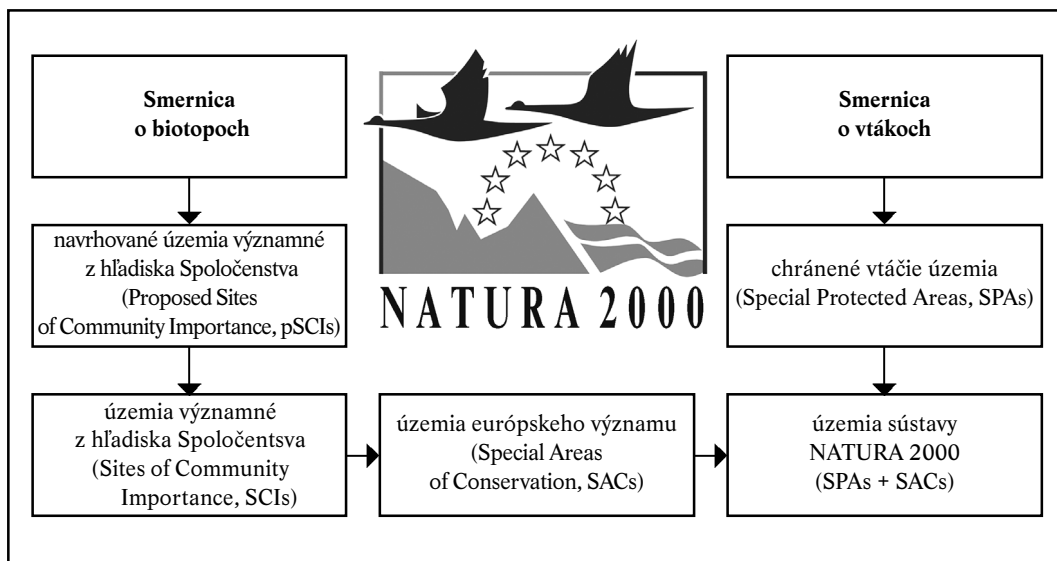
Opatrenia prijaté v tejto oblasti sa týkajú prepravy rádioaktívneho odpadu a látok, určenia maximálne prípustných hladín rádioaktívnej kontaminácie pre potraviny a krmoviny, ktoré sa majú dostať na trh po jadrovej havárii, ako aj ochrany pred žiarením.

NATURA 2000

je pomenovanie sústavy chránených území na ochranu a zachovanie vybraných typov biotopov, ohrozených druhov rastlín a živočíchov, ktoré sú významné z hľadiska Spoločenstva a ich biotopov. Sústavu chránených území NATURA 2000 budujú členské štáty Európskej únie nezávisle na národných sústavách chránených území a jej vytvorenie je jedným zo základných záväzkov členských krajín voči Európskej únii v oblasti ochrany prírody.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- **územia európskeho významu (Special Areas of Conservation, SACs)** vymedzené na základe smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len „Smernica o biotopoch“)²
- **chránené vtáčie územia (Special Protected Areas, SPAs)** – vymedzené na základe smernice Rady č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (ďalej len „Smernica o vtákochoch“)³.

Pojem NATURA 2000 zavádza Smernica o biotopoch. Napriek tomu, že v tejto smernici sa hovorí o NATURA 2000 ako o súvislej ekologickej sieti, zatiaľ takouto prepojenou biologickou infraštruktúrou nie je. V súčasnosti je v Európskej únii do sústavy NATURA 2000 zaradených 4 169 SPAs s celkovou výmerou 381 652 km² a 19 516 SACs s celkovou výmerou 522 956 km².

NATURA 2000 v Slovenskej republike

Chránené vtáčie územie je kategóriou chráneného územia v zmysle § 26 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. **Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území** schválila vláda Slovenskej republiky uznesením č. 636/2003 z 9. júla 2003. Zoznam obsahuje 38 území s celkovou výmerou 1 236 545 ha, čo predstavuje 25,2 % rozlohy Slovenskej republiky. Chránené vtáčie územia (z národného zoznamu) vyhlasuje MŽP SR všeobecne záväzným právnym predpisom, v ktorom sú definované ekologicko-funkčné priestory s určením podmienok ochrany vtákov.

Na Slovensku sa prirodzene vyskytuje 341 druhov vtákov, z toho je 81 európsky významných druhov, ktoré sú zaradené do prílohy I Smernice o vtákochoch.

² V Smernici o biotopoch je termín SACs preložený ako „osobitné územia ochrany“. V slovenskej legislatíve sa používa termín „územia európskeho významu“. Členský štát EÚ najskôr navrhne zoznam území významných pre Spoločenstvo (Sites of Community Importance, SCIs), ktoré sa stanú územiami európskeho významu až po ich vyhlásení prostredníctvom štatutárneho, administratívneho alebo zmluvného aktu. Na Slovensku budú tieto územia postupne vyhlasované v niektorej z národných kategórií chránených území.

³ V Smernici o vtákochoch je termín SPAs preložený ako „osobitne chránené územia“. V slovenskej legislatíve sa používa termín „chránené vtáčie územia“.

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
1.	SKCHVU001	Boheľovské rybníky	110
2.	SKCHVU002	Bukovské vrchy	43 320
3.	SKCHVU003	Cerová vrchovina a Rimavská kotlina	31 183
4.	SKCHVU004	Dolné Pohronie	1 210
5.	SKCHVU005	Dolné Považie	35 907
6.	SKCHVU006	Dubnické štrkovisko	60
7.	SKCHVU007	Dunajské luhy	18 845
8.	SKCHVU008	Horná Orava	66 162
9.	SKCHVU009	Košická kotlina	19 008
10.	SKCHVU010	Kráľová	1 206
11.	SKCHVU011	Laborecká vrchovina	107 736
12.	SKCHVU012	Lehnice	2 660
13.	SKCHVU013	Malá Fatra	71 481
14.	SKCHVU014	Malé Karpaty	55 764
15.	SKCHVU015	Medzibodrožie	35 754
16.	SKCHVU016	Morava	28 486
17.	SKCHVU017	Muránska planina a Stolické vrchy	28 991
18.	SKCHVU018	Nízke Tatry	96 951
19.	SKCHVU019	Ostrovne lúky	8 729
20.	SKCHVU020	Parížske močiare	590
21.	SKCHVU021	Poiplie	9 235
22.	SKCHVU022	Poľana	37 669
23.	SKCHVU023	Pusté Úľany - Zeleneč	21 240
24.	SKCHVU024	Senné	1 490
25.	SKCHVU025	Slanské vrchy	63 904
26.	SKCHVU026	Sĺňava	691
27.	SKCHVU027	Slovenský kras	40 616
28.	SKCHVU028	Strážovské vrchy	59 586
29.	SKCHVU029	Sysľovské polia	1 933
30.	SKCHVU030	Tatry	54 717
31.	SKCHVU031	Tríbeč	24 540
32.	SKCHVU032	Trnavské rybníky	74
33.	SKCHVU033	Veľká Fatra	60 480
34.	SKCHVU034	Veľkoblahovské rybníky	93
35.	SKCHVU035	Vihorlat	53 944
36.	SKCHVU036	Volovské vrchy	128 014
37.	SKCHVU037	Východoslovenská rovina	24 544
38.	SKCHVU038	Žitavský luh	124

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu (biotopové územia) bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 239 zo 17. marca 2004 a následne vydaný výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 s účinnosťou od 1. augusta 2004. V územiach platí predbežná ochrana (navrhovaný stupeň ochrany). Zoznam obsahuje 382 území, ktoré zaberajú 11,7% rozlohy Slovenskej republiky. Po schválení zoznamu Európskou komisiou budú jednotlivé biotopové územia vyhlásené v niektorej z národných kategórií chránených území (napr. prírodná rezervácia, chránený areál, zóna chráneného územia) najneskôr do šiestich rokov od schválenia národného zoznamu Európskou komisiou.

Na Slovensku sa v zmysle Smernice o biotopoch prirodzene vyskytuje 66 typov biotopov európskeho významu, 150 druhov živočíchov európskeho významu, 50 druhov rastlín európskeho významu.

Zoznam navrhovaných území európskeho významu

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
1.	SKUEV0001	Tri peniažky	141,95
2.	SKUEV0002	Lúky pod Ukorovou	12,43
3.	SKUEV0003	Rieka Rimava	4,07
4.	SKUEV0004	Kopčianske slanisko	8,98
5.	SKUEV0005	Drieňová	21,01
6.	SKUEV0006	Rieka Latorica	7495,90
7.	SKUEV0007	Čičarovský les	28,42
8.	SKUEV0008	Repiská	61,29
9.	SKUEV0009	Koryto	26,12
10.	SKUEV0010	Komárňanské slanisko	8,50
11.	SKUEV0011	Potok Svetlica	1,93
12.	SKUEV0012	Bešiansky polder	2,65
13.	SKUEV0013	Stráž	19,82
14.	SKUEV0014	Lázky	45,25
15.	SKUEV0015	Dolná Bukovina	292,78
16.	SKUEV0016	Košariská	10,00
17.	SKUEV0017	Pri Orechovom rade	4,18
18.	SKUEV0018	Lúka pod cintorínom	4,68
19.	SKUEV0019	Tarbuska	146,98
20.	SKUEV0020	Lesík Bisce	28,35
21.	SKUEV0021	Vinište	5,80
22.	SKUEV0023	Tomov štál	1,53
23.	SKUEV0024	Hradná dolina	14,25
24.	SKUEV0025	Vihorlat	296,69
25.	SKUEV0026	Raškovský luh	17,05
26.	SKUEV0029	Vysoká	25,12
27.	SKUEV0030	Horešské lúky	118,85
28.	SKUEV0032	Ladmovské vápence	337,70
29.	SKUEV0034	Lesík pri Borši	7,41
30.	SKUEV0035	Čebovská lesostep	212,97
31.	SKUEV0036	Rieka Litava	2964,21
32.	SKUEV0037	Oborínsky les	9,96
33.	SKUEV0038	Oborínske jamy	6,32
34.	SKUEV0039	Bačkovské poniklece	11,66
35.	SKUEV0043	Kamenná	836,55
36.	SKUEV0044	Badínsky prales	153,46
37.	SKUEV0045	Kopa	90,81
38.	SKUEV0046	Javorinka	43,29
39.	SKUEV0047	Dobročský prales	204,29
40.	SKUEV0048	Dukla	6874,27
41.	SKUEV0049	Alúvium Rieky	13,08
42.	SKUEV0050	Humenský Sokol	233,48
43.	SKUEV0051	Kyjov	325,14
44.	SKUEV0052	Seleštianska stráž	8,51
45.	SKUEV0053	Kiarovský močiar	78,76
46.	SKUEV0054	Cúdeninský močiar	138,17
47.	SKUEV0055	Ipeľské hony	29,39
48.	SKUEV0056	Habáňovo	3,35

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
49.	SKUEV0057	Rašeliniská Oravskej kotliny	840,54
50.	SKUEV0058	Tlstá	293,36
51.	SKUEV0059	Jelšie	27,81
52.	SKUEV0060	Chraste	13,73
53.	SKUEV0061	Demänovská slatina	1,67
54.	SKUEV0062	Príboj	10,03
55.	SKUEV0063	Ublianka	45,42
56.	SKUEV0064	Bratislavské luhy	668,23
57.	SKUEV0065	Marcelovské piesky	45,69
58.	SKUEV0066	Kamenínske slaniská	144,74
59.	SKUEV0067	Čenkov	123,90
60.	SKUEV0068	Jurský Chlm	103,54
61.	SKUEV0069	Búčske slanisko	44,38
62.	SKUEV0070	Martovská mokrad'	33,89
63.	SKUEV0071	Abov	8,38
64.	SKUEV0072	Detvice	106,37
65.	SKUEV0073	Listové jazero	41,97
66.	SKUEV0074	Dubník	171,13
67.	SKUEV0075	Klátovské rameno	263,70
68.	SKUEV0076	Bokrošské slanisko	10,20
69.	SKUEV0077	Dunajské trstiny	164,85
70.	SKUEV0078	Mostové	22,55
71.	SKUEV0079	Horný háj	110,52
72.	SKUEV0080	Bačove slaniská	59,28
73.	SKUEV0081	Čupák	2,19
74.	SKUEV0082	Margitin háj	22,09
75.	SKUEV0083	Eliášovský les	32,25
76.	SKUEV0084	Zátoň	87,13
77.	SKUEV0085	Dolný háj	56,87
78.	SKUEV0086	Krivé hrabiny	125,74
79.	SKUEV0087	Osminy	84,38
80.	SKUEV0088	Síky	32,51
81.	SKUEV0089	Martinský les	574,59
82.	SKUEV0090	Dunajské luhy	4297,89
83.	SKUEV0091	Ploská hora	26,52
84.	SKUEV0092	Dolnovážske luhy	201,48
85.	SKUEV0093	Bodícky kanál	2,90
86.	SKUEV0094	Veľký les	40,83
87.	SKUEV0095	Panské lúky	77,97
88.	SKUEV0096	Šurianske slaniská	188,72
89.	SKUEV0097	Palárikovské lúky	19,37
90.	SKUEV0098	Nesvadské piesky	17,02
91.	SKUEV0099	Pavelské slanisko	35,04
92.	SKUEV0100	Chotínske piesky	7,16
93.	SKUEV0101	Klokočovské rašeliniská	37,44
94.	SKUEV0102	Čertov	406,07
95.	SKUEV0103	Čachtické Karpaty	716,00
96.	SKUEV0104	Homolské Karpaty	5172,44
97.	SKUEV0105	Travertíny pri Spišskom Podhradí	232,31
98.	SKUEV0106	Muráň	176,41

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
99.	SKUEV0107	Stráne pri Spišskom Podhradí	51,64
100.	SKUEV0108	Dubiny pri Ordzovanoch	211,87
101.	SKUEV0109	Rajtopíky	256,00
102.	SKUEV0110	Dubiny pri Levoči	559,25
103.	SKUEV0111	Stráň pri Dravciach	4,71
104.	SKUEV0112	Slovenský raj	15696,07
105.	SKUEV0113	Dlhé lúky	17,02
106.	SKUEV0115	Bahno	153,67
107.	SKUEV0116	Pri Jakubovských rybníkoch	120,54
108.	SKUEV0117	Abrod	200,67
109.	SKUEV0119	Široké	205,01
110.	SKUEV0120	Jasenácke	52,00
111.	SKUEV0121	Marhecké rybníky	81,67
112.	SKUEV0122	Šipoltovo	51,95
113.	SKUEV0123	Dúbrava pri Felde	21,22
114.	SKUEV0124	Bogdalický vrch	56,99
115.	SKUEV0125	Gajarské alúvium Moravy	1256,81
116.	SKUEV0126	Vinodolský háj	21,53
117.	SKUEV0127	Temešská skala	165,11
118.	SKUEV0128	Rokoš	4602,28
119.	SKUEV0129	Cerovina	342,24
120.	SKUEV0130	Zoborské vrchy	1868,99
121.	SKUEV0131	Gýmeš	73,41
122.	SKUEV0132	Kostolianske lúky	4,20
123.	SKUEV0133	Hôrky	82,54
124.	SKUEV0134	Kulháň	124,33
125.	SKUEV0135	Bočina	32,12
126.	SKUEV0136	Dolné lazy	7,27
127.	SKUEV0137	Záhrada	16,79
128.	SKUEV0138	Livinská jelšina	13,57
129.	SKUEV0139	Dolína Gánovského potoka	19,25
130.	SKUEV0140	Spišskoteplické slatiny	24,49
131.	SKUEV0141	Rieka Belá	471,66
132.	SKUEV0142	Hybica	9,63
133.	SKUEV0143	Biely Váh	73,76
134.	SKUEV0144	Belianske lúky	131,43
135.	SKUEV0145	Medzi bormi	6,55
136.	SKUEV0146	Blatá	356,19
137.	SKUEV0147	Žarnovica	18,39
138.	SKUEV0148	Rieka Vlára	62,23
139.	SKUEV0149	Mackov bok	3,75
140.	SKUEV0150	Červený Grúň	244,66
141.	SKUEV0151	Vrchovisko pri Pohorelskej Maši	19,81
142.	SKUEV0152	Sliačske travertíny	7,11
143.	SKUEV0153	Horné lazy	38,12
144.	SKUEV0154	Suchá dolina	3,12
145.	SKUEV0155	Alúvium Starej Nitry	408,19
146.	SKUEV0156	Konopiská	8,42
147.	SKUEV0157	Starý vrch	10,94
148.	SKUEV0158	Modrý vrch	124,41

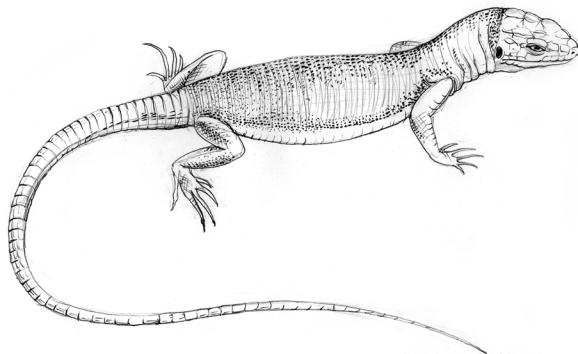
Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
149.	SKUEV0159	Alúvium Žitavy	29,60
150.	SKUEV0160	Karáb	75,93
151.	SKUEV0161	Alúvium Moravy pri Suchohrade	60,52
152.	SKUEV0162	Grgás	88,71
153.	SKUEV0163	Rudava	2257,75
154.	SKUEV0164	Revúca	44,66
155.	SKUEV0165	Kútsky les	626,87
156.	SKUEV0166	Ciglát	171,93
157.	SKUEV0167	Bezodné	75,80
158.	SKUEV0168	Horný les	635,18
159.	SKUEV0169	Orlovské vršky	191,40
160.	SKUEV0170	Mešterova lúka	125,55
161.	SKUEV0171	Zelienka	410,91
162.	SKUEV0172	Bežnisko	861,24
163.	SKUEV0173	Kotlina	491,51
164.	SKUEV0174	Lindava	378,46
165.	SKUEV0175	Sedliská	46,09
166.	SKUEV0176	Dvorčiansky les	145,22
167.	SKUEV0177	Šmolzie	65,92
168.	SKUEV0178	V studienkach	30,19
169.	SKUEV0179	Červený rybník	416,68
170.	SKUEV0180	Ludinský háj	161,34
171.	SKUEV0182	Čičovské luhy	459,60
172.	SKUEV0183	Veľkolélsky ostrov	328,65
173.	SKUEV0184	Burda	1416,61
174.	SKUEV0185	Pramene Hruštinky	218,85
175.	SKUEV0186	Mláčik	408,52
176.	SKUEV0187	Rašeliniská Oravských Beskýd	131,53
177.	SKUEV0188	Pilsko	706,89
178.	SKUEV0189	Babia hora	503,94
179.	SKUEV0190	Slaná Voda	229,70
180.	SKUEV0191	Rašeliniská Bielej Oravy	39,16
181.	SKUEV0192	Prosečné	2697,66
182.	SKUEV0193	Zimníky	37,63
183.	SKUEV0194	Hybická tiesňava	556,76
184.	SKUEV0196	Brezové	13,49
185.	SKUEV0197	Salatín	3358,79
186.	SKUEV0198	Zvolen	2766,30
187.	SKUEV0199	Plavno	52,34
188.	SKUEV0200	Klenovský Vepor	343,03
189.	SKUEV0201	Gavurky	87,43
190.	SKUEV0202	Trešková	26,28
191.	SKUEV0203	Stolica	2933,52
192.	SKUEV0204	Homoľa	2,23
193.	SKUEV0205	Hubková	2796,71
194.	SKUEV0206	Humenská	198,92
195.	SKUEV0207	Kamenná Baba	339,98
196.	SKUEV0208	Senianske rybníky	213,51
197.	SKUEV0209	Morské oko	14962,15
198.	SKUEV0210	Stinská	1532,79

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
199.	SKUEV0211	Danova	891,34
200.	SKUEV0212	Muteň	34,61
201.	SKUEV0213	Gazarka	261,39
202.	SKUEV0216	Sitno	1180,73
203.	SKUEV0217	Ondriašov potok	8,02
204.	SKUEV0218	Močiarka	221,49
205.	SKUEV0219	Malina	458,51
206.	SKUEV0220	Šaštínsky potok	1,82
207.	SKUEV0221	Varínka	154,59
208.	SKUEV0222	Jelešňa	66,88
209.	SKUEV0224	Jereňaš	137,09
210.	SKUEV0225	Muránska planina	20315,21
211.	SKUEV0226	Vanišovec	668,42
212.	SKUEV0227	Čiližské močiare	61,48
213.	SKUEV0228	Švihrová	5,65
214.	SKUEV0229	Beskýd	29215,13
215.	SKUEV0230	Iľovnica	484,53
216.	SKUEV0231	Brekovský hradný vrch	26,72
217.	SKUEV0232	Rieka Laborec	15,97
218.	SKUEV0233	Tok Udavy s prítokom Iľovnice	21,55
219.	SKUEV0234	Ulička	101,81
220.	SKUEV0235	Kanál Stretavka	17,75
221.	SKUEV0236	Rieka Bodrog	113,62
222.	SKUEV0238	Veľká Fatra	43600,81
223.	SKUEV0239	Kozol	91,58
224.	SKUEV0240	Kľak	85,71
225.	SKUEV0241	Svrčinník	222,49
226.	SKUEV0243	Rieka Orava	435,06
227.	SKUEV0244	Harmanecký Hlboký jarok	50,33
228.	SKUEV0245	Boky	175,98
229.	SKUEV0246	Šupín	11,89
230.	SKUEV0247	Rohy	23,32
231.	SKUEV0248	Močidlíanska skala	204,25
232.	SKUEV0249	Hrbatá lúčka	181,11
233.	SKUEV0250	Krivoštianka	707,13
234.	SKUEV0251	Zázrivské lazy	2808,10
235.	SKUEV0252	Malá Fatra	21918,45
236.	SKUEV0253	Rieka Váh	251,90
237.	SKUEV0254	Močiar	8,13
238.	SKUEV0255	Šujské rašelinisko	12,23
239.	SKUEV0256	Strážovské vrchy	29366,39
240.	SKUEV0257	Poiplie	406,07
241.	SKUEV0258	Tlstý vrch	1159,21
242.	SKUEV0259	Stará hora	2799,14
243.	SKUEV0260	Mäsiarsky bok	321,29
244.	SKUEV0261	Dedinská hora	339,29
245.	SKUEV0262	Čejkovské bralie	1694,01
246.	SKUEV0263	Hodrušská hornatina	11705,43
247.	SKUEV0264	Klokoč	2568,30
248.	SKUEV0265	Suť	9806,08

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
249.	SKUEV0266	Skalka	10844,61
250.	SKUEV0267	Biele hory	10168,78
251.	SKUEV0268	Buková	9,45
252.	SKUEV0269	Ostrovne lúčky	613,56
253.	SKUEV0270	Hrušovská zdrž	33,14
254.	SKUEV0271	Šándorky	1,50
255.	SKUEV0272	Vozokánsky luh	5,22
256.	SKUEV0273	Vtáčnik	9619,05
257.	SKUEV0274	Baske	3645,13
258.	SKUEV0275	Kňaží stôl	3768,37
259.	SKUEV0276	Kuchynská hornatina	3382,11
260.	SKUEV0277	Nad vinicami	0,48
261.	SKUEV0278	Brezovské Karpaty	2699,79
262.	SKUEV0279	Šúr	433,71
263.	SKUEV0280	Devínska Kobyla	649,26
264.	SKUEV0281	Trstie	28,66
265.	SKUEV0282	Tisovský kras	1469,97
266.	SKUEV0283	Lúky na Besníku	80,20
267.	SKUEV0284	Teplické stráne	355,97
268.	SKUEV0285	Rieka Muráň s prítokmi	204,29
269.	SKUEV0286	Vápence v doline Hornádu	27,21
270.	SKUEV0287	Galmus	2690,07
271.	SKUEV0288	Kysucké Beskydy a Riečnica	7326,57
272.	SKUEV0289	Chmúra	0,94
273.	SKUEV0290	Horný tok Hornádu	290,06
274.	SKUEV0291	Jánsky potok	26,27
275.	SKUEV0292	Drieňová hora	10,18
276.	SKUEV0293	Kľúčovské rameno	539,82
277.	SKUEV0294	Bagovský vrch	134,50
278.	SKUEV0295	Biskupické luhy	869,03
279.	SKUEV0296	Turková	522,56
280.	SKUEV0297	Brezinky	8,45
281.	SKUEV0298	Brvnište	74,77
282.	SKUEV0299	Baranovo	790,56
283.	SKUEV0300	Skribňovo	221,61
284.	SKUEV0301	Kopec	3,76
285.	SKUEV0302	Ďumbierske Nízke Tatry	46583,31
286.	SKUEV0303	Alúvium Hrona	259,76
287.	SKUEV0304	Oravská vodná nádrž	251,34
288.	SKUEV0305	Choč	2191,78
289.	SKUEV0306	Pod Suchým hrádkom	744,61
290.	SKUEV0307	Tatry	61735,30
291.	SKUEV0308	Machy	305,04
292.	SKUEV0309	Rieka Poprad	34,33
293.	SKUEV0310	Kráľovoľské Nízke Tatry	35513,27
294.	SKUEV0311	Kačenky	241,27
295.	SKUEV0312	Devínske alúvium Moravy	173,29
296.	SKUEV0313	Devínske jazero	1307,83
297.	SKUEV0314	Rieka Morava	372,33
298.	SKUEV0315	Skalické alúvium Moravy	249,63

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
299.	SKUEV0316	Šranecké piesky	272,14
300.	SKUEV0317	Rozporec	81,93
301.	SKUEV0318	Pod Čelom	533,24
302.	SKUEV0319	Poľana	3142,95
303.	SKUEV0320	Šindliar	7,69
304.	SKUEV0321	Salvátorské lúky	2,68
305.	SKUEV0322	Fintické svahy	753,90
306.	SKUEV0323	Demjatské kopce	8,68
307.	SKUEV0324	Radvanovské skalky	1,17
308.	SKUEV0325	Medzianske skalky	10,78
309.	SKUEV0326	Strahuľka	1195,04
310.	SKUEV0327	Milič	5114,45
311.	SKUEV0328	Stredné Pohornádie	7275,58
312.	SKUEV0329	Kováčske lúky	148,08
313.	SKUEV0330	Dunitová skalka	1,48
314.	SKUEV0331	Čergovský Minčol	4144,69
315.	SKUEV0332	Čergov	6063,43
316.	SKUEV0333	Beliansky potok	0,20
317.	SKUEV0334	Veľké osturnianske jazero	51,77
318.	SKUEV0335	Malé osturnianske jazera	7,65
319.	SKUEV0336	Rieka Torysa	22,12
320.	SKUEV0337	Pieniny	1301,22
321.	SKUEV0338	Plavečské štrkoviská	66,24
322.	SKUEV0339	Pieninské bradlá	74,65
323.	SKUEV0340	Český závrt	3,93
324.	SKUEV0341	Dolný vrch	1528,09
325.	SKUEV0342	Drieňovec	218,19
326.	SKUEV0343	Plešivské stráne	363,41
327.	SKUEV0344	Starovodské jedliny	397,79
328.	SKUEV0345	Kečovské škrapy	354,50
329.	SKUEV0346	Pod Strážnym hrebeňom	177,21
330.	SKUEV0347	Domické škrapy	111,98
331.	SKUEV0348	Dolina Čiernej Moldavy	1896,84
332.	SKUEV0349	Jasovské dubiny	36,25
333.	SKUEV0350	Brzotínske skaly	427,05
334.	SKUEV0351	Folkmarská skala	140,97
335.	SKUEV0352	Hrušovská lesostep	40,85
336.	SKUEV0353	Plešivská planina	2863,6
337.	SKUEV0354	Hnilecké rašeliniská	55,31
338.	SKUEV0355	Fabiánka	736,86
339.	SKUEV0356	Horný vrch	5861,39
340.	SKUEV0357	Cerová vrchovina – lesné biotopy	2626,48
341.	SKUEV0358	Soví hrad	41,66
342.	SKUEV0359	Dechtárske vinice	55,07
343.	SKUEV0360	Beležír	63,01
344.	SKUEV0361	Vodokáš	139,58
345.	SKUEV0362	Pieskovcové chrbáty	96,45
346.	SKUEV0363	Ťahan	347,96
347.	SKUEV0364	Pokoradzské jazierká	60,86
348.	SKUEV0365	Dálovský močiar	90,22

Por. číslo	Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)
349.	SKUEV0366	Drienčanský kras	1719,96
350.	SKUEV0367	Holubyho kopanice	3933,05
351.	SKUEV0368	Brezovská dolina	2,48
352.	SKUEV0369	Pavúkov jarok	26,70
353.	SKUEV0371	Žalostiná	215,37
354.	SKUEV0372	Krivoklátske lúky	4,3
355.	SKUEV0373	Krivoklátske bradlá	64,76
356.	SKUEV0374	Záhradská	9,32
357.	SKUEV0375	Krasín	63,94
358.	SKUEV0376	Vršatské bradlá	283,93
359.	SKUEV0377	Lukovský vrch	215,14
360.	SKUEV0378	Nebrová	27,90
361.	SKUEV0379	Kobela	6,04
362.	SKUEV0380	Tematínske vrchy	2471,27
363.	SKUEV0381	Dielnice	107,35
364.	SKUEV0382	Turiec a Blatničianka	284,16
365.	SKUEV0383	Ponická dúbrava	13,43
366.	SKUEV0384	Klenovské Blatá	4,36
367.	SKUEV0385	Pliškov vrch	85,27
368.	SKUEV0386	Hostovické lúky	13,38
369.	SKUEV0387	Beskyd	5415,38
370.	SKUEV0388	Vydrica	7,10
371.	SKUEV0390	Pusté pole	90,35
372.	SKUEV0392	Brezová stráň	63,20
373.	SKUEV0393	Dunaj	1511,17
374.	SKUEV0394	Jovické rašelinisko	0,84
375.	SKUEV0395	Pohrebište	85,83
376.	SKUEV0396	Devínske lúky	40,50
377.	SKUEV0397	Tok Váhu pri Zamarovciach	20,94
378.	SKUEV0398	Slaná	36,77
379.	SKUEV0399	Bacúšska jelšina	4,26
380.	SKUEV0400	Detviansky potok	74,13
381.	SKUEV0401	Dubnícke bane	234,75
382.	SKUEV0402	Bradlo	0,01

Finančné nástroje po vstupe do Európskej únie – povstupové fondy

- sú určené na dosiahnutie všeobecných cieľov stanovených v základných zmluvách, napr. na podporu
- rozvoja a štrukturálnych zmien regiónov
- hospodárskej a spoločenskej premeny oblastí, ktoré čelia štrukturálnym ťažkostiam
- prispôsobovania a modernizácie politík a systémov vzdelávania, školenia a zamestnanosti.

Európska únia má na plnenie cieľov regionálnej politiky a celkovej politiky súdržnosti vytvorené **štrukturálne nástroje**:

- Štrukturálne fondy (4) – Európsky fond regionálneho rozvoja, Európsky sociálny fond, Európsky poľnohospodársky usmerňovací a garančný fond, Finančný nástroj pre usmerňovanie rybolovu
- Kohézny fond – určený pre členský štát ako celok a podporuje spolufinancovanie veľkých projektov zlepšovania infraštruktúry (životné prostredie, doprava).

Iniciatívy Spoločenstva

- INTERREG III o transeurópskej spolupráci na podporu harmonického a vyváženého rozvoja európskeho priestoru v oblasti vzdelávania, cestovného ruchu, dopravy, ochrany životného prostredia a pod.:
  - INTERREG III A – zameraný na podporu cezhraničnej spolupráce medzi orgánmi susedných štátov
  - INTERREG III B – zameraný na podporu nadnárodnej spolupráce medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi
  - INTERREG III C – zameraný na podporu medziregionálnej spolupráce medzi mestami, regiónmi a inými účastníkmi v rámci rozvoja miest a regiónov
- EQUAL – zameraný na podporu vytvárania rovnakých príležitostí na trhu práce pre všetkých
- LEADER – zameraný podporu rozvoja vidieka
- URBAN – zameraný na hospodársku a spoločenskú podporu miest a prímestských oblastí nachádzajúcich sa v kríze
- LIFE – finančný nástroj pre životné prostredie pozostávajúci z 3 komponentov:
  - LIFE – Príroda (NATURE)
  - LIFE – Životné prostredie (Environment)
  - LIFE – Tretie krajiny (Third Countries)

SMERNICA RADY č. 79/409/EHS z 2. APRÍLA 1979 O OCHRANE VOĽNE ŽIJÚCICH VTÁKOV (V PLATNOM ZNENÍ)^k

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

so zreteľom na

- Zmluvu, ktorou bolo založené Európske hospodárske spoločenstvo, predovšetkým článok 235,
- návrh Komisie¹,
- názor Európskeho parlamentu²,
- názor Hospodárskeho a sociálneho výboru³

a vzhľadom na nasledujúce skutočnosti:

- Vyhlásenie Rady z 22. novembra 1973 o akčnom programe Európskych spoločenstiev pre životné prostredie⁴ vyzýva k špecifickým opatreniam na ochranu vtákov, doplnené rezolúciou Rady Európskych spoločenstiev a predstaviteľov vlád členských štátov na zasadnutí Rady 17. mája 1977, na ktorom sa rokovalo o pokračovaní a implementácii stratégie Európskeho spoločenstva a akčného programu pre životné prostredie⁵;
- početnosť veľkého počtu druhov voľne žijúcich vtákov prirodzene sa vyskytujúcich na európskom území členských štátov klesá, v niektorých prípadoch veľmi rýchlo;
- tento pokles predstavuje vážne ohrozenie zachovania prírodného prostredia predovšetkým tým, že ohrozuje biologickú rovnováhu;
- druhy voľne žijúcich vtákov, prirodzene sa vyskytujúcich na európskom území členských štátov, sú hlavne sťahovavé druhy;
- takéto druhy tvoria spoločné dedičstvo a účinná ochrana vtákov je typickým problémom životného prostredia prekračujúcim hranice, ktorý si vyžaduje spoločnú zodpovednosť;
- životné podmienky vtákov v Grónsku sa podstatne odlišujú od podmienok v iných oblastiach európskeho územia členských štátov, čo sa týka všeobecných podmienok, a to predovšetkým podnebia, nízkej hustoty obyvateľstva a výnimočnej veľkosti a geografickej polohy ostrova;
- táto smernica by sa nemala vzťahovať na Grónsko;
- ochrana druhov voľne žijúcich vtákov, ktoré sa prirodzene vyskytujú na európskom území členských štátov, je nevyhnutná na to, aby sa v rámci pôsobenia spoločného trhu a v rámci cieľov Spoločenstva týkajúcich sa zlepšenia životných podmienok dosiahol harmonický vývoj hospodárskych aktivít v Spoločenstve a plynulý a vyrovnaný rozvoj, ale Zmluva pre to nezaistovala nevyhnutné špecifické právomoci;
- prijaté opatrenia sa musia aplikovať na rôzne činitele, ktoré môžu ovplyvniť početnosť vtákov, menovite na následky činnosti človeka a najmä na ničenie a znečisťovanie biotopov vtákov, odchyt a usmrcovanie človekom a obchod, ktorý je výsledkom takéhoto konania;
- prísnosť takýchto opatrení by mala byť upravená podľa špecifickej situácie rôznych druhov v rámci stratégie ich ochrany;

^k text konsolidovanej smernice prevzatý z <http://europa.eu.int/eur-lex>

¹ OJ C 24, 1. 2. 1977, str. 3; OJ C 201, 23. 8. 1977, str. 2.

² OJ C 163, 11. 7. 1977, str. 28.

³ OJ C 152, 29. 6. 1977, str. 3.

⁴ OJ C 112, 20. 12. 1973, str. 40.

⁵ OJ C 139, 13. 6. 1977, str. 1.

- cieľom zachovania je dlhodobá ochrana a manažment prírodných zdrojov ako neoddeliteľnej súčasti dedičstva obyvateľov Európy;
- to umožňuje kontrolovať prírodné zdroje a pokiaľ je to možné, ich využívanie na základe opatrení nevyhnutných na udržanie a zlepšenie prirodzenej rovnováhy medzi druhmi;
- zachovanie, udržiavanie alebo obnova dostatočnej rozmanitosti a rozlohy biotopov je základom pre ochranu všetkých druhov vtákov;
- určité druhy vtákov by mali byť predmetom zvláštnych opatrení týkajúcich sa ich biotopov, za účelom zaistenia ich prežitia a reprodukcie v areáloch ich rozšírenia;
- takéto opatrenia musia tiež brať do úvahy sťahovavé druhy a musia byť koordinované s perspektívou vytvorenia súvislého celku;
- na to, aby sa zabránilo obchodným záujmom vyvinúť možný nežiaduci tlak na stupeň využívania (vtáčích populácií), je nevyhnutné zaviesť všeobecný zákaz obchodovania a obmedziť všetky výnimky len na druhy, ktorých biologický stav to umožňuje, berúc do úvahy špecifické podmienky v rôznych oblastiach;
- v Spoločenstve ako celku môžu byť určité druhy lovené vzhľadom na vysokú početnosť svojich populácií, zemepisné rozšírenie a rýchlosť reprodukcie, čo predstavuje prijateľné využívanie; tam, kde sú stanovené a dodržiavané určité limity, takýto lov musí byť zlučiteľný s udrzaním populácie týchto druhov na uspokojivej úrovni;
- rôzne prostriedky, zariadenia alebo metódy masového alebo neselektívneho odchytu alebo usmrcovania a lov pomocou určitých dopravných prostriedkov musia byť zakázané z dôvodu nadmerného tlaku, ktorý vyvolávajú alebo môžu vyvolať na počty jednotlivých druhov;
- pre význam, ktorý môže byť pripísaný určitým špecifickým situáciám, by za určitých podmienok mala byť ponechaná možnosť udelenia výnimiek, ktoré by monitorovala Komisia;
- ochrana vtákov a hlavne sťahovavých vtákov stále predstavuje problémy, ktoré si vyžadujú vedecký výskum;
- takýto výskum tiež umožní vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení;
- po konzultáciách s Komisiou by sa malo dohliadať na to, aby introdukcia akýchkoľvek druhov voľne žijúcich vtákov, ktoré sa prirodzene nevyskytujú na európskom území členských štátov, nepoškodila (negatívne neovplyvnila) miestnu flóru a faunu;
- Komisia bude každé tri roky spracovávať a zasielať členským štátom súhrnnú správu založenú na informáciách zaslaných členskými štátmi o uplatňovaní národných predpisov v zmysle tejto smernice;
- je nevyhnutné urýchlene upraviť určité prílohy vzhľadom na technický a vedecký pokrok;
- na uľahčenie implementácie opatrení potrebných na tento účel, by mali byť prijaté opatrenia, ktoré umožnia úzku spoluprácu medzi členskými štátmi a Komisiou vo Výbore pre prispôbenie sa technickému a vedeckému pokroku,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

1. Táto smernica sa vzťahuje na ochranu všetkých druhov voľne žijúcich vtákov prirodzene sa vyskytujúcich na európskom území členských štátov, pre ktoré platí Zmluva. Týka sa ochrany, manažmentu a kontroly týchto druhov a stanovuje pravidlá na ich využívanie.
2. Vzťahuje sa na vtáky, ich vajcia, hniezda a ich biotopy.
3. Táto smernica sa nevzťahuje na Grónsko.

Článok 1 vymedzuje geografické územie platnosti smernice a jej účel. Smernica sa vzťahuje len na európske územie členských štátov Európskej únie. To znamená, že ak majú niektoré štáty určité časti územia aj mimo európsky kontinent (napríklad Francúzsko), na týchto územiach smernica neplatí. Smernica neplatí ani na území Grónska, ktoré je autonómnym územím Dánska. Smernica chráni vtáky počas ich celého životného cyklu, aj ich

hniezdiská a vývojové štádiá. Naviac chráni aj biotopy, ktoré sú osídlené cieľovými druhmi vtákov. V súčasnom ponímaní nie je ochrana druhov možná bez ochrany ich biotopov.

Článok 2

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zachovanie populácie druhov uvedených v článku 1 na úrovni, ktorá zodpovedá najmä ekologickým, vedeckým a kultúrnym požiadavkám, s ohľadom aj na hospodárske a rekreačné požiadavky, alebo prijímú opatrenia na prispôsobenie stavu populácií týchto druhov vyššie uvedenej úrovni.

Článok 2 ustanovuje potrebu prijatia opatrení na zachovanie populácií vtáčích druhov. Smernica zdôrazňuje, že pre určovanie úrovne ochrany populácií, ktoré by mali byť zachované prostredníctvom týchto opatrení, je potrebné brať do úvahy okrem ekologických, vedeckých a kultúrnych požiadaviek, na ktoré by sa malo predovšetkým prizerat, aj širšie aspekty ochrany a teda aj hospodárske a rekreačné požiadavky.

Článok 3

1. V zmysle požiadaviek uvedených v článku 2 členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na ochranu, zachovanie a obnovu dostatočnej rozmanitosti a rozlohy biotopov pre všetky druhy vtákov podľa článku 1.
2. Ochrana, zachovanie a obnova biotopov zahŕňa najmä tieto opatrenia:
  - (a) vytváranie chránených území;
  - (b) udržiavanie a manažment v súlade s ekologickými potrebami biotopov vnútri a mimo chránených území;
  - (c) obnovu zničených biotopov;
  - (d) vytváranie biotopov.

Články 3 a 4 spolu definujú ochranu biotopov vtákov a vytváranie chránených území. Článok 3 definuje aké konkrétne opatrenia na zachovanie, ochranu a obnovu biotopov majú členské štáty prijať. Obzvlášť je zdôraznená potreba zachovania rozmanitosti (diverzity) a dostatočnej rozlohy biotopov. Podľa vysvetlenia Európskeho súdneho dvora (ECJ, prípad č. C-355/90) sa ustanovenia článku 3 týkajú všetkých voľne žijúcich druhov vtákov.

Z opatrení vymenovaných v odseku 2 sú okrem vytvárania chránených území s biotopmi vhodnými pre zachovanie vtáčích populácií vymenované aj činnosti, ktoré zatiaľ neboli v praxi na Slovensku obvyklé. Veľký dôraz bude potrebné klásť na udržiavanie biotopov a ich riadený manažment. Potrebné je spomenúť obnovu zničených a vytváranie nových biotopov pre vtáky. Aj keď sú tieto opatrenia zvlášť potrebné najmä v západnej Európe, kde je krajina veľmi intenzívne využívaná, pre niektoré druhy bude aj na Slovensku nevyhnutné obnovovať alebo vytvárať nové biotopy tak, aby sme dosiahli ich priaznivý stav ochrany.

Článok 4

1. Druhy spomínané v prílohe 1 budú predmetom zvláštnych opatrení týkajúcich sa ochrany ich biotopov, aby sa zabezpečilo ich prežitie a rozmnožovanie v areáli ich rozšírenia.

V tejto súvislosti bude pozornosť venovaná:

- (a) druhom, ktorým hrozí vyhynutie;
- (b) druhom zraniteľným špecifickými zmenami biotopov;
- (c) druhom, ktoré sú považované za vzácne vzhľadom na ich nízku početnosť alebo obmedzené rozšírenie v danej oblasti;
- (d) iné druhy, ktoré vyžadujú zvláštnu pozornosť z dôvodov špecifickej povahy ich biotopov.

Ako podklady na vyhodnotenie sa budú brať do úvahy trendy a kolísanie početnosti populácií.

Členské štáty budú klasifikovať podľa počtu a veľkosti, najvhodnejšie oblasti ako osobitne chránené územia na zachovanie týchto druhov, berúc do úvahy požiadavky na ich ochranu na území mora a pevniny, kde platí táto smernica.

2. Členské štáty prijímajú podobné opatrenia pre pravidelne sa vyskytujúce sťahovavé druhy, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, s prihliadnutím na potrebu ich ochrany na území mora a pevniny, kde platí táto smernica, čo sa týka ich oblastí hniezdenia, preperovania a zimovania i miest odpočinku na ich migračných trasách. Za týmto účelom budú členské štáty venovať zvláštnu pozornosť ochrane mokradí, najmä mokradí medzinárodného významu.
3. Členské štáty zašlú Komisii všetky dôležité informácie, aby mohla vyvinúť náležitú iniciatívu vedúcu ku koordinácii, nevyhnutnej na zabezpečenie toho, aby oblasti spomínané v odsekoch 1 a 2 tvorili súvislý celok, ktorý spĺňa požiadavky ochrany týchto druhov na území mora a pevniny, kde platí táto smernica.
4. Čo sa týka ochrany území uvedených vyššie v odsekoch 1 a 2, členské štáty podniknú náležité kroky na zabránenie znečistenia alebo poškodzovania biotopov alebo akýchkoľvek rušivých vplyvov pôsobiacich na vtáky, pokiaľ by boli závažné s ohľadom na ciele tohto článku. Členské štáty sa tiež budú snažiť zabrániť znečisťovaniu alebo poškodzovaniu biotopov mimo týchto chránených území.

Článok 4 sa považuje za najdôležitejšiu súčasť celej smernice. Definuje povinnosť identifikovať chránené územia pre vtáky a starostlivosť o ne.

V prvom odseku sú definované druhy, ktoré majú byť predmetom špeciálnych opatrení na zabezpečenie ich prežívania a rozmnožovania. Tieto druhy sú vymenované v prílohe I smernice. Sú definované podmienky, za ktorých má byť druh zaradený do prílohy I. V prílohe I je po rozšírení Európskej únie uvedených 194 druhov a poddruhov ohrozených vtákov. V predstupových rokovaniach v súvislosti s rozširovaním Európskej únie mohli kandidátske krajiny navrhnúť na zaradenie do prílohy I druhy, ktoré považujú z národného hľadiska za významné. Z nových druhov boli do prílohy I smernice zaradené aj dva druhy sokolov – sokol rároh (*Falco cherrug*) a sokol červenonohý (*Falco vespertinus*), ktoré hniezdia aj na Slovensku.

Za najsilnejší nástroj na dosiahnutia cieľa smernice sa dá považovať ustanovenie „osobitne chránených území“ (Special Protected Areas – SPAs), ktoré musia byť vyčlenené pre každý druh z prílohy I a aj pre druhy, o ktorých sa hovorí v odseku 2 tohto článku. V týchto územiach by mala byť ochrana druhov a ich biotopov, pre ktoré boli vyčlenené, určujúcim faktorom pri ich využívaní a obhospodarovaní. Je len na členských štátoch, aké a koľko území členský štát navrhne ako osobitne chránené územia, aby naplnil požiadavky smernice. Európska komisia navrhnuté územia zreviduje a vyjadrí sa k návrhu. Ak usúdi, že členský štát nedostatočne napĺňa smernicu (a to nielen čo sa týka navrhnutých území), má právo požadovať naplnenie litery smernice a v krajnom prípade aj zaslať podanie proti členskému štátu na Európsky súdny dvor. Európsky súdny dvor vo svojom rozsudku (ECJ, prípad č. C-57/89) rozhodol, že jedinými kritériami na zaradenie alebo nezaradenie územia medzi osobitne chránené územia majú byť odborné ornitologické kritériá založené na zistených údajoch.

Druhý odsek hovorí o potrebe ochrany sťahovaných druhov, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, prostredníctvom podobných opatrení ako pre druhy podľa odseku 4.1. Populácie sťahovacích druhov sú ohrozené najmä tým, že mnohé druhy sa počas sťahovania koncentrujú na ťahových trasách a akékoľvek negatívne zmeny biotopov a území na týchto trasách môžu zapríčiniť pokles populácií sťahovacích druhov.

Ochranu sťahovacích druhov treba vykonávať na medzinárodnej úrovni, a tým aj členské štáty musia prebrať svoj diel zodpovednosti za ochranu populácií druhov migrujúcich cez ich územie. Článok 2 nepriamo podporuje medzinárodný dohovor na ochranu sťahovaných druhov voľne žijúcich živočíchov (Bonnský dohovor) a zdôraznením potreby ochrany mokradí medzinárodného významu sa smernica odvoláva na Ramsarský dohovor.

V odseku 3 sa ustanovuje funkcia Európskej komisie ako koordinačného a výkonného orgánu.

Prvá veta štvrtého odseku tohto článku je nahradená článkom 7 Smernice o biotopoch a to tak, že povinnosti vyplývajúce z tejto vety sú nahradené povinnosťami, ktoré vyplývajú z odsekov 2, 3 a 4 článku 6 Smernice o biotopoch. Podľa odseku 6(2) sa požaduje, aby členské štáty realizovali preventívne opatrenia nad rámec bežného obhospodarovania na ochranu osobitne chránených území pred vyrušovaním a poškodzovaním predvídateľnými katastrofickými udalosťami (napríklad znečistenie toxickými látkami, požiare). Podľa názoru Európskeho súdneho dvora (ECJ, prípad č. C-355/90) je každý členský štát zodpovedný za osobitne chránené územia, aj za tie, ktoré spĺňajú kritériá na ich ustanovenie. Odseky 6(3) a (4) stanovujú za akých okolností je alebo nie je možné povoliť plány a projekty s negatívnymi účinkami na osobitne chránené územia. Členské štáty by sa mali snažiť zabrániť znečisťovaniu alebo zničeniu biotopov vtáčích druhov.

Článok 5

Bez ohľadu na články 7 a 9 členské štáty prijímajú nevyhnutné opatrenia na vytvorenie všeobecného systému ochrany všetkých druhov vtákov uvedených v článku 1, zakazujúce predovšetkým:

- (a) úmyselné usmrcovanie alebo odchyt akýmkoľvek spôsobom;
- (b) úmyselné ničenie alebo poškodzovanie ich hniezd a vajec alebo odstraňovanie ich hniezd;
- (c) zber vajec vo voľnej prírode a držbu týchto vajec, a to aj prázdnych;
- (d) úmyselné vyrušovanie týchto vtákov, najmä počas obdobia hniezdenia a výchovy mláďat, pokiaľ by vyrušovanie bolo značné s ohľadom na ciele tejto smernice;
- (e) držbu tých druhov vtákov, ktorých lov a odchyt je zakázaný.

Články 5 až 9 definujú druhovú ochranu vtákov. Článok 5 stanovuje členským štátom povinnosť zabezpečiť ochranu všetkým druhom voľne žijúcich európskych vtákov (tak ako to hovorí článok 1 smernice). Ďalej sú explicitne vymenované činnosti, ktoré sú predovšetkým zakázané. Všetky opatrenia uvedené v článku sú transponované do národnej legislatívy a mali by byť uplatňované v praxi. Napríklad z bodu (e) vyplýva, že chov a držba voľne žijúcich európskych druhov bude musieť byť obmedzená a bude podliehať zvláštnemu režimu.

V niektorých krajinách západnej Európy je porušovanie právnych predpisov na ochranu vtáctva označované ako „vtáčia kriminalita“. Vtáčou kriminalitou je napríklad nezákonný odstrel vtákov, vykladanie otrávených návnad, zber vajec, vyberanie mláďat vtákov za účelom chovu a iné.

Článok 6

1. Bez ohľadu na ustanovenia odsekov 2 a 3 členské štáty zakážu, pri všetkých druhoch vtákov spomínaných v článku 1, predaj, prepravu za účelom ich predaja, držbu a chov za účelom predaja a ponúkajúce živých alebo mŕtvych vtákov a akýchkoľvek ľahko rozpoznateľných alebo odvodených častí z týchto vtákov za účelom predaja.
2. Činnosti uvedené v odseku 1 nebudú zakázané pri druhoch uvedených v prílohe III/1, ak vtáky boli legálne usmrtené alebo odchytené, alebo získané iným legálnym spôsobom.
3. Členské štáty môžu pri druhoch uvedených v prílohe III/2 dovoliť na svojom území činnosti uvedené v odstavci 1 v prípade ustanovenia určitých obmedzení a ak tieto vtáky boli usmrtené alebo ulovené legálne alebo získané iným legálnym spôsobom.

Členské štáty, ktoré si želajú poskytovať takéto oprávnenia, budú predovšetkým informovať Komisiu za účelom spoločného zhodnotenia, či by obchodovanie s jedincami týchto druhov spôsobilo alebo mohlo spôsobiť ohrozenie početnosti populácie, zemepisného rozšírenia alebo rýchlosť reprodukcie týchto druhov ohrozených na území Spoločenstva. Ak toto zhodnotenie potvrdí, že zamýšľané povolenia budú mať, z pohľadu Komisie, za následok ohrozenie alebo možné ohrozenie ktoréhokoľvek z uvedených druhov, Komisia predloží príslušnému členskému štátu odôvodnené odporúčanie vyjadrujúce nesúhlas s obchodovaním s danými druhmi. Ak Komisia usúdi, že žiadne takéto riziko neexistuje, bude o tom informovať príslušný členský štát.

Odporúčanie Komisie bude súčasťou „Úradného vestníka Európskych spoločenstiev“.

Členské štáty, ktoré poskytujú oprávnenia podľa tohto odseku, budú pravidelne overovať, či aj naďalej spĺňajú podmienky potrebné pre poskytovanie takýchto oprávnení.

4. Komisia vypracuje štúdie o biologickom stave druhov uvedených v prílohe III/3 a štúdie dopadu obchodovania na tento stav.

Najneskôr 4 mesiace pred uplynutím časovej lehoty uvedenej v článku 18 (1) tejto smernice Komisia predloží správu a svoje návrhy Výboru uvedenému v článku 16 za účelom zaradenia takéhoto druhu do prílohy III/2.

Do vykonania rozhodnutia členské štáty môžu uplatňovať vlastné zákony týkajúce sa týchto druhov bez ohľadu na odsek 3 tohto článku.

Článok 6 upravuje problematiku obchodovania s voľne žijúcimi druhmi vtákov, konkrétne ich uvedenie na trh, predaj, ponúkание za účelom predaja a iné ekonomické využívanie vtákov.

V odseku 1 sa všeobecne zakazuje predaj, držba a chov za účelom predaja voľne žijúcich a v Európe prirodzene sa vyskytujúcich druhov vtákov. Tento zákaz ekonomického využívania neplatí pre druhy uvedené v prílohe III/1, ktoré musia byť získané legálnym spôsobom. V prílohe III/1 sú uvedené druhy, ktoré sa môžu ekonomicky využívať na celom území Európskej únie.

V prílohe III/2 sú uvedené druhy vtákov, s ktorými sa môže obchodovať len v niektorých členských štátoch. Komisia musí po zvážení možných rizík súhlasiť so zavedením takéhoto využívania vtáčích druhov na území jednotlivých členských štátov. Aj po súhlase Komisie členské štáty musia pravidelne monitorovať, či nemá takéto využívanie negatívny vplyv na populácie a geografické rozšírenie týchto druhov. Komisia vypracuje vedecké štúdie o stave populácií ekonomicky využívaných vtáčích druhov a dopadu obchodu na tento stav.

Ekonomické využívanie niektorých druhov vtákov môže viesť k snahám o ich nadmernú exploataciu a v minulosti neraz viedlo k vyhubeniu druhov (napr. vyhubenie holuba sťahovavého v USA). Preto je všeobecný zákaz obchodovania s vtákmi vhodným nástrojom na obmedzenie ohrozenia vtáčích druhov.

Článok 7

1. Druhy uvedené v prílohe II môžu byť s ohľadom na početnosť populácie, zemepisné rozšírenie a rýchlosť reprodukcie na území Spoločenstva lovené v súlade so zákonmi platnými v jednotlivých štátoch. Členské štáty zabezpečia, aby lov týchto druhov nebol v rozpore s ochranárskym úsilím v areáli ich rozšírenia.
2. Druhy uvedené v prílohe II/1 môžu byť lovené na mori a na pevnine v území, kde platí táto smernica.
3. Druhy uvedené v prílohe II/2 sa môžu loviť iba v členských štátoch, pre ktoré je to uvedené.
4. Členské štáty zabezpečia, že lov vrátane sokoliarstva v prípade, že sa loví týmto spôsobom, je vykonávaný v súlade s platnými opatreniami štátu a v súlade so zásadami rozumného využívania a ekologicky vyváženej regulácie príslušných druhov vtákov a aby táto činnosť bola zlučiteľná, čo sa týka populácie týchto druhov, predovšetkým sťahovavých, s opatreniami vyplývajúcimi z článku 2. Dohliadnu najmä na to, aby druhy, na ktoré sa vzťahujú zákony o love, neboli lovené v dobe hniezdenia, ani počas rozmnožovania. V prípade sťahovavých druhov dohliadnu najmä na to, aby druhy, na ktoré sa vzťahujú predpisy o love, neboli lovené v období rozmnožovania alebo počas návratu na hniezdiská. Členské štáty zašlú Komisii všetky relevantné informácie o praktickej aplikácii svojich predpisov o love.

Článok 7 upravuje poľovné využívanie vtáčích druhov. Podľa tohoto článku môže byť povolený lov pri druhoch, u ktorých nemôže negatívne ovplyvniť veľkosť a stav ich populácií a to v súlade s právnymi predpismi jednotlivých členských štátov. Zoznam týchto druhov je uvedený v prílohe II smernice. Zároveň však členské štáty musia zabezpečiť, aby tento lov nebol v rozpore s úsilím na ochranu druhov v inej časti ich areálu rozšírenia. Nemalo by sa teda stať, že jeden štát bude vynakladať veľké prostriedky na ochranu určitého druhu a v inom štáte ho budú strieľať počas migrácie vo veľkých počtoch.

Príloha II/1 uvádza 24 druhov, na ktoré je možné poľovať na celom území Európskej únie. Ďalších 58 druhov uvedených v prílohe II/2 je možné loviť len v členských štátoch, ktoré o to požiadali a Komisia usúdila, že tento lov nebude v rozpore s cieľom smernice.

Druhy z príloh II/1 a II/2 sa nesmú loviť v dobe rozmnožovania a starostlivosti o mláďatá. Obzvlášť pri sťahovavých druhoch je potrebné zabezpečiť, aby sa lov nerealizoval ani počas návratu na hniezdiská. Sokoliarsky lov je v smernici zmienený špeciálne z toho dôvodu, že sokoliarstvo nie je v niektorých členských štátoch povolené. V súvislosti s ustanoveniami tohoto článku sú členské štáty povinné oboznámiť Komisiu s praktickým uplatnením svojich poľovných predpisov.

Počas predstupových rokovaní Slovenská republika prejavila záujem o lov 10 druhov vtákov (napríklad labuť hrbozobá, jariabok lesný, hrdlička záhradná), ktoré sú už zapísané v prílohe II/2 smernice a požadovala pridať do prílohy II/2 dva druhy (kormorán veľký a krkavec čierny) za účelom umožnenia ich lovu. Komisia súhlasila s lovom 9 druhov podľa článku 7 odsek 3, nesúhlasila s lovom labute na Slovensku a so zaradením kormorána a krkavca medzi lovené druhy.

4 odsek požaduje stanovenie doby lovu jednotlivých druhov tak, aby bola zabezpečená kompletná ochrana druhu v čase rozmnožovania vrátane výchovy mláďat. Túto interpretáciu potvrdil aj Európsky súdny dvor vo svojom rozsudku (ECJ, prípad č. C-435/92).

Článok 8

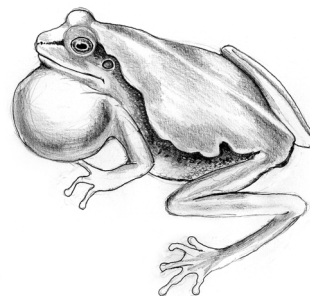
1. S ohľadom na lov, odchyt alebo usmrcovanie vtákov podľa tejto smernice členské štáty zakážu používanie všetkých prostriedkov, zariadení alebo spôsobov používaných na masové alebo neselektívne odchyty alebo usmrcovanie vtákov alebo metód, ktoré by mohli zapríčiniť vymiznutie druhov v danej oblasti, najmä tých, ktoré sú uvedené v Prílohe IV (a).
2. Navyše členské štáty zakážu akýkoľvek lov z dopravných prostriedkov a za podmienok, ktoré sú uvedené v prílohe IV (b).

Článok 8 ustanovuje zakázané spôsoby lovu, odchytu a usmrcovania vtákov. Tieto zakázané spôsoby sú uvedené v prílohe IV (a) smernice a sú to napríklad pytliacke oká, vtáčí lep, živé vtáky ako návnada, magnetofóny, siete, pasce, návnady s jedom a polo- alebo plnoautomatické zbrane s viac ako dvoma nábojmi. Podľa písmena (b) prílohy IV je zakázaný lov z dopravných prostriedkov (lietadlá, motorové vozidlá a lode). Uvedené ustanovenia sú zakotvené v zákone č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Článok 9

1. Členské štáty sa môžu odkloniť od ustanovení článkov 5, 6, 7 a 8, ak neexistuje iné uspokojivé riešenie, z nasledujúcich dôvodov:
  - (a) – v záujme verejného zdravia a bezpečnosti,
    - v záujme bezpečnosti vzdušného priestoru,
    - aby sa zabránilo vážnym škodám na úrode, dobytku, lesoch, rybárstve a vodnom hospodárstve,
    - na ochranu flóry a fauny,
  - (b) za účelom výskumu a výuky, opätovného osídlenia určitého územia populáciou (určitého) druhu, reštitúcie a chovu na tieto účely,
  - (c) aby sa v malom rozsahu, za prísne kontrolovaných podmienok a na základe výberu, povolil odchyt, chov alebo iné rozumné využívanie určitých druhov vtákov.
2. Výnimky musia špecifikovať:
  - zoznam druhov, ktoré sú predmetom výnimiek,
  - prostriedky, zariadenia alebo metódy povolené pre odchyt alebo usmrcovanie,
  - podmienky možného rizika, časové a miestne okolnosti, za ktorých je možné výnimky udeliť,
  - orgán oprávnený vyhlásiť požadované podmienky a rozhodnúť, aké prostriedky, zariadenia alebo metódy môžu byť použité, v akých limitoch a kým,
  - prehľad kontrol, ktoré budú vykonané.
3. Členské štáty zašlú Komisii každoročne správu o implementácii tohoto článku.
4. Na základe dostupných informácií, najmä informácií dodaných v zmysle odstavca 3, Komisia vždy zaistí, aby dôsledky týchto výnimiek neboli v rozpore s touto smernicou. Za týmto účelom Komisia prijme potrebné opatrenia.

Článok 9 určuje, kedy a za akých podmienok je možné sa odkloniť (odchýliť) od ustanovení článkov 5, 6, 7 a 8 smernice. V prvom odseku sú explicitne vymenované dôvody, kedy je možné z hľadiska verejného záujmu udeľovať výnimky. Sú to hlavne dôvody ochrany zdravia, bezpečnosti, výskumu a výuky. V odseku 2 je stanovené aké náležitosti musí výnimka upresniť. Komisia musí byť členským štátom pravidelne informovaná o odkloneniach sa od smernice. Zároveň zaistí, aby dôsledky udelených výnimiek neboli v rozpore s touto smernicou.

Článok 10

1. Členské štáty budú podporovať výskum a akúkoľvek činnosť požadovanú ako základ pre ochranu, manažment a využívanie populácií všetkých druhov vtákov uvedených v článku 1.
2. Zvláštna pozornosť bude venovaná výskumu a činnostiam zameraným na predmety uvedené v prílohe V. Členské štáty dodajú Komisii všetky informácie potrebné na to, aby mohla prijať adekvátne opatrenia na koordináciu výskumu a činností uvedených v tomto článku.

Články 10 až 19 predstavujú všeobecné a záverečné ustanovenia. Ako je v smernici viac krát zdôraznené, pri rozhodnutiach o ochrane vtákov je potrebné vychádzať z vedecky podložených informácií. Z tohoto dôvodu je v článku 10 požiadavka podpory výskumu a v prílohe V je priamo upresnené, najmä do ktorých oblastí má výskum smerovať. Je to napríklad monitoring populácií ohrozených a sťahovavých druhov, zhodnotenie vplyvu odchytných sťahovavých druhov, ekologické metódy prevencie škôd spôsobenými vtákmi a iné.

Výskum majú zabezpečiť členské štáty. Európska komisia by mala tieto výskumné a vedecké aktivity koordinovať.

Článok 11

Členské štáty zaistia, aby akákoľvek introdukcia druhov vtákov, ktoré sa prirodzene nevyskytujú vo voľnej prírode na európskom území členských štátov, nemala negatívny dopad na miestnu flóru a faunu. V tejto súvislosti sa budú radiť s Komisiou.

Článok 11 ukladá členským štátom povinnosť konzultovať prípadný úmysel introdukovať (vysadiť) európsky nepôvodné druhy vtákov, aby sa predišlo možným poškodeniam ekosystémov nepôvodnými druhmi. Negatívne pôsobenie nepôvodných, inváznych druhov je považované vo svete hneď po ničení biotopov za najdôležitejší faktor ohrozenia biologickej rozmanitosti.

Článok 12

1. Počnúc uplynutím časovej lehoty uvedenej v článku 18 (1) členské štáty postúpia Komisii každé tri roky správu o implementácii opatrení prijatých v jednotlivých štátoch.
2. Na základe informácií podľa odseku 1 pripraví Komisia každé tri roky súhrnnú správu. Časť návrhu správy zahŕňajúca informácie poskytnuté príslušným členským štátom bude postúpená orgánom príslušného štátu na overenie. Konečná verzia správy bude predložená členským štátom.

V článku 12 je zavedená povinnosť členského štátu podávať pravidelnú správu Komisii. Je potrebné uviesť do praxe odborne podložené schémy na monitorovanie vtáčích populácií, na základe ktorých bude možné hodnotiť trendy vývoja početnosti populácií druhov a ich ohrozenia. Podobne aj Komisia na základe informácií od členských štátov spracuje správy o aplikácii smernice v Európskej únii.

Článok 13

Aplikácia opatrení, prijatých v zmysle tejto smernice nesmie viesť k zhoršeniu súčasnej situácie vo vzťahu k ochrane druhov vtákov uvedených v článku 1.

Článok 14

Členské štáty môžu zaviesť prísnejšie ochranné opatrenia ako tie, ktoré vyplývajú z tejto smernice.

V záujme naplnenia národných priorít jednotlivých členských štátov je možné, aby členské štáty zaviedli prísnejšie ochranné opatrenia ako vyžaduje smernica. Toto pravidlo platí všeobecne pri všetkých smerniciach Európskej únie.

Článok 15

Doplnky, ktoré sú nevyhnutné pre úpravu príloh I a V tejto smernice v súlade s technickým a vedeckým pokrokom, a doplnky uvedené v druhom odseku článku 6 (4) budú prijaté v súlade s postupom stanoveným v článku 17.

Článok 16

1. Na účely vypracovania doplnkov podľa článku 15 tejto smernice sa zakladá Výbor pre prispôbenie sa technickému a vedeckému pokroku (ďalej len „výbor“), ktorý pozostáva z predstaviteľov členských štátov a ktorému bude predsedáť zástupca Komisie.

Článok 17

1. Komisii pomáha výbor.
2. Články 5 a 7 Rozhodnutia 1999/468/EK⁶ budú aplikované tam, kde je uvedený odkaz na tento článok. Obdobie uvedené v článku 5(6) Rozhodnutia 1999/468/EK sa stanovuje na 3 mesiace.
3. Výbor prijme vlastný rokovací poriadok.

Prípadné nevyhnutné doplnky k prílohám smernice v súlade s vedeckým a technickým pokrokom je možné urobiť podľa článku 15. V článku 16 sa ustanovuje výbor, ktorý bude rozhodovať o doplnkoch a zmenách príloh smernice. Vo výbore sú zastúpené všetky členské štáty aj Komisia. Zatiaľ najväčšie zmeny príloh smernice prebehli po prijatí nových členských krajín. Pri prijímaní Španielska v roku 1986 sa príloha I menila hlavne kvôli tomu, že súčasťou Španielska sú i Kanárske ostrovy s bohatou endemickou vtáčou faunou. S prijatím Fínska a Švédska museli byť zohľadnené aj vtáčie druhy obývajúce i do tej doby nezahrnutý bióm severského ihličnatého lesa. Ďalšími veľkými zmenami prešli prílohy po pristúpení 10 nových členských štátov vrátane Slovenska 1. 5. 2004.

Článok 18

1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, nariadenia a administratívne opatrenia nevyhnutné na ich zosúladenie so smernicou do 2 rokov od jej zverejnenia. Okamžite o tom budú informovať Komisiu.
2. Členské štáty oznámia Komisii texty hlavných ustanovení národnej legislatívy, prijatej pre oblasti v rámci pôsobenia tejto smernice.

Článok 18 ustanovuje lehoty na zosúladenie národných právnych noriem členských štátov so smernicou a povinnosť informovať o tom Komisiu. V prípade kandidátskych krajín a teda aj Slovenska platilo, že právo Európskej únie muselo byť zosúladené s národnou legislatívou už pred vstupom do Európskej únie. Pre nové členské krajiny, ktoré vstúpili do Európskej únie 1. 5. 2004, platí povinnosť uplatňovať ustanovenia smernice od tohto dátumu.

Článok 19

Táto smernica je určená členskými štátom.

---

⁶ OJ L 184, 17.7.1999, p.23.

PRÍLOHA I

DRUHY VTÁKOV, KTORÝCH OCHRANA SI VYŽADUJE VYHLÁSENIE OSOBITNE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

vedecké meno (slovenské meno)

Gavia stellata (potáplica štíhlozobá)
Gavia arctica (potáplica severská)
Gavia immer (potáplica ľadová)
Podiceps auritus (potápka ušatá)
Pterodroma madeira (tajfúnik madeirský)
Pterodroma feae (tajfúnik kapverdský)
Bulweria bulwerii (tajfúnik čierny)
Calonectris diomedea (víchrovník plavý)
Puffinus puffinus mauretanicus (*Puffinus mauretanicus*)
 (víchrovník čiernozobý baleársky)
Puffinus yelkouan (víchrovník stredomorský)^d
Puffinus assimilis (víchrovník bridlicový)
Pelagodroma marina (víchrovníček)
Hydrobates pelagicus (víchrovníček morský)
Oceanodroma leucorhoa (víchrovníček severský)
Oceanodroma castro (víchrovníček čiernasty)
Pelecanus onocrotalus (pelikán ružový)
Pelecanus crispus (pelikán kučeravý)
Phalacrocorax aristotelis desmaresti (kormorán chochlatý
 stredomorský)
Phalacrocorax pygmeus (kormorán malý)
Botaurus stellaris (bučiak trstový)
Ixobrychus minutus (bučiacik močiarny)
Nycticorax nycticorax (bučiak nočný)
Ardeola ralloides (volavka vlasatá)
Egretta garzetta (volavka striebriстая)
Egretta alba (*Ardea alba*) (volavka biela)
Ardea purpurea (volavka purpurová)
Ciconia nigra (bocian čierny)
Ciconia ciconia (bocian biely)
Plegadis falcinellus (ibis hnedý)
Platalea leucorodia (lyžičiar biely)
Phoenicopterus ruber (plameniák ružový)
Cygnus bewickii (*Cygnus columbianus bewickii*)
 (labuť tundrová)
Cygnus cygnus (labuť spevavá)
Anser albifrons flavirostris (hus bieločelá grónska)
Anser erythropus (hus piskľavá)
Branta leucopsis (bernikla bielolíca)
Branta ruficollis (bernikla červenokrká)
Tadorna ferruginea (kazarka hrdzavá)
Marmaronetta angustirostris (kačica úzkozobá)
Aythya nyroca (chochlačka bielooká)
Polysticta stelleri (kajka malá)^d
Mergus albellus (*Mergellus albellus*) (potápač biely)
Oxyura leucocephala (potápnica bielohlavá)
Pandion haliaetus (kršiak rybožravý)
Pernis apivorus (včelár lesný)

vedecké meno (slovenské meno)

Elanus caeruleus (luniak sivý)
Milvus migrans (haja tmavá)
Milvus milvus (haja červená)
Haliaeetus albicilla (orliak morský)
Gypaetus barbatus (bradaň žltohlavý)
Neophron percnopterus (sup biely)
Gyps fulvus (sup bielohlavý)
Aegypius monachus (sup tmavohnedý)
Circus gallicus (hadíar krátkoprstý)
Circus aeruginosus (kaňa močiarna)
Circus cyaneus (kaňa sivá)
Circus macrourus (kaňa stepná)
Circus pygargus (kaňa popolavá)
Accipiter gentilis arrigonii (jastrab lesný tyrrenský)
Accipiter nisus granti (jastrab krahulec kanársky)
Accipiter brevipes (jastrab krátkoprstý)
Buteo rufinus (myšiak hrdzavý)
Aquila pomarina (orol krikľavý)
Aquila clanga (orol hrubozobý)
Aquila heliaca (orol kráľovský)
Aquila adalberti (orol kráľovský iberský)
Aquila chrysaetos (orol skalný)
Hieraaetus pennatus (orol myšiakovitý)
Hieraaetus fasciatus (orol jastrabovitý)
Falco naumanni (sokol bielopazuravý)
Falco vespertinus (sokol červenonohý)
Falco columbarius (sokol kobec)
Falco eleonora (sokol ostrovný)
Falco biarmicus (sokol tmavý)
Falco cherrug (sokol rároh)
Falco rusticolus (sokol poľovnícky)
Falco peregrinus (sokol sťahovavý)
Bonasa bonasia (jariabok hôrny)
Lagopus mutus pyrenaicus (snehuľa horská pyrenejská)
Lagopus mutus helveticus (snehuľa horská alpská)
Tetrao tetrix tetrix (tetrov hoľniak európsky)
Tetrao urogallus (tetrov hlucháň)
Alectoris graeca saxatilis (kuropta horská alpská)
Alectoris graeca whitakeri (kuropta horská sicílska)
Alectoris barbara (kuropta skalná)
Perdix perdix italica (jarabica poľná talianska)
Perdix perdix hispaniensis (jarabica poľná španielska)
Turnix sylvatica (prepeľovec krovinový)
Grus grus (žeriav popolavý)
Porzana porzana (chriateľ bodkovaný)
Porzana parva (chriateľ malý)
Porzana pusilla (chriateľ najmenší)
Crex crex (chriateľ poľný)

vedecké meno (slovenské meno)

Porphyrio porphyrio (slipečka modrá)
Fulica cristata (lyska hrebenatá)
Tetrax tetrax (drop obojkový)
Chlamydotis undulata (drop hrivnatý)
Otis tarda (drop fúzatý)
Himantopus himantopus (šišila bocianovitá)
Recurvirostra avosetta (šabliarka modronohá)
Burhinus oediconemus (ležiak úhorový)
Cursorius cursor (behavec plavý)
Glareola pratincola (prieložník stepný)
Charadrius alexandrinus (kulík morský)^d
Charadrius morinellus (*Eudromias morinellus*)
 (kulík vrchovský)
Pluvialis apricaria (kulík zlatý)
Hoplopterus spinosus (cibík trňokridly)
Calidris alpina schinzii (pobrežník čiernozobý)^d
Philomachus pugnax (pobrežník bojovný)
Gallinago media (močiarnica lúčna)
Limosa lapponica (brehár hrdzavý)
Numenius tenuirostris (hvizdák tenkozobý)
Tringa glareola (kalužiak močiarny)
Xenus cinereus (*Tringa cinerea*) (kalužiak obrátenozobý)
Phalaropus lobatus (lyskonoh úzkozobý)
Larus melanocephalus (čajka čiernohlavá)
Larus genei (čajka tenkozobá)
Larus audouinii (čajka ostrovná)
Larus minutus (čajka malá)
Gelochelidon nilotica (*Sterna nilotica*) (rybár krátkozobý)
Sterna caspia (rybár veľkozobý)
Sterna sandvicensis (rybár sivý)
Sterna dougalii (rybár šťihlozobý)
Sterna hirundo (rybár riečny)
Sterna paradisaea (rybár dlhochvostý)
Sterna albifrons (rybár bieločelý)
Chlidonias hybridus (rybár bahenný)
Chlidonias niger (rybár čierny)
Uria aalge ibericus (alka tenkozobá iberská)
Pterocles orientalis (stepiar čiernobruchý)
Pterocles alchata (stepiar bielobruchý)
Columba palumbus azorica (holub hrivnák azorský)
Columba trocaz (holub madeirský)
Columba bollii (holub Bollou)
Columba junoniae (holub vavrínový)
Bubo bubo (výr skalný)
Nyctea scandiaca (sova snežná)
Surnia ulula (kuvik krahul'covitý)
Glaucidium passerinum (kuvik vrabčí)
Strix nebulosa (sova bradatá)
Strix uralensis (sova dlhochvostá)
Asio flammeus (myšiarka močiarna)
Aegolius funereus (kuvik kapcavý)
Caprimulgus europaeus (lelek lesný)

vedecké meno (slovenské meno)

Apus caffer (dážďovník lastovičkovitý)
Alcedo atthis (rybárik riečny)
Coracias garrulus (krakľa belasá)
Picus canus (žlna sivá)
Dryocopus martius (ďateľ čierny)
Dendrocopos major canariensis (ďateľ veľký tenerifský)
Dendrocopos major thanneri (ďateľ veľký kanársky)
Dendrocopos syriacus (ďateľ hnedkavý)
Dendrocopos medius (ďateľ prostredný)
Dendrocopos leucotos (ďateľ bielochrbtý)
Picooides tridactylus (ďateľ trojprstý)
Chersophilus duponti (škovránok Dupontov)
Melanocorypha calandra (škovránok stepný)
Calandrella brachydactyla (škovránok krátkoprstý)
Galerida theklae (pipiška vavrínová)
Lullula arborea (škovránok stromový)
Anthus campestris (ľabtuška poľná)
Troglodytes troglodytes fridariensis (oriešok hnedý škótsky)
Luscinia svecica (slávik modrák)
Saxicola dacotiae (přhlaviar kanársky)
Oenanthe leucura (skalariak čierny)
Oenanthe cypriaca (skalariak cyperský)^d
Oenanthe pleschanka (skalariak bielo hlavý)^d
Acrocephalus melanopogon (trsteniarik tamaryškový)
Acrocephalus paludicola (trsteniarik vodný)
Hippolais olivetorum (sedmohlások olivový)
Sylvia sarda (penica tmavá)
Sylvia undata (penica gaštanová)
Sylvia melanothorax (penica cyperská)^d
Sylvia rueppelli (penica čiernohrdlá)
Sylvia nisoria (penica jarabá)
Ficedula parva (muchárik červenohrdlý)
Ficedula semitorquata (muchárik)
Ficedula albicollis (muchárik bielo krký)
Parus ater cypriotes (sýkorka uhliarka cyperská)^d
Sitta krueperi (brhlík Krüperov)
Sitta whiteheadi (brhlík korzický)
Certhia brachydactyla dorotheae (kôrovník krátkoprstý)^d
Lanius collurio (strakoš červenochrbtý)
Lanius minor (strakoš kolesár)
Lanius nubicus (strakoš)^d
Pyrrhocorax pyrrhocorax (čavka červenozobá)
Fringilla coelebs ombriosa (pinka lesná hierrská)
Fringilla teydea (pinka modrá)
Loxia scotica (krivonos škótsky)
Bucanetes githagineus (hýľ stepný)
Pyrrhula murina (*Pyrrhula pyrrhula murina*)
 (hýľ lesný azorský)
Emberiza cineracea (strnádka sivá)
Emberiza hortulana (strnádka záhradná)
Emberiza caesia (strnádka sivokrká)

^d druhy do prílohy doplnené na základe požiadaviek 10 nových členských krajín EÚ

PRÍLOHA II ZOZNAM DRUHOV VTÁKOV, KTORÉ MÔŽU BYŤ ZA URČITÝCH PODMIENOK LOVENÉ

Príloha II/1 Druhy vtákov, ktoré môžu byť lovené na území, kde platí táto smernica

vedecké meno (slovenské meno)

Anseriformes

Anser fabalis (hus siatinná)
Anser anser (hus divá)
Branta canadensis (bernikla bielobradá)
Anas penelope (kačica hvízdavá)
Anas strepera (kačica chriplavá)
Anas crecca (kačica chrapkavá)
Anas platyrhynchos (kačica divá)
Anas acuta (kačica ostrochvostá)
Anas querquedula (kačica chrapľavá)
Anas clypeata (kačica lyžičiarka)
Aythya ferina (chochlačka sivá)
Aythya fuligula (chochlačka vrkočatá)

Galliformes

Lagopus lagopus scoticus et hibernicus (snehuľa kapcavá škótska a hebridská)
Lagopus mutus (snehuľa horská)
Alectoris graeca (kuropta horská)
Alectoris rufa (kuropta červená)
Perdix perdix (jarabica poľná)
Phasianus colchicus (bažant poľovný)

Ralliformes

Fulica atra (lyska čierna)

Charadriiformes

Lymnocyptes minimus (močiarnica tichá)
Gallinago gallinago (močiarnica mekotavá)
Scolopax rusticola (sluka lesná)

Columbiformes

Columba livia (holub skalný)
Columba palumbus (holub hrivnák)

Príloha II/2 Druhy vtákov, ktoré môžu byť lovené v niektorých členských štátoch EÚ

vedecké meno (slovenské meno)

Cygnus olor (labuť hrbozobá)
Anser brachyrhynchus (hus krátkozobá)
Anser albifrons (hus bieločelá)
Branta bernicla (bernikla tmavá)
Netta rufina (hrdzavka potápavá)
Aythya marila (chochlačka morská)
Somateria mollissima (kajka morská)
Clangula hyemalis (kačica ľadová)
Melanitta nigra (turpan čierny)

vedecké meno (slovenské meno)

Melanitta fusca (turpan tmavý)
Bucephala clangula (hlaholka severská)
Mergus serrator (potápač dlhozobý)
Mergus merganser (potápač veľký)
Meleagris gallopavo (morka divá)
Bonasa bonasia (jariabok hôrny)
Lagopus lagopus lagopus (snehuľa kapcavá)
Tetrao tetrix (tetrov hoľniak)
Tetrao urogallus (tetrov hlucháň)
Francolinus francolinus (frankolín)^d
Alectoris barbara (kuropta skalná)
Alectoris chukar (kuropta čukar)
Coturnix coturnix (prepelica poľná)
Rallus aquaticus (chriašteľ vodný)
Gallinula chloropus (sliapočka zelenonohá)
Haematopus ostralegus (lastúrníčiark strakatý)
Pluvialis apricaria (kulík zlatý)
Pluvialis squatarola (kulík bledý)
Vanellus vanellus (cibík chochlatý)
Calidris canutus (pobrežník hrdzavý)
Philomachus pugnax (pobrežník bojovný)
Limosa limosa (brehár čiernochvostý)
Limosa lapponica (brehár hrdzavý)
Numenius phaeopus (hvízdák pásavohlavý)
Numenius arquata (hvízdák veľký)
Tringa erythropus (kalužiak tmavý)
Tringa totanus (kalužiak červenonohý)
Tringa nebularia (kalužiak sivý)
Larus ridibundus (čajka smeživá)
Larus cachinnans (čajka bielohlavá)
Larus canus (čajka sivá)
Larus fuscus (čajka tmavá)
Larus argentatus (čajka striebřistá)
Larus marinus (čajka morská)
Columba oenas (holub plúžik)
Streptopelia decaocto (hrdlička záhradná)
Streptopelia turtur (hrdlička poľná)
Alauda arvensis (škovránok poľný)
Turdus merula (drozd čierny)
Turdus pilaris (drozd évikotavý)
Turdus philomelos (drozd plavý)
Turdus illiacus (drozd červenkastý)
Turdus viscivorus (drozd trskotavý)
Sturnus vulgaris (škorec lesklý)
Garrulus glandarius (sojka škriekavá)
Pica pica (straka čiernozobá)
Corvus monedula (kavka tmavá)
Corvus frugilegus (havran poľný)
Corvus corone (vrana túlavá)

^d druhy do prílohy doplnené na základe požiadaviek 10 nových členských krajín EÚ

ČLENSKÉ ŠTÁTY, KTORÉ MÔŽU POVOLIŤ LOV DRUHOV UVEDENÝCH V PRÍLOHE II/2

Latinský názov	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK
<i>Cygnus olor</i>			+															+							
<i>Anser brachyrhynchus</i>	+	+							+																+
<i>Anser albifrons</i>	+	+						+	+		+	+	+		+		+		+			+			+
<i>Branta bernicla</i>		+																							
<i>Netta rufina</i>							+																		
<i>Aythya marila</i>	+	+					+	+	+			+					+								+
<i>Somateria mollissima</i>		+					+	+	+														+		
<i>Clangula hyemalis</i>		+					+	+	+			+											+		+
<i>Melanitta nigra</i>		+					+	+	+			+											+		+
<i>Melanitta fusca</i>		+					+	+	+			+											+		+
<i>Bucephala clangula</i>		+					+	+	+			+	+		+			+				+			+
<i>Mergus serrator</i>		+							+							+									
<i>Mergus merganser</i>		+							+														+		+
<i>Bonasa bonasia</i>								+				+						+	+			+			+
<i>Lagopus lagopus lagopus</i>																			+				+		+
<i>Tetrao tetrix</i>	+		+					+		+		+						+							+
<i>Tetrao urogallus</i>			+					+		+		+						+							+
<i>Francolinus francolinus</i>											+														
<i>Alectoris barbara</i>							+			+															
<i>Alectoris chukar</i>											+														

Latinský názov	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK
<i>Coturnix coturnix</i>						+	+	+		+	+					+		+							
<i>Meleagris gallopavo</i>		+		+														+				+			
<i>Rallus aquaticus</i>							+	+		+						+									
<i>Gallinula chloropus</i>	+					+	+	+		+						+									+
<i>Haematopus ostralegus</i>						+																			
<i>Pluvialis apricaria</i>	+		+			+	+	+	+							+									+
<i>Pluvialis squatarola</i>			+					+								+									+
<i>Vanellus vanellus</i>	+		+			+	+	+	+	+						+									
<i>Calidris canutus</i>			+					+																	
<i>Philomachus pugnax</i>								+		+						+									
<i>Limosa limosa</i>			+					+																	
<i>Limosa lapponica</i>			+					+																	+
<i>Numenius phaeopus</i>			+					+																	+
<i>Numenius arquata</i>			+					+	+																+
<i>Tringa erythropus</i>			+					+																	
<i>Tringa totanus</i>			+					+		+															+
<i>Tringa nebularia</i>			+					+																	
<i>Larus ridibundus</i>	+		+	+	+		+								+			+							+
<i>Larus canus</i>			+	+	+																		+		+
<i>Larus fuscus</i>			+	+																					

Latinský názov	BE	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	SI	SK	FI	SE	UK
<i>Larus argentatus</i>	+		+	+	+							+											+		+
<i>Larus cachinnans</i>							+								+										
<i>Larus marinus</i>			+	+	+																		+		+
<i>Columba oenas</i>						+	+	+		+	+										+				
<i>Streptopelia decaocto</i>		+	+	+				+			+				+			+				+			
<i>Streptopelia turtur</i>						+	+	+	+	+	+					+		+							
<i>Alauda arvensis</i>						+		+		+	+					+									
<i>Turdus merula</i>						+		+		+	+					+								+	+
<i>Turdus pilaris</i>						+	+	+	+	+	+					+		+						+	+
<i>Turdus philomelos</i>						+	+	+		+	+					+					+				
<i>Turdus iliacus</i>						+	+	+		+	+					+									
<i>Turdus viscivorus</i>						+	+	+			+					+									
<i>Sturnus vulgaris</i>						+	+	+			+				+	+									
<i>Garrulus glandarius</i>	+		+	+				+		+				+	+	+	+					+		+	+
<i>Pica pica</i>	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+	+	+					+		+	+
<i>Corvus monedula</i>						+	+	+			+						+							+	+
<i>Corvus frugilegus</i>						+	+	+					+		+									+	+
<i>Corvus corone</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+	+

AT = Österreich, BE = Belgique/België, CY = Κύπρος, CZ = Česká republika, DE = Deutschland, DK = Danmark, EE = Eesti, ES = España, FI = Suomi/Finland, FR = France, GR = Ελλάδα, HU = Magyarország, IE = Ireland, IT = Italia, LT = Lietuva, LU = Luxembourg, LV = Latvija, MT = Malta, NL = Nederlands, PL = Polska, PT = Portugal, SE = Sverige, SI = Slovenija, SK = Slovensko, UK = United Kingdom
+ = Estado miembro que puede autorizar, conforme al apartado 3 del artículo 7, la caza de las especies enumeradas.
+ = členské štáty, ktoré môžu podľa čl. 7, odst. 3 povoliť lov uvedených druhov.

PRÍLOHA III

ZOZNAM DRUHOV VTÁKOV,

KTORÉ MÔŽU BYŤ ZA URČITÝCH PODMIENOK UVEDENÉ NA TRH

Príloha III/1 Druhy vtákov, ktoré môžu byť uvedené na trh v členských štátoch EÚ

vedecké meno (slovenské meno)

Anas platyrhynchos (kačica divá)

Lagopus lagopus lagopus scoticus et hibernicus (snehuľa kapcavá škótska a hebridská)

Alectoris rufa (kuropta červená)

Alectoris barbara (kuropta skalná)

Perdix perdix (jarabica poľná)

Phasianus colchicus (bažant poľovný)

Columba palumbus (holub hrivnák)

Príloha III/2 Druhy vtákov, ktoré môžu byť uvedené na trh v niektorých členských štátoch EÚ

vedecké meno (slovenské meno)

Anser albifrons albifrons (hus bieločelá eurosibírska)

Anser anser (hus divá)

Anas penelope (kačica hviezdavá)

Anas crecca (kačica chrapkavá)

Anas acuta (kačica ostrochvostá)

Anas clypeata (kačica lyžičiarka)

Aythya ferina (chochlačka sivá)

Aythya fuligula (chochlačka vrkocátá)

Aythya marila (chochlačka morská)

Somateria mollissima (kajka morská)

Melanitta nigra (turpan čierny)

Lagopus mutus (snehuľa horská)

Tetrao tetrix britannicus (tetrov hoľniak britský)

Tetrao urogallus (tetrov hlucháň)

Fulica atra (lyska čierna)

Pluvialis apricaria (kulík zlatý)

Lymnocyptes minimus (močiarnica tichá)

Gallinago gallinago (močiarnica mekotavá)

Scelopax rusticola (sluka lesná)

PRÍLOHA IV

ZAKÁZANÉ SPÔSOBY LOVU, ODCHYTU A USMRCOVANIA VTÁKOV

- (a) – Oká (s výnimkou Fínska a Švédska na lov *Lagopus lagopus lagopus* a *Lagopus mutus* severne od 58° severnej zemepisnej šírky), lepy, háky, živé vtáky, ktoré sú slepé alebo zmrzačené používané ako návnady, magnetofóny, prístroje zabíjajúce elektrickým prúdom.
  - Zdroje umelého osvetlenia, zrkadlá, prístroje na osvetlenie cieľov, zameriavacie prístroje na nočné strieľanie s elektronickým zväčšovačom obrazu alebo konvertorom obrazu.
  - Výbušniny.
  - Siete, pasce, návnady s jedom alebo s iným umŕtvujúcim prostriedkom.
  - Poloautomatické alebo automatické zbrane so zásobníkom obsahujúcim viac ako 2 náboje.
- (b) – Lietadlá, motorové vozidlá.
  - Lode plaviace sa rýchlosťou presahujúcou päť kilometrov za hodinu. Na otvorenom mori môžu členské štáty povoliť z bezpečnostných dôvodov použitie motorových lodí s maximálnou rýchlosťou 18 kilometrov za hodinu. Členské štáty budú informovať Komisiu o všetkých poskytnutých oprávneniach.

PRÍLOHA V

ZÁKLADNÉ OBLASTI VEDY A VÝSKUMU

- (a) Národné zoznamy druhov, ktorým hrozí vyhynutie alebo zvlášť ohrozených druhov s ohľadom na ich zemepisné rozšírenie.
- (b) Zoznam a ekologický opis oblastí, ktoré sú zvlášť dôležité pre sťahovavé druhy na ich migračných trasách a ako zimoviská a hniezdiská.
- (c) Zoznam údajov o početnosti populácií sťahovavých druhov na základe výsledkov ich krúžkovania.
- (d) Hodnotenie vplyvu metód odchyту voľne žijúceho vtáctva na početnosť ich populácie.
- (e) Vývoj alebo zdokonalenie ekologických metód prevencie škôd spôsobených vtákmi.
- (f) Určenie niektorých druhov ako indikátorov znečistenia.
- (g) Štúdium nepriaznivých účinkov chemického znečistenia na početnosť populácií vtáčích druhov.

SMERNICA RADY č. 92/43/EHS z 21. MÁJA 1992 O OCHRANE BIOTOPOV, VOĽNE ŽIJÚCICH ŽIVOČÍCHOV A VOĽNE RASTÚCICH RASTLÍN

(V PLATNOM ZNENÍ)^k

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

- so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 103s,
- so zreteľom na návrh Komisie¹,
- so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu²,
- so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru³,
- keďže udržanie, ochrana a zlepšenie kvality životného prostredia vrátane ochrany biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín je dôležitým cieľom všeobecného záujmu, ktorý sleduje Spoločenstvo, ako je uvedené v článku 103r Zmluvy;
- keďže politika Európskeho spoločenstva a akčný program pre životné prostredie (1987–1992)⁴ obsahujú ustanovenia pre opatrenia týkajúce sa ochrany prírody a prírodných zdrojov;
- keďže hlavným cieľom tejto smernice je podporiť zachovanie biodiverzity so zohľadnením hospodárskych, sociálnych, kultúrnych a regionálnych požiadaviek, táto smernica prispieva k všeobecnému cieľu trvalo udržateľného rozvoja; keďže zachovanie biodiverzity môže v určitých prípadoch vyžadovať udržiavanie alebo dokonca aj podporu ľudských aktivít;
- keďže na európskom území členských štátov sa stav biotopov nadalej zhoršuje a stále väčší počet voľne žijúcich druhov je vážne ohrozený; keďže ohrozené biotopy a druhy predstavujú súčasť prírodného dedičstva Spoločenstva a ich ohrozenie má často cezhraničný charakter, je potrebné na úrovni Spoločenstva prijať opatrenia na ich ochranu;
- keďže kvôli ohrozeniu určitých typov biotopov a určitých druhov je potrebné definovať ich ako prioritné, aby sa včas vykonali opatrenia na ich ochranu;
- keďže, aby sa z hľadiska ochrany prírody zabezpečilo obnovenie alebo zachovanie biotopov a druhov významných z hľadiska Spoločenstva v priaznivom stave, je nevyhnutné vymedziť osobitné územia ochrany s cieľom vytvorenia súvislej európskej ekologickej sústavy podľa stanoveného časového rozvrhu;
- keďže všetky vymedzené územia vrátane tých, ktoré sú alebo budú klasifikované v budúcnosti ako osobitne chránené územia podľa smernice Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúcich vtákov⁵, budú musieť byť začlenené do súvislej európskej ekologickej sústavy;
- keďže v každom vymedzenom území je vhodné vykonať nevyhnutné opatrenia so zreteľom na sledované ciele ochrany;
- keďže lokality vhodné na vymedzenie ako osobitné územia ochrany navrhujú členské štáty, ale keďže je potrebné stanoviť postup, aby vo výnimočných prípadoch bolo možné vymedziť i lokalitu, ktorá nebola navrhnutá členským štátom, ale ktorú Spoločenstvo považuje za dôležitú buď pre zachovanie, alebo prežitie prioritného typu biotopu alebo prioritného druhu;
- keďže sa musí urobiť primerané hodnotenie každého plánu alebo programu, ktorý môže mať významný

^k text konsolidovanej smernice prevzatý z <http://europa.eu.int/eur-lex>

¹ OJ No C 247, 21. 9. 1988, str. 3 a OJ No C 195, 3. 8. 1990, str. 1.

² OJ No C 75, 20. 3. 1991, str. 12.

³ OJ No C 31, 6. 2. 1991, str. 25.

⁴ OJ No C 328, 7. 12. 1987, str. 1.

⁵ OJ No L 103, 25. 4. 1979, str. 1. Smernica pozmenená smernicou č. 91/244/EHS (OJ No L 115, 8. 5. 1991, str. 41).

vplyv na ciele ochrany lokality, ktorá už bola vymedzená alebo bude vymedzená v budúcnosti;

- keďže sa uznáva, že prijatie opatrení zameraných na podporu ochrany prioritných biotopov a prioritných druhov významných z hľadiska Spoločenstva je spoločnou zodpovednosťou všetkých členských štátov; keďže to však môže priniesť nadmerné finančné zaťaženie pre niektoré členské štáty, vyvolané na jednej strane nerovnomerným rozdelením takýchto biotopov a druhov na území Spoločenstva a na druhej strane skutočnosťou, že princíp "znečisťovateľ platí" sa môže iba obmedzene uplatniť osobitne v prípade ochrany prírody;
- keďže sa z tohto dôvodu súhlasí s tým, že v tomto výnimočnom prípade by sa mal zo strany Spoločenstva poskytnúť príspevok formou spolufinancovania zo zdrojov, o ktorých Spoločenstvo rozhoduje;
- keďže politika územného plánovania a rozvoja by mala podporovať starostlivosť o prvky krajiny, ktoré majú veľký význam pre voľne žijúce živočíchy a voľne rastúce rastliny;
- keďže by sa mal vytvoriť systém dohľadu nad stavom ochrany biotopov a druhov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica;
- keďže pre určité druhy rastlín a živočíchov sa vyžaduje všeobecný systém ochrany dopĺňujúci smernicu č. 79/409/EHS; keďže, ak si to stav niektorých druhov z hľadiska ich ochrany vyžaduje, malo by sa prijať ustanovenie pre opatrenia na starostlivosť o tieto druhy vrátane zákazu určitých prostriedkov na odchyt alebo usmrcovanie s možnosťou výnimiek za určitých podmienok;
- keďže, s cieľom zabezpečenia toho, že implementácia tejto smernice sa monitoruje, Komisia bude pravidelne pripravovať súhrnnú správu založenú *okrem iného* aj na informáciách o uplatňovaní národných ustanovení prijatých v súlade s touto smernicou, ktoré jej poslali členské štáty;
- keďže dopĺňanie vedeckých a technických poznatkov je dôležité pre implementáciu tejto smernice; keďže je následne vhodné podporovať potrebnú výskumnú a vedeckú prácu;
- keďže technický a vedecký pokrok znamená, že musí byť možné doplniť prílohy; keďže by mal byť ustanovený postup, ktorým môže Rada doplniť prílohy;
- keďže by mal byť vytvorený riadiaci výbor, aby pomáhal Komisii pri implementácii tejto smernice a zvlášť pri prijímaní rozhodnutí o spolufinancovaní z prostriedkov Spoločenstva;
- keďže by mali byť prijaté ustanovenia o dodatočných opatreniach usmerňujúcich opätovné rozšírenie určitých pôvodných druhov živočíchov a rastlín a možnú introdukciu nepôvodných druhov;
- keďže vzdelávanie a všeobecné informácie súvisiace s cieľmi tejto smernice sú dôležité pre zabezpečenie jej účinnej implementácie;

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

DEFINÍCIE

Článok 1

Pre účely tejto smernice:

- a) *ochrana* znamená súbor opatrení potrebných na zachovanie alebo obnovu biotopov a populácií druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín v priaznivom stave tak, ako je definovaný v písm. (e) a (i);
- b) *biotopy* znamená suchozemské alebo vodné územia, ktoré sa rozlišujú geografickými, abiotickými a biotickými vlastnosťami bez ohľadu na to, či sú úplne prirodzené alebo poloprirodzené;
- c) *typy biotopov významných z hľadiska Spoločenstva* znamená typy biotopov, ktoré na území vymedzenom v článku 2:
  - (i) sú ohrozené vymiznutím v ich prirodzenom areáli, alebo
  - (ii) majú malý prirodzený areál v dôsledku svojho ústupu alebo pretože sa vyskytujú na skutočne malom území, alebo
  - (iii) predstavujú výnimočné príklady typických prvkov jednej alebo viacerých z nasledujúcich siedmich biogeografických oblastí: alpská, atlantická, boreálna, kontinentálna, makaronézska, mediteránna a panónska.

Takéto typy biotopov sú alebo môžu byť zaradené do prílohy I;

- d) *prioritné typy biotopov* znamená tie typy biotopov ohrozených vymiznutím, ktoré sa vyskytujú na území uvedenom v článku 2, a za ktorých ochranu má Spoločenstvo osobitnú zodpovednosť vzhľadom na podiel ich prirodzeného areálu na území uvedenom v článku 2; tieto prioritné typy biotopov sú označené hviezdíčkou (*) v prílohe I;
- e) *stav biotopu z hľadiska jeho ochrany* znamená súhrn vplyvov pôsobiacich na biotop a jeho typické druhy, ktoré môžu ovplyvniť jeho dlhodobé prirodzené rozšírenie, štruktúru a funkcie, ako aj dlhodobé prežitie jeho typických druhov na území uvedenom v článku 2.

Stav biotopu z hľadiska jeho ochrany sa bude považovať za “priaznivý”, keď:

- jeho prirodzený areál a plocha, ktorú v tomto areáli pokrýva, sú stabilné alebo sa zväčšujú
  - a špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné pre jeho dlhodobé zachovanie, existujú a pravdepodobne budú existovať i v dohľadnej budúcnosti
  - a stav jeho typických druhov je z hľadiska ochrany priaznivý, ako je definované v písm. (i);
- f) *biotop druhu* znamená prostredie, určené špecifickými abiotickými a biotickými faktormi, v ktorom druh žije v ktorejkoľvek fáze svojho biologického cyklu;
  - g) *druhy významné z hľadiska Spoločenstva* znamená druhy, ktoré na území uvedenom v článku 2 sú:
    - (i) ohrozené, s výnimkou tých druhov, ktorých prirodzený areál je na tomto území okrajový, a druhov, ktoré nie sú ohrozené alebo zraniteľné v západnej palearktiskej oblasti, alebo
    - (ii) zraniteľné, t. j. druhy, o ktorých sa predpokladá, že pravdepodobne budú v blízkej budúcnosti presunuté do kategórie ohrozených, ak na ne naďalej budú pôsobiť ohrozujúce faktory, alebo
    - (iii) vzácne, t. j. druhy s málo početnými populáciami, ktoré nie sú v súčasnosti ohrozené alebo zraniteľné, ale sú v nebezpečenstve. Tieto druhy sa vyskytujú na geograficky malých územiach alebo sú riedko rozptýlené v rozsiahlejších areáloch, alebo
    - (iv) endemické a vyžadujúce osobitnú pozornosť z dôvodu špecifického charakteru ich biotopu a/alebo možného dopadu ich využívania na ich biotop a/alebo možného dopadu ich využívania na ich stav z hľadiska ochrany.

Takéto druhy sú alebo môžu byť zaradené do prílohy II a/alebo prílohy IV alebo V.

- h) *prioritné druhy* znamená druhy uvedené v odseku g (i), za ktorých ochranu má Spoločenstvo osobitnú zodpovednosť vzhľadom na podiel ich prirodzeného areálu, ktorý pripadá na územie uvedené v článku 2; tieto prioritné druhy sú označené hviezdíčkou (*) v prílohe II;
- i) *stav druhu z hľadiska jeho ochrany* znamená súhrn vplyvov pôsobiacich na príslušný druh, ktoré môžu ovplyvniť dlhodobé rozšírenie a početnosť jeho populácií na území uvedenom v článku 2.

Stav druhu z hľadiska jeho ochrany sa bude považovať za “priaznivý”, keď:

- údaje o populačnej dynamike príslušného druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu,
  - a prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a pravdepodobne sa ani v dohľadnej budúcnosti nebude zmenšovať,
  - a je a pravdepodobne bude aj naďalej existovať dostatok biotopov na dlhodobé udržanie jeho populácií;
- j) *lokalita* znamená geograficky definované územie, ktorého hranice sú jasne vymedzené;
  - k) *lokalita významná z hľadiska Spoločenstva* znamená lokalitu, ktorá v biogeografickej oblasti alebo oblastiach, ku ktorým patrí, z hľadiska ochrany, významne prispieva k zachovaniu alebo obnove priaznivého stavu biotopu z prílohy I alebo druhu z prílohy II z hľadiska jeho ochrany a môže významne prispieť k spojitosti sústavy NATURA 2000 uvedenej v článku 3 a/alebo významne prispieva k zachovaniu biologickej diverzity príslušnej biogeografickej oblasti alebo oblastí.

Pre druhy živočíchov, ktoré obývajú rozsiahle územia, budú lokality významné z hľadiska Spoločenstva zodpovedať takým miestam v prirodzenom areáli týchto druhov, ktoré sa vyznačujú fyzikálnymi a biologickými

faktormi dôležitými pre ich život a rozmnožovanie;

- l) *osobitné územie ochrany* znamená lokalitu významnú z hľadiska Spoločenstva vyhlásenú členskými štátmi prostredníctvom štatutárneho, administratívneho a/alebo zmluvného aktu, kde sa pre biotopy a/alebo populácie druhov, pre ktoré sa územie vyhlasuje, uplatňujú ochranné opatrenia potrebné na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu týchto biotopov a/alebo populácií druhov z hľadiska ich ochrany;
- m) *jedinec* znamená akékoľvek živočích alebo rastlinu z druhov uvedených v prílohe IV a v prílohe V, živé alebo mŕtve, ich časti alebo deriváty rovnako aj akýkoľvek výrobok, pri ktorom je zo sprievodného dokumentu, obalu alebo značky či etikety alebo z akýchkoľvek iných okolností zrejmé, že je časťou alebo derivátom živočíchov alebo rastlín týchto druhov;
- n) *výbor* znamená výbor ustanovený podľa článku 20.

Článok 2

1. Cieľom tejto smernice je prispieť k zachovaniu biodiverzity prostredníctvom ochrany biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín na európskom území členských štátov, na ktoré sa vzťahuje Zmluva.
2. Opatrenia prijaté v súlade s touto smernicou budú z hľadiska ochrany prírody zamerané na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopov a druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín významných z hľadiska Spoločenstva.
3. Opatrenia prijaté v súlade s touto smernicou budú brať do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky.

Článok 2 vymedzuje geografické územie platnosti smernice a jej účel. Na európskom území členských štátov má smernica prispieť k ochrane biologickej rozmanitosti a zahŕňa ochranu jedincov, a tým aj genetickej diverzity, ochranu druhov a nimi obývaných biotopov.

Skutočnosť, že smernica má brať do úvahy aj hospodárske, sociálne a kultúrne požiadavky a regionálne a miestne charakteristiky, do určitej miery oslabuje jej účinnosť, bolo to však kompromisné riešenie pri príprave návrhu textu smernice. Samotné určenie osobitných území ochrany musí byť založené na výslovné vedeckom základe bez ohľadu na možné konflikty s ostatnými rezortmi.

Ochrana biotopov a biotopov druhov

Článok 3

1. Pod názvom NATURA 2000 bude vytvorená súvislá európska ekologická sústava osobitných území ochrany. Táto sústava zložená z lokalít, kde sú zastúpené typy biotopov z prílohy I a biotopy druhov z prílohy II, umožní zachovať alebo tam, kde je to vhodné, obnoviť priaznivý stav biotopov a biotopov druhov z hľadiska ich ochrany v rámci ich prirodzeného areálu.
Sústava NATURA 2000 zahŕňa aj osobitne chránené územia klasifikované členskými štátmi podľa smernice č. 79/409/EHS.
2. Každý členský štát prispeje k vytvoreniu sústavy NATURA 2000 úmerne k zastúpeniu typov biotopov a biotopov druhov uvedených v ods. (1) na jeho území. K tomu každý členský štát v súlade s článkom 4 vymedzí lokality ako osobitné územia ochrany so zreteľom na ciele uvedené v ods. (1).
3. Členské štáty sa tam, kde to budú považovať za potrebné, budú usilovať o zlepšenie ekologickej spojitosti sústavy NATURA 2000 zachovaním a, kde je to vhodné, rozvíjaním tých prvkov krajiny, ktoré majú hlavný význam pre voľne žijúce živočíchov a voľne rastúce rastliny, ako je uvedené v článku 10.

V článku 3, ale aj na iných miestach textu smernice sa sústava chránených území NATURA 2000 označuje ako európska ekologická sieť. V tomto prípade však nejde o ekologickú sieť v zmysle československej školy územných systémov ekologickej stability (ÚSES), kde sa pod pojmom ekologická sieť rozumie ucelená a navzájom prepojená sústava jednotlivých prvkov ÚSES. Sústavu území NATURA 2000 tvoria jednotlivé chránené územia významné

z hľadiska Spoločenstva. Ak sa to bude považovať za potrebné, budú sa členské štáty usilovať o zlepšenie ekologickej spojitosti sústavy NATURA 2000 udržiavaním a rozvojom tých charakteristických prvkov krajiny, ktoré majú význam pre voľne žijúce živočíchy a voľne rastúce rastliny.

Na rozdiel od sústavy území NATURA 2000 je ekologická sieť budovaná od začiatku ako navzájom prepojená biologická infraštruktúra.

Článok 4

1. Na základe kritérií uvedených v prílohe III (etapa 1) a príslušných vedeckých informácií každý členský štát navrhne zoznam lokalít uvádzajúci, ktoré typy biotopov z prílohy I a ktoré druhy z prílohy II pôvodné na jeho území sa na lokalitách vyskytujú. Pre druhy živočíchov, ktoré obývajú rozsiahle územia, budú tieto lokality zodpovedať takým miestam v prirodzenom areáli týchto druhov, ktoré sa vyznačujú fyzikálnymi a biologickými faktormi dôležitými pre ich život a rozmnožovanie. Pre vodné živočíchy, ktoré obývajú rozsiahle územia, sa tieto lokality navrhnu len tam, kde sa dajú jasne vymedziť miesta vyznačujúce sa fyzikálnymi a biologickými faktormi dôležitými pre ich život a rozmnožovanie. Ak je to vhodné, členské štáty navrhnu úpravu zoznamu na základe výsledkov dohľadu podľa článku 11.

Zoznam spolu s informáciami o každej lokalite bude predložený Komisii do troch rokov od úradného zverejnenia tejto smernice. Tieto informácie budú obsahovať mapu lokality, názov lokality, lokalizáciu, rozlohu a údaje vyplývajúce z uplatnenia kritérií vymenovaných v prílohe III (etapa 1) a budú poskytnuté vo formáte zavedenom Komisiou v súlade s postupom uvedeným v článku 21.

2. Na základe kritérií uvedených v prílohe III (etapa 2) a v rámci každej zo siedmich biogeografických oblastí uvedených v článku 1 písm. c) (iii), ako aj celého územia uvedeného v článku 2 ods. (1) Komisia po dohode s každým členským štátom zostaví návrh zoznamu lokalít významných z hľadiska Spoločenstva, ktorý bude výberom tých lokalít zo zoznamov členských štátov, na ktorých sú zastúpené jeden alebo viac prioritných typov biotopov alebo prioritných druhov.

Členské štáty, ktorých lokality s výskytom jedného alebo viacerých prioritných typov biotopov a prioritných druhov predstavujú viac ako 5 % rozlohy ich územia, môžu po dohode s Komisiou požiadať, aby sa kritériá uvedené v prílohe III (etapa 2) pri výbere všetkých lokalít významných z hľadiska Spoločenstva uplatňovali na ich území pružnejšie.

Zoznam lokalít, ktoré boli vybrané ako významné z hľadiska Spoločenstva, uvádzajúci tie lokality, na ktorých je zastúpený jeden alebo viac prioritných typov biotopov alebo prioritných druhov, bude schválený Komisiou v súlade s postupom uvedeným v článku 21.

3. Zoznam uvedený v odseku 2 bude vypracovaný do šiestich rokov od úradného zverejnenia tejto smernice.
4. Po schválení lokality významnej z hľadiska Spoločenstva v súlade s postupom uvedeným v ods. (2), príslušný členský štát vyhlási túto lokalitu čo najskôr za osobitné územie ochrany, najneskôr však do šiestich rokov a podľa významu lokalít stanoví priority pre zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu typu biotopu z prílohy I alebo druhu z prílohy II z hľadiska jeho ochrany a pre spojitost sústavy NATURA 2000 a z hľadiska ohrozenia degradáciou alebo zničením, ktorým sú tieto lokality vystavené.
5. Akonáhle sa lokalita zaradi do zoznamu uvedeného v treťom pododseku ods. (2), bude pre ňu platiť článok 6, ods.(2), (3) a (4).

Článok 4 určuje ako sa majú vytvárať národné zoznamy lokalít, ktoré sú vhodné na to, aby sa stali lokalitami významnými pre Spoločenstvo a chránenými územiami. Je to jedna z časovo najnáročnejších úloh vyplývajúcich zo smernice, pretože zahŕňa získanie poznatkov týkajúcich sa tak druhov, ako aj biotopov (podrobné informácie o rozšírení, trendoch vo vývoji, ohrozujúcich faktoroch a pod.).

Článok 5

1. Vo výnimočných prípadoch, kde Komisia zistí, že národný zoznam zostavený podľa článku 4 ods. (1) neuvádza lokalitu, na ktorej sa vyskytuje prioritný typ biotopu alebo prioritný druh a ktorá sa podľa príslušných a spoľahlivých vedeckých informácií považuje za dôležitú pre zachovanie tohto typu prioritného

biotopu alebo pre prežitie tohto prioritného druhu, začnú sa dvojstranné konzultácie medzi členským štátom a Komisiou, aby sa vzájomne porovnali použité vedecké údaje.

2. Ak po uplynutí konzultačného obdobia nepresahujúceho šesť mesiacov zostane spor nevyriešený, Komisia postúpi Rade návrh týkajúci sa výberu lokality ako lokality významnej z hľadiska Spoločenstva.
3. Rada jednomyseľným hlasovaním prijme rozhodnutie do troch mesiacov od dátumu predloženia návrhu.
4. Počas konzultačného obdobia a až do rozhodnutia Rady sa na príslušnú lokalitu vzťahuje článok 6 ods. (2).

Článok 5 dáva Európskej komisii právo diskutovať s ktorýmkoľvek z členských štátov o zaradení niektorej lokality, ktorá nebola do národného zoznamu zahrnutá, ale podľa vedeckých informácií je veľmi významná pre zachovanie určitého prioritného biotopu alebo prioritného druhu. Kým Rada nerozhodne o osude takejto lokality, vzťahuje sa aj na ňu článok 6 ods.(2).

Článok 6

1. Pre osobitné územia ochrany prijímú členské štáty potrebné ochranné opatrenia zahrňujúce, v prípade potreby, vhodné programy starostlivosti vypracované samostatne pre dané lokality alebo začlenené do iných plánov rozvoja a primerané štatutárne, administratívne alebo zmluvné opatrenia, ktoré zodpovedajú ekologickým požiadavkám jednotlivých typov biotopov z prílohy I a druhov z prílohy II, ktoré sa na daných lokalitách vyskytujú.
2. Členské štáty prijímú primerané kroky, aby sa v osobitných územiach ochrany predchádzalo zhoršovaniu stavu biotopov a biotopov druhov, ako aj rušeniu druhov, pre ktoré boli územia vymedzené, pokiaľ by takéto rušenie mohlo byť významné z hľadiska cieľov tejto smernice.
3. Akýkoľvek plán alebo projekt, ktorý priamo nesúvisí s určitou lokalitou alebo nie je pre starostlivosť o ňu nevyhnutný, ale pravdepodobne bude mať na túto lokalitu významný vplyv buď samostatne, alebo v kombinácii s inými plánmi a projektmi, bude predmetom primeraného hodnotenia jeho dopadov na lokalitu z hľadiska cieľov ochrany lokality. Na základe výsledkov hodnotenia vplyvov na lokalitu a vzhľadom k ustanoveniam ods.(4) príslušné národné orgány schvália tento plán alebo projekt iba vtedy, keď sa presvedčia, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu príslušnej lokality a ak je to vhodné, po získaní stanoviska verejnosti.
4. Ak, napriek negatívne hodnoteniu vplyvov na lokalitu a neexistencii alternatívnych riešení, sa musí plán alebo projekt realizovať z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane sociálnych a ekonomických dôvodov, členský štát prijme všetky kompenzačné opatrenia potrebné na zabezpečenie ochrany celkovej spojitosti sústavy NATURA 2000. O prijatých kompenzačných opatreniach bude informovať Komisiu.

Ak sa na príslušnej lokalite vyskytuje prioritný typ biotopu a/alebo prioritný druh, jedinú dôvody, na ktoré je možné prihliadať, sú tie, ktoré sa týkajú zdravia ľudí alebo bezpečnosti verejnosti, priaznivých dôsledkov prvoradého významu pre životné prostredie alebo tiež stanoviska Komisie k iným naliehavým dôvodom vyššieho verejného záujmu.

V článku 6 sa zdôrazňuje veľký význam, ktorý sa v rámci Spoločenstva kladie na hodnotenie vplyvu ľudských aktivít na životné prostredie. Smernica na jednej strane nevyžaduje, aby všetky potenciálne osobitné územia ochrany (SAC) boli prísne chránené, na druhej strane však členský štát garantuje, že z hľadiska ochrany prírody v týchto územiach bude zachovaný priaznivý stav biotopov a druhov.

Článok 7

Závazky vyplývajúce z článku 6 ods. (2), (3) a (4) tejto smernice nahrádzajú akékoľvek záväzky vyplývajúce z prvej vety článku 4 ods. (4) smernice č. 79/409/EHS v územiach klasifikovaných podľa článku 4 ods. (1) alebo podobne uznaných podľa článku 4 ods. (2) uvedenej smernice a to od dátumu uplatnenia tejto smernice alebo dátumu klasifikácie alebo uznania lokality členským štátom podľa smernice č. 79/409/EHS, ak je tento druhý dátum neskorší.

Článok 8

1. Súbežne s návrhmi lokalít, ktoré sú vhodné na vyhlásenie za osobitné územia ochrany, na ktorých sa vyskytujú prioritné typy biotopov a/alebo prioritné druhy, členské štáty zašlú, ak je to vhodné, Komisii svoje odhady na spolufinancovanie zo strany Spoločenstva, ktoré považujú za nevyhnutné pre splnenie svojich záväzkov podľa článku 6 ods. (1).
2. Po dohode s každým príslušným členským štátom Komisia určí pre lokality významné z hľadiska Spoločenstva, pre ktoré sa žiada spolufinancovanie, také opatrenia, ktoré sú nevyhnutné pre zachovanie alebo znovu obnovenie priaznivého stavu prioritných typov biotopov a prioritných druhov z hľadiska ich ochrany na príslušných lokalitách, ako aj celkové náklady plynúce z realizácie týchto opatrení.
3. Komisia po dohode s príslušnými členskými štátmi stanoví financovanie, vrátane spolufinancovania, ktoré sa požaduje na realizáciu opatrení uvedených v ods. (2), pričom okrem iného berie do úvahy koncentráciu prioritných typov biotopov a/alebo prioritných druhov na území členského štátu a relatívne zaťaženie, ktoré si realizácia týchto opatrení vyžaduje.
4. Podľa postupu uvedeného v ods. (2) a (3) prijme Komisia s ohľadom na dostupné finančné zdroje v rámci príslušných nástrojov Spoločenstva a podľa postupu uvedeného v článku 21 prioritný akčný rámec opatrení, vrátane spolufinancovania, ktoré je potrebné uplatniť v prípade vyhlásenia lokality podľa článku 4 ods. (4).
5. Opatrenia, ktoré neboli ponechané v akčnom rámci pre nedostatok celkových finančných prostriedkov, ako aj opatrenia obsiahnuté v hore uvedenom akčnom rámci, pre ktoré neboli uvoľnené finančné prostriedky potrebné na spolufinancovanie alebo boli spolufinancované iba čiastočne, budú opätovne posúdené v súlade s postupom uvedeným v článku 21 a na základe dvojročnej revízie akčného rámca a členské štáty ich môžu odložiť až do doby revízie. Pri tejto revízii sa zohľadní, ak to bude vhodné, aj nová situácia príslušnej lokality.
6. V územiach, kde budú opatrenia závislé od spolufinancovania odložené, upustia členské štáty od akýchkoľvek nových opatrení, ktoré by pravdepodobne vyústili do poškodenia týchto území.

Článok 9

Komisia konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 21 bude pravidelne hodnotiť prínos sústavy NATURA 2000 k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 2 a 3. V tejto súvislosti sa môže uvažovať o zrušení osobitného územia ochrany, ak k tomu oprávňuje prirodzený vývoj zaznamenaný ako výsledok dohľadu podľa článku 11.

Článok 10

Členské štáty sa budú snažiť tam, kde to budú považovať za potrebné, podporovať vo svojich stratégiách územného plánovania a rozvoja, najmä s ohľadom na zlepšenie ekologickej spojitosti sústavy NATURA 2000, starostlivosť o prvky krajiny, ktoré majú podstatný význam pre voľne žijúce živočíchy a voľne rastúce rastliny.

Takéto prvky sú tie, ktoré sú pre svoju lineárnu a súvislú štruktúru (ako napr. rieky so svojimi brehmi alebo tradičný systém označovania hraníc polí) alebo pre svoju funkciu ako tzv. „nášlapné kamene“, čiže miesta zastávok (ako napr. rybníky alebo malé lesíky) dôležité pre migráciu, šírenie a výmenu genetickej informácie voľne žijúcich druhov.

V článku 10 uvádzaný pojem „nášlapné kamene“ (stepping stones) znamená v angličtine rad kameňov, po ktorých možno prejsť (preskákať) cez potok. Na rozdiel od lineárnych biokoridorov sú to nepravidelne umiestnené menšie plochy určitých biotopov, ktoré môžu rôzne druhy živočíchov využívať pri migrácii alebo rozširovaní sa v krajine ako miesta na odpočinok, získavanie potravy, na úkryt. V súčasnej človekom pozmenenej krajine Európy majú tieto nášlapné kamene (miesta zastávok) mimoriadny význam.

Článok 11

Členské štáty budú vykonávať dohľad nad stavom ochrany biotopov a druhov uvedených v článku 2 so zvláštnym zreteľom na prioritné typy biotopov a prioritné druhy.

OCHRANA DRUHOV

Článok 12

- Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na vytvorenie systému prísnej ochrany druhov živočíchov uvedených v prílohe IV (a) v ich prirodzenom areáli a zakážu:
  - všetky formy úmyselného odchyту alebo usmrcovania jedincov týchto druhov vo voľnej prírode;
  - úmyselné rušenie týchto druhov najmä v dobe rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku a migrácie;
  - úmyselné ničenie alebo zber vajec vo voľnej prírode;
  - poškodzovanie alebo ničenie miest rozmnožovania alebo miest odpočinku.
- Pre tieto druhy členské štáty zakážu držbu a chov, prepravu a predaj alebo výmenu a ponuku za účelom predaja alebo výmeny jedincov odobratých z voľnej prírody s výnimkou tých, ktoré boli odobraté legálne ešte pred platnosťou tejto smernice.
- Zákaz uvedený v ods. (1) písm. a) a b) a v ods. (2) sa bude uplatňovať na všetky životné štádiá živočíchov, na ktoré sa vzťahuje tento článok.
- Členské štáty vytvoria systém monitorovania náhodného odchyту alebo usmrcovania druhov živočíchov uvedených v prílohe IV (a). Na základe zhromaždených informácií členské štáty zabezpečia ďalší výskum alebo prijímú ďalšie ochranné opatrenia potrebné na to, aby sa zabránilo značnému negatívnemu vplyvu náhodného odchyту a usmrcovania na príslušné druhy.

Smernica v článku 12 ukladá členským štátom chrániť i druhy, ktoré sa síce na ich území nevyskytujú (z hľadiska Spoločenstva sú však významné), ale mohli by sa stať predmetom nekontrolovaného obchodu. Tieto druhy sú preto zaradené do zoznamov chránených druhov i na Slovensku (Vyhláška MŽP SR. č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Článok 13

- Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na vytvorenie systému prísnej ochrany druhov rastlín uvedených v prílohe IV (b) a zakážu:
  - úmyselné trhanie, zber, vyrezávanie, vykopávanie alebo poškodzovanie týchto rastlín v ich prirodzenom areáli vo voľnej prírode;
  - držbu a pestovanie, prepravu a predaj alebo výmenu a ponuku za účelom predaja alebo výmeny jedincov týchto druhov odobratých z voľnej prírody s výnimkou tých, ktoré boli odobraté legálne ešte pred platnosťou tejto smernice.
- Zákazy uvedené v ods. (1) písm. a) a b) sa budú uplatňovať na všetky fázy biologického cyklu rastlín, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

Článok 14

- Ak to na základe dohľadu podľa článku 11 členské štáty považujú za potrebné, prijímú opatrenia na zabezpečenie toho, aby odoberanie jedincov druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín uvedených v prílohe V, ako aj ich využívanie bolo zlúčiteľné so zachovaním priaznivého stavu z hľadiska ich ochrany.
- Ak sa tieto opatrenia budú považovať za potrebné, zahrnú aj pokračovanie vykonávania dohľadu podľa článku 11. Takéto opatrenia môžu tiež zahŕňať najmä:
  - reguláciu prístupu na určité pozemky,
  - dočasný alebo miestny zákaz odoberania jedincov z voľnej prírody a využívania určitých populácií,
  - reguláciu období a/alebo metód odoberania jedincov,
  - uplatňovanie pravidiel poľovníctva a rybárstva pri odobraní jedincov, ktoré berú do úvahy ochranu ich populácií,

- vytvorenie systému licencií na odoberanie jedincov alebo stanovenie kvót,
- reguláciu nákupu, predaja, ponuky za účelom predaja, držby za účelom predaja alebo prepravy jedincov za účelom predaja,
- rozmnožovanie druhov živočíchov v zajatí a umelé rozmnožovanie druhov rastlín za prísne kontrolovaných podmienok s cieľom obmedziť odoberanie jedincov z voľnej prírody,
- hodnotenie účinkov prijatých opatrení.

Článok 15

S ohľadom na odchyt alebo usmrcovanie druhov voľne žijúcich živočíchov uvedených v prílohe V (a) a v prípadoch, kde sa v súlade s článkom 16 uplatnia výnimky na odoberanie, odchyt alebo usmrcovanie druhov uvedených v prílohe IV (a), členské štáty zakážu použitie všetkých možných nevýberových prostriedkov schopných spôsobiť miestne vymiznutie alebo vážne poškodenie populácií takýchto druhov a najmä:

- (a) použitie prostriedkov na odchyt a usmrcovanie uvedených v prílohe VI (a);
- (b) akékoľvek formy odchytu a usmrčovania z dopravných prostriedkov uvedených v prílohe VI (b).

Článok 16

1. Za predpokladu, že neexistuje iná uspokojivá možnosť a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov v priaznivom stave z hľadiska ich ochrany v ich prirodzenom areáli, členské štáty môžu udeliť výnimku z ustanovení článkov 12, 13, 14 a 15 písm. a) a b):
  - a) v záujme ochrany voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a ochrany biotopov;
  - b) pri predchádzaní závažným škodám najmä na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, rybom a vodnom hospodárstve a iných typoch majetku;
  - c) v záujme zdravia a bezpečnosti verejnosti alebo z iných naliehavých dôvodov prvoradého verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu pre životné prostredie;
  - d) na účely výskumu a vzdelávania, pri obnove populácií alebo pri opätovnom rozšírení druhov v ich pôvodných areáloch a pre rozmnožovateľské postupy potrebné na tieto účely, vrátane umelého rozmnožovania rastlín;
  - e) pri povoľovaní odberu alebo držby určitých jedincov druhov z prílohy IV príslušnými národnými orgánmi, na základe výberu, v obmedzenom rozsahu a za prísne kontrolovaných podmienok.
2. Členské štáty predložia Komisii každé dva roky správu o výnimkách, ktoré uplatnili podľa ods. (1), a to podľa formátu stanovenom výborom. V maximálnej lehote 12 mesiacov od prijatia správy Komisia vypracuje stanovisko k týmto výnimkám a predloží ho výboru.
3. V správach sa uvedú:
  - a) druhy, ktoré sú predmetom výnimiek a dôvod vydania výnimky, vrátane podstaty rizika a, ak je to potrebné, aj odkaz na odmietnuté alternatívy a použité vedecké údaje;
  - b) prostriedky, zariadenia alebo metódy povolené na odchyt alebo usmrcovanie druhov živočíchov a dôvody ich použitia;
  - c) okolností týkajúce sa času a miesta udelenia týchto výnimiek;
  - d) orgány oprávnené udelať výnimky a kontrolovať dodržiavanie stanovených podmienok a rozhodovať, aké prostriedky, zariadenia alebo metódy môžu byť použité, aké sú limity a ktorých inštitúcií a osôb sa výnimka týka;
  - e) použité kontrolné opatrenia a získané výsledky.

V súvislosti s prísnou ochranou druhov článok 16 pripúšťa udelenie výnimiek, ale za presne definovaných podmienok.

INFORMÁCIE

Článok 17

1. Každých šesť rokov od dátumu uplynutia lehoty uvedenej v článku 23 vypracujú členské štáty správu o vykonaní opatrení prijatých podľa tejto smernice. Táto správa bude obsahovať najmä informácie týkajúce sa ochranných opatrení uvedených v článku 6 ods. (1), ako aj hodnotenie vplyvov týchto opatrení na stav typov biotopov z prílohy I a druhov z prílohy II z hľadiska ich ochrany a hlavné výsledky dohľadu podľa článku 11. Správa v súlade s formátom stanoveným výborom bude predložená Komisii a sprístupnená verejnosti.
2. Na základe správ podľa ods. (1) pripraví Komisia súhrnnú správu. Táto správa bude obsahovať primerané hodnotenie dosiahnutého pokroku a najmä to, ako sústava NATURA 2000 prispieva k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 3. Tá časť návrhu správy, ktorá obsahuje informácie poskytnuté členským štátom, bude dotknutému členskému štátu postúpená na overenie. Po predložení správy výboru zverejní Komisia jej konečnú verziu najneskôr do dvoch rokov od prijatia správ uvedených v ods. (1) a postúpi ju členským štátom, Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru.
4. Členské štáty môžu vyznačiť územia vyhlásené podľa tejto smernice prostredníctvom oznámení Spoločenstva navrhnutých na tento účel výborom.

VÝSKUM

Článok 18

1. Členské štáty a Komisia podporia potrebný výskum a vedecké štúdie zamerané na ciele stanovené v článku 2 a záväzky uvedené v článku 11. Budú si vymieňať informácie za účelom náležitej koordinácie výskumu realizovaného v členskom štáte a na úrovni Spoločenstva.
2. Osobitná pozornosť bude venovaná podpore vedeckých štúdií potrebných na uplatnenie článkov 4 a 10 a podpore spolupráce členských štátov v cezhraničnom výskume.

POSTUP PRI DOPŔŇANÍ PRÍLOH

Článok 19

Doplnky a zmeny, ktoré sú potrebné na úpravu príloh I, II, III, V a VI v súlade s dosiahnutým technickým a vedeckým pokrokom, prijme na návrh Komisie Rada na základe kvalifikovanej väčšiny.

Doplnky a zmeny, ktoré sú potrebné na úpravu prílohy IV v súlade s dosiahnutým technickým a vedeckým pokrokom, prijme na návrh Komisie Rada jednomyselne.

Článok 19 umožňuje novelizáciu príloh (zoznamov) smernice a zároveň presne určuje, že doplnky k smernici musia vychádzať z najnovších vedeckých poznatkov. To však znamená, že pozornosť sa musí venovať nielen druhom a biotopom, ktoré sú už v jednotlivých zoznamoch zahrnuté, ale aj všetkým ostatným druhom a biotopom.

Druhy a biotopy, ktoré boli do príloh smernice zahrnuté, nie je možné vyradiť zo zoznamov len preto, že na území Slovenska sa vyskytujú pomerne hojne alebo sú predmetom záujmu iného rezortu. Naopak po vstupe krajín strednej a východnej Európy boli tieto zoznamy rozšírené o ďalšie druhy a biotopy.

VÝBOR

Článok 20

Komisii pomáha výbor.

Článok 21

1. Pri odvolávaní sa na tento článok sa budú uplatňovať články 5 a 7 Rozhodnutia č. 1999/468/ES⁶ so zreteľom na ustanovenia článku 8.
Obdobie uvedené v článku 5(6) Rozhodnutia č.1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.
2. Výbor prijme rokovací poriadok.

DOPLŇUJÚCE USTANOVENIA

Článok 22

Pri vykonávaní ustanovení tejto smernice členské štáty:

- a) preskúmajú vhodnosť opätovného rozšírenia druhov z prílohy IV, ktoré sú pôvodné na ich území, pokiaľ to môže prispieť k ich ochrane za predpokladu, že prieskum zohľadňujúci skúsenosti iných členských štátov alebo iných krajín preukáže, že z hľadiska ochrany takéto opätovné rozšírenie druhov účinne prispieje k obnove priaznivého stavu týchto druhov a že sa uskutoční až po náležitom prerokovaní so zainteresovanou verejnosťou;
- b) zabezpečia, aby úmyselná introdukcia akéhokoľvek druhu, ktorý na ich území nie je pôvodný, do voľnej prírody, bola regulovaná tak, aby nedošlo k poškodeniu biotopov v ich prirodzenom areáli alebo k poškodeniu pôvodných druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a, ak to považujú za nevyhnutné, takúto introdukciu zakážu;
- c) podporujú výchovu a všeobecnú informovanosť o potrebe chrániť druhy voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín a ich biotopy.

Článok 22 kladie veľký dôraz na prevenciu nevhodného zavádzania nepôvodných druhov do voľnej prírody. V krajinách EÚ sú nepôvodnými druhmi ohrozené hlavne ostrovy (napr. Kanárske ostrovy, Madeira, Azorské ostrovy), kde sa vyskytuje pomerne veľký počet endemických druhov.

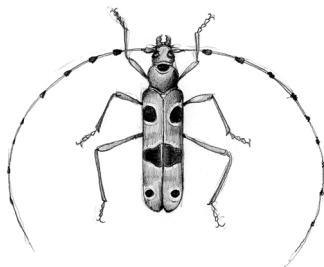
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 23

1. Členské štáty prijímajú zákony, nariadenia a správne opatrenia potrebné na zosúladenie s touto smernicou do dvoch rokov od jej úradného zverejnenia. Budú o tom bezodkladne informovať Komisiu.
2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom zverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze si upravia členské štáty.
3. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení národných právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 24

Táto smernica je určená členským štátom.

⁶ Rozhodnutie Rady č. 1999/468/ES z 28. júna 1999 ustanovujúce postupy výkonu právomocí delegovaných na Komisiu (OJ L 184, 17.7.1999, s.23).

PRÍLOHA I

TYPY BIOTOPOV VÝZNAMNÝCH Z HĽADISKA SPOLOČENSTVA, KTORÝCH OCHRANA SI VYŽADUJE VYHLÁSENIE OSOBITNÝCH ÚZEMÍ OCHRANY

Interpretácia

Opis jednotlivých typov biotopov je uvedený vo Výkladovej príručke biotopov Európskej únie (Interpretation Manual of European Union Habitats), ktorá bola schválená výborom vytvoreným podľa článku 20 (Výbor pre biotopy) a vydaná Európskou komisiou (European Commission)¹.

Kód biotopu je zhodný s kódom pre sústavu NATURA 2000.

Prioritné typy biotopov sú označené hviezdíčkou (*).

1. POBREŽNÉ A HALOFYTNÉ BIOTOPY

11. Otvorené moria a oblasti medzi prílivom a odlivom

- 1110 Pieskové brehy trvalo plytko zaplavené morskou vodou
- 1120 *Porasty *Posidonia oceanica* (*Posidonium oceanicae*)
- 1130 Estuária (ústia riek do mora)
- 1140 Bahňité a piesočnaté ploché brehy nezaplavené morskou vodou pri odlive
- 1150 *Pobrežné lagúny
- 1160 Veľké plytké zátoky a zálivy
- 1170 Útesy (podmorské alebo obnažované za odlivu)
- 1180 Podmorské štruktúry vytvorené unikajúcimi plynmi

12. Morské útesy a štrkové alebo kamenité pláže

- 1210 Jednoročná vegetácia naplavenín driftového pásma
- 1220 Trvávajúca vegetácia kamenitých brehov
- 1230 Vegetáciou porastené morské útesy na pobreží Atlantického oceánu a Baltického mora
- 1240 Vegetáciou porastené morské útesy pobrežia Mediteránu s endemickými druhmi rodu limonka (*Limonium* spp.)
- 1250 Vegetáciou porastené morské útesy makaronézskeho pobrežia s endemickou flórou

13. Atlantické a vnútrozemské slaniská a slané lúky

- 1310 Porasty slanorožca (*Salicornia* spp.) a ďalších jednoročných rastlín kolonizujúcich bahno a piesok
- 1320 Trávnaté porasty druhov rodu *Spartina* (*Spartinion maritimae*)
- 1330 Atlantické slané lúky (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)
- 1340 *Vnútrozemské slaniská a slané lúky

14. Mediteránne a termoatlantické slaniská a slané lúky

- 1410 Mediteránne slané lúky (*Juncetalia maritimi*)
- 1420 Mediteránne a termoatlantické halofilné kroviny (*Sarcocornetea fruticosi*)
- 1430 Halonitrofilné kroviny (*Pegano-Salsoletea*)

15. Slané a sadrovcové vnútrozemské stepi

- 1510 *Mediterránne slané stepi (*Limonietalia*)
- 1520 *Vegetácia iberských sadrovcových pôd (*Gypsophiletalia*)
- 1530 *Panónske slané stepi a slaniská

¹ Výkladová príručka biotopov Európskej únie (Interpretation Manual of European Union Habitats), verzia EUR 15/2 prijatá Výborom pre biotopy (Habitats Committee) 4. októbra 1999 a Doplnky k Výkladovej príručke biotopov Európskej únie s ohľadom na rozšírenie EÚ (Hab. 01/11b-rev. 1) prijaté Výborom pre biotopy 24. apríla 2002 po písomnej konzultácii, Európska komisia, Riaditeľstvo životného prostredia (DG ENV).

- 16. Boreálne baltické súostrovia, pobrežnou a geologickou činnosťou vyzdvihnuté územia**
 1610 Baltické morénové ostrovy s vegetáciou piesočnatých, kamenitých a štrkových pláží a sublitorálnou vegetáciou
 1620 Boreálne baltické ostrovčeky a malé ostrovy
 1630 *Boreálne baltické pobrežné lúky
 1640 Boreálne baltické piesočnaté pláže s trvácou vegetáciou
 1650 Boreálne baltické úzke zátoky

2. POBREŽNÉ A VNÚTROZEMSKÉ PIESKOVÉ DUNY

- 21. Morské duny pobrežia Atlantického oceánu a pobrežia Severného a Baltického mora**
 2110 Pohyblivé duny v začiatočnom štádiu
 2120 Pohyblivé duny pozdĺž pobrežnej čiary s pieskomilkou obyčajnou (*Ammophila arenaria*) (biele duny)
 2130 *Spevnené duny s bylinnou vegetáciou (sivé duny)
 2140 *Odvápnené spevnené duny so šuchou čiernou (*Empetrum nigrum*)
 2150 *Atlantické odvápnené spevnené duny (*Calluno-Ulicetea*)
 2160 Duny s rakytníkom rešetliakovitým (*Hippophae rhamnoides*)
 2170 Duny s porastami vrby *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*)
 2180 Zalesnené duny atlantickej, vnútrozemskej a boreálnej biogeografickej oblasti
 2190 Vlhké preliačiny v dunách
 21A0 Machéry (*v Írsku)
 (pobrežné piesočnaté planiny na severe Britských ostrovov porastené bylinnou vegetáciou; naviaty piesok má vysoký podiel častôčiek z lastúr a ulít, takže pôda má vysoké pH)
- 22. Morské duny pobrežia Mediteránu**
 2210 Spevnené pieskové duny s porastami zväzu *Crucianellion maritimae*
 2220 Duny s porastami prýštea *Euphorbia terracina*
 2230 Travinno-bylinné dunové porasty triedy *Malcolmietalia*
 2240 Travinno-bylinné dunové porasty triedy *Brachypodietalia* s jednoročnými rastlinami
 2250 *Pobrežné duny s porastami borievky (*Juniperus* spp.)
 2260 Duny s porastami tuholistých krov (*Cisto-Lavenduletalia*)
 2270 *Zalesnené duny s borovicou píniovou (*Pinus pinea*) a/alebo borovicou prímorskou (*Pinus pinaster*)
- 23. Vnútrozemské staré a odvápnené duny**
 2310 Suché pieskové vresoviská s porastami vresu (*Calluna*) a kručinky (*Genista*)
 2320 Suché pieskové vresoviská s vresom (*Calluna*) a šuchou čiernou (*Empetrum nigrum*)
 2330 Vnútrozemské duny s otvorenými travinno-bylinnými porastami s kyjankou (*Corynephorus*) a psinčekom (*Agrostis*)
 2340 *Vnútrozemské panónske pieskové duny

3. SLADKOVODNÉ BIOTOPY

- 31. Stojaté vody**
 3110 Oligotrofné vody na piesočnatých rovinách obsahujúce veľmi málo minerálnych látok (*Littorelletalia uniflorae*)
 3120 Oligotrofné vody na piesočnatých pôdach západného Mediteránu obsahujúce veľmi málo minerálnych látok s porastami šidlatky (*Isoetes* spp.)
 3130 Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea*
 3140 Oligotrofné až mezotrofné vody s bentickou vegetáciou chár
 3150 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*
 3160 Prirodzené dystrofné stojaté vody
 3170 *Mediterránne dočasné tône

- 3180 *Turlofy
(dočasné jazerá v krasových územiach Írska napĺňané podzemnou vodou)
- 3190 Jazerá sádrovcového krasu^d
- 31A0 *Transylvánske porasty *Nymphaea lotus* v geotermálnych prameňoch^d

32. Tečúce vody

Časti vodných tokov s prirodzenou alebo poloprirodzenou dynamikou (malé, stredné a veľké korytá), kde kvalita vody nevykazuje žiadne výrazné zhoršenie.

- 3210 Fínsko-škandinávске prirodzené rieky
- 3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov
- 3230 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s myrikovkou nemeckou (*Myricaria germanica*)
- 3240 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s vrbou sivou (*Salix elaeagnos*)
- 3250 Trvalo tečúce mediteránne rieky s rohatcom žltým (*Glaucium flavum*)
- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculum fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*
- 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzu *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidention* p.p.
- 3280 Trvalo tečúce mediteránne rieky s porastami zväzu *Paspalo-Agrostidion* a previsnutými stenami z vrby (*Salix*) a topoľa bieleho (*Populus alba*)
- 3290 Občasne tečúce mediteránne rieky s porastami zväzu *Paspalo-Agrostidion*

4. VRESOVISKÁ A KRÍČKOVITÉ BIOTOPY MIERNEHO PÁSMA

- 4010 Severoatlantické vlhké vresoviská s vresovcom štvorradovým (*Erica tetralix*)
- 4020 *Atlantické vlhké vresoviská mierneho pásma s vresovcami *Erica ciliaris* a *Erica tetralix*
- 4030 Európske suché vresoviská
Vresoviská
- 4040 *Suché atlantické pobrežné vresoviská s porastami vresovca (*Erica vagans*)
- 4050 *Endemické makaronézske vresoviská
- 4060 Alpínske a boreálne vresoviská
Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni
- 4070 *Kroviny s borovicou horskou (*Pinus mugo*) a rododendronom chlpatým (*Rhododendron hirsutum*) (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
*Kosodrevina
- 4080 Subarktické kroviny s vrkami (*Salix* spp.)
Subalpínske kroviny
- 4090 Endemické mediteránne vresoviská s porastami kručinky (*Genista* spp.)
- 40A0 *Xerothermné kroviny^d

5. TUHOLISTÉ KROVINY (MATORALY)

51. Submediteránne kroviny a kroviny mierneho pásma

- 5110 Trvalé xerothermné spoločenstvá s krušpánom vždyzeleným (*Buxus sempervirens*) na skalnatých svahoch (*Berberidion* p.p.)
- 5120 Horské spoločenstvá so zanoväťou *Cytisus purgans* (*Chamaecytisus purgans*)
- 5130 Porasty borievky obyčajnej (*Juniperus communis*) na vresoviskách alebo v travinno-bylinných porastoch na vápencoch
Porasty borievky obyčajnej
- 5140 *Porasty cistusu (*Cistus palhinhae*) na prímorských vlhkých vresoviskách

52. Mediteránne stromovité matoraly

- 5210 Matoraly s porastami borievky (*Juniperus* spp.)
- 5220 *Matoraly s porastami rodu *Zyziphus*
- 5230 *Matoraly s vavrínom bobkovým (*Laurus nobilis*)

- 53. Termo-mediterránne húštiny a húštiny na predstepných stanovištiach**
 5310 Húštiny vavrínu bobkového (*Laurus nobilis*)
 5320 Nízke porasty prýštecov (*Euphorbia* spp.) v blízkosti prímorských skalných útesov
 5330 Termo-mediterránne húštiny a húštiny na suchých stanovištiach

54. Frygany

- (nízke tuholisté spoločenstvá často vytvárajúce vankúše, trnité, v lete opadavé)
 5410 Frygany na vrcholoch pobrežných útesov západného Mediteránu (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*)
 5420 Frygany s porastami *Sarcopoterium spinosum*
 5430 Endemické frygany s porastami zväzu *Euphorbio-Verbascion*

6. PRIRODZENÉ A POLOPRIRODZENÉ TRAVINNO-BYLINNÉ BIOTOPY

61. Prirodzené travinno-bylinné biotopy

- 6110 *Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyssos-Sedion albi*
 6120 *Suchomilné travinno-bylinné porasty na vápničitých pieskoch
 6130 Travinno-bylinné porasty na podloží bohatom na ťažké kovy (*Violetalia calaminariae*)
 6140 Pyrenejské travinno-bylinné porasty s kostravou *Festuca eskia* na silikátovom substráte
 6150 Alpínske a boreálne travinno-bylinné porasty na silikátovom substráte
Alpínske travinno-bylinné porasty na silikátovom substráte
 6160 Travinno-bylinné porasty s kostravou *Festuca indigesta* v iberských horách
 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné travinno-bylinné porasty
 6180 Makaronézske mezofilné travinno-bylinné porasty
 6190 Dealpínske travinno-bylinné porasty (*Stipo-Festucetalia pallentis*)^d

62. Poloprirodzené suchomilné travinno-bylinné a krovinové biotopy

- 6210 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápničitom podloží
 (*s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae*)
 6220 *Pseudostepi s trávami a jednoročnými rastlinami (*Thero-Brachypodietea*)
 6230 *Druhovo bohaté psicové (*Nardus* spp.) porasty na silikátovom substráte v horských oblastiach
 (a v podhorských oblastiach kontinentálnej Európy)
 *Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
 6240 *Subpanónske travinno-bylinné porasty
 6250 *Panónske travinno-bylinné porasty na spraši
 6260 *Panónske travinno-bylinné porasty na pieskoch
 6270 *Fínsko-škandinávské nížinné druhovo bohaté suché až stredne vlhké travinno-bylinné porasty
 6280 *Severské alvary a ploché skaly z prekambrického vápenca
 62A0 Východné submediteránne suchomilné travinno-bylinné porasty (*Scorzoneratalia villosae*)^d
 62B0 *Travinno-bylinné porasty na hadcoch na Cypre^d

63. Tuholisté spásané lesy (dehesy)

- 6310 Tuholisté spásané lesy (dehesy) so vždyzelenými dubmi (*Quercus* spp.)

64. Poloprirodzené vlhké vysokobylinné lúky

- 6410 Bezkolencové lúky na vápničitých, rašelinných alebo hliniti-flovitých ťažkých pôdach (*Molinion caeruleae*)
Bezkolencové lúky
 6420 Mediteránne vlhké vysoké travinno-bylinné porasty zväzu *Molinio-Holoschoenion*
 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
 6440 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi* (*Cnidion dubii*)
 6450 Severné boreálne aluviálne lúky
 6460 Rašelinné travinno-bylinné porasty v pohorí Troodos^d

65. Mezofilné travinno-bylinné porasty

- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky (psiarka lúčna - *Alopecurus pratensis*, krvavec lekársky - *Sanguisorba officinalis*)

- 6520 Horské kosné lúky
6530 *Fínsko-škandinávské lúky s drevinami

7. VRCHOVSKÁ, PRECHODNÉ RAŠELINISKÁ A SLATINY

- 71. Rašelinnikové (*Sphagnum*) kyslé vrchoviská**
7110 *Aktívne vrchoviská
7120 Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy
7130 Pokryvné rašeliniská (*iba živé)
7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská
7150 Depresie na rašelinných substrátoch s ostroplodom bielym (*Rhynchospora alba*)
7160 Fínsko-škandinávské minerálne bohaté prameniská a prameniskové slatiny
- 72. Slatiny s vysokým obsahom uhličitanov**
7210 *Vápnité slatiny s maricou pílkatou (*Cladium mariscus*) a druhmi zväzu *Caricion davallianae*
7220 *Penovcové prameniská (*Cratoneurion*)
7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
7240 *Alpínske pionierske spoločenstvá *Caricion bicoloris-atrofuscuscae*
- 73. Boreálne rašeliniská**
7310 Rašeliniská typu aapa
7320 Palsové rašeliniská

8. BIOTOPY SKÁL, SUTÍN A JASKYNE

- 81. Sutiny**
8110 Silikátové sutiny v montánnom až niválnom stupni (*Androsacetalia alpinae* a *Galeopsietalia ladani*)
Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni
8120 Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni (*Thlaspietea rotundifolii*)
8130 Sutiny západného Mediteránu a teplomilné sutiny
8140 Sutiny východného Mediteránu
8150 Stredoeurópske silikátové skalné sutiny v kolínnom stupni
Nespevnené silikátové skalné sutiny v kolínnom stupni
8160 *Stredoeurópske karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni
*Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni
- 82. Skalnaté svahy s chazmofytickou vegetáciou** (vegetáciou skalných štrbín)
8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (*Sedo-Scleranthion*, *Sedo albi-Veronicion dillenii*)
8240 *Vápcové "chodníky"
(pravidelné bloky vápenca s veľkými dlaždicami oddelenými sieťou zvislých štrbín)
- 83. Ostatné biotopy skál**
8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
8320 Lávové polia a prírodné prehĺbeniny
8330 Jaskyne úplne alebo čiastočne ponorené pod morskou hladinou
8340 Stále ľadovce

9. LESY

Prírodná alebo takmer prírodná lesná vegetácia skladajúca sa z pôvodných druhov tvoriacich lesy s vysokými stromami, s typickým podrastom a spĺňajúca nasledujúce kritériá: vzácna alebo zvyšková, a/alebo s výskytom druhov významných z hľadiska Spoločenstva.

90. Boreálne európske lesy

- 9010 *Západná tajga
- 9020 *Fínsko-škandinávske hemiboreálne prirodzené staré listnaté lesy (dub *Quercus* spp., lipa *Tilia* spp., javor *Acer* spp., jaseň *Fraxinus* spp. alebo brest *Ulmus* spp.) bohaté na epifyty
- 9030 *Prirodzené lesy v štádiu primárnej sukcesie na vyzdvihnutom morském pobreží
- 9040 Severské subalpínske/subarktické lesy s brezou *Betula pubescens* ssp. *czereponovii*
- 9050 Fínsko-škandinávske lesy s bohatou bylinnou vegetáciou a smrekom obyčajným (*Picea abies*)
- 9060 Ihličnaté lesy na glacio-fluviálnych morénových valoch alebo na ne nadväzujúce
- 9070 Fínsko-škandinávske pasienky porastené drevinami
- 9080 *Fínsko-škandinávske listnaté močiarne lesy

91. Európske lesy mierneho pásma

- 9110 Bukové lesy *Luzulo-Fagetum*
Kyslomilné bukové lesy
- 9120 Atlantické kyslomilné bukové lesy v krovinnom podraсте s cezmínou (*Ilex*) a niekedy tiež s tisom (*Taxus*) (*Quercion robori-petraeae* alebo *Ilici-Fagenion*)
- 9130 Bukové lesy *Asperulo-Fagetum*
Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy
- 9140 Stredoeurópske subalpínske bukové lesy a javorom (*Acer* spp.) a štiavcom áronolistým (*Rumex arifolius*) = štiav alpínsky (*Acetosa arifolia*)
Javorovo-bukové horské lesy
- 9150 Stredoeurópske vápnomilné bukové lesy (*Cephalanthero-Fagion*)
Vápnomilné bukové lesy
- 9160 Subatlantické a stredoeurópske dubové alebo dubovo-hrabové lesy (*Carpinion betuli*)
- 9170 Dubovo-hrabové lesy *Galio-Carpinetum*
Dubovo-hrabové lesy lipové
- 9180 *Lipovo-jaavorové lesy (*Tilio-Acerion*) na svahoch, sutinách a stržiach
*Lipovo-javorové sutinové lesy
- 9190 Kyslomilné dubové lesy s dubom letným (*Quercus robur*) na pieskových rovinách
Vlhko- a kyslomilné brezovo-dubové lesy
- 91A0 Zakrpatené dubové lesy s cezmínou (*Ilex*) a rebrovkou (*Blechnum*) na Britských ostrovoch
- 91B0 Teplomilné lesy s jaseňom úzkolistým (*Fraxinus angustifolia*)
- 91C0 *Kaledónske (škótske) lesy
- 91D0 *Rašeliniskové lesy
*Rašeliniskové brezové, borovicové a smrekové lesy
- 91E0 *Lužné (aluviálne) lesy s jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) a jaseňom štíhlym (*Fraxinus excelsior*) (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
*Lužné vrbovo-topolové a jelšové lesy
- 91F0 Zmiešané lužné lesy s dubom letným (*Quercus robur*), brestom väzovým (*Ulmus laevis*) a brestom hrabolistým (*Ulmus minor*), jaseňom štíhlym (*Fraxinus excelsior*) alebo jaseňom úzkolistým (*Fraxinus angustifolia*) pozdĺž veľkých riek
Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy
- 91G0 *Dubovo-hrabové lesy panónske
- 91H0 Panónske dubové lesy s dubom plstnatým (*Quercus pubescens*)
*Teplomilné submediteránne dubové lesy
- 91I0 *Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku
*Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku
- 91J0 *Tisové lesy s tisom obyčajným (*Taxus baccata*) na Britských ostrovoch
- 91K0 Ilýrske bukové lesy (*Aremonio-Fagion*)^d
- 91L0 Ilýrske dubovo-hrabové lesy (*Erythronio-Carpinion*)^d
- 91M0 Panónsko-balkánske dubovo-cerové lesy^d
Dubovo-cerové lesy
- 91N0 *Panónske topoľové lesy s borievkou (*Junipero-Populetum albae*)^d
- 91P0 Jedľové lesy v oblasti Holy Cross (*Abietetum polonicum*)^d

- 91Q0 Reliktne vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy^d
 91R0 Dinárske borovicové lesy s borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*) na dolomitoch (*Genisto janauensis-Pinetum*)^d
 91T0 Stredoeurópske lišajníkové borovicové lesy s borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*)^d
 91U0 Sarmatské stepné borovicové lesy^d
 91V0 Dácke pobrežné lesy (*Symphyto-Fagion*)^d

92. Mediteránne opadavé lesy

- 9210 *Apeninské bukové lesy s tisom (*Taxus* spp.) a cezmínou (*Ilex* spp.)
 9220 *Apeninské bukové lesy s jedľou bielou (*Abies alba*) a bukové lesy s jedľou *Abies nebrodensis*
 9230 Galícijsko-portugalské dubové lesy s dubom letným (*Quercus robur*) a dubom *Quercus pyrenaica*
 9240 Iberské lesy s dubom *Quercus faginea* a *Quercus canariensis*
 9250 Dubové lesy s dubom *Quercus trojana*
 9260 Gaštanové lesy s gaštanom jedlým (*Castanea sativa*)
 9270 Helénske bukové lesy s jedľou *Abies borisii-regis*
 9280 Dubové lesy s dubom balkánskym (*Quercus frainetto*)
 9290 Cyprusové lesy (*Acero-Cupresion*)
 92A0 Galériové lesy s vrbou bielou (*Salix alba*) a topoľom bielym (*Populus alba*)
 92B0 Brehové porasty občasných mediteránnych vodných tokov s rododendronom (*Rhododendron ponticum*), vrbou (*Salix*) a inými druhmi
 92C0 Lesy s platanom východným (*Platanus orientalis*) a *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*)
 92D0 Južné pobrežné galériové lesy a húštiny (*Nerio-Tamaricetea* a *Securinegion tinctoriae*)

93. Mediteránne tuholisté lesy

- 9310 Egéjske dubové lesy s dubom *Quercus brachyphylla*
 9320 Olivovníkové (*Olea* spp.) a rohovníkové (*Ceratonia* spp.) lesy
 9330 Dubové lesy s dubom korkovým (*Quercus suber*)
 9340 Dubové lesy s dubom cezmínovitým (*Quercus ilex*) a dubom (*Quercus rotundifolia*)
 9350 Dubové lesy s dubom *Quercus macrolepis*
 9360 *Makaronézske vavrínové lesy (*Laurus* spp., *Ocotea* spp.)
 9370 *Palmové háje s datľovníkom (*Phoenix*)
 9380 Cezmínové lesy s cezmínou ostrolistou (*Ilex aquifolium*)
 9390 *Kroviny a nízka lesná vegetácia s dubom *Quercus alnifolia*^d
 93A0 Dubové lesy s dubom *Quercus infectoria* (*Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae*)^d

94. Horské ihličnaté lesy mierneho pásma

- 9410 Kyslomilné smrekové lesy v montánnom až alpínskom stupni (*Vaccinio-Picetea*)
Smrekové lesy
 9420 Smrekovcovo-limbové lesy
 9430 Subalpínske a horské borovicové lesy s borovicou barinnou (*Pinus uncinata*) (*na sadrovcovom alebo vápencovom substráte)

95. Mediteránne a makaronézske horské ihličnaté lesy

- 9510 *Juhoapeninské lesy s jedľou bielou (*Abies alba*)
 9520 Jedľové lesy s jedľou španielskou (*Abies pinsapo*)
 9530 *(Sub)mediteránne borovicové lesy s endemickými borovicami čiernymi
 9540 Mediteránne borovicové lesy s endemickými mezogejskými borovicami
 9550 Kanárske endemické borovicové lesy
 9560 *Endemické lesy s borievkou (*Juniperus* spp.)
 9570 *Lesy s *Tetraclinis articulata*
 9580 *Mediteránne tisové lesy s tisom obyčajným (*Taxus baccata*)
 9590 *Lesy s cédom *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*)^d

Biotope, ktoré sú „podčiarknuté“, sú typy biotopov, ktoré sa vyskytujú na Slovensku (ak slovenský názov biotopu nie je totožný s oficiálnym, uvedené sú obidva názvy). Biotope označené ^d sú doplnené do prílohy na základe požiadaviek 10 nových členských krajín EÚ.

PRÍLOHA II

DRUHY ŽIVOČÍCHOV A RASTLÍN VÝZNAMNÉ Z HĽADISKA SPOLOČENSTVA, KTORÝCH OCHRANA SI VYŽADUJE VYHLÁSENIE OSOBITNÝCH ÚZEMÍ OCHRANY

Interpretácia

(a) Príloha II nadväzuje na prílohu I pri vytváraní súvislej sústavy osobitných území ochrany.

(b) Druhy uvedené v tejto prílohe sú označené:

- názvom druhu alebo poddruhu alebo
- súborom druhov patriacich k vyššiemu taxónu alebo k určitej časti tohto taxónu.

Skratka „spp.“ za názvom čeľade alebo rodu označuje všetky druhy patriace do tejto čeľade alebo rodu.

(c) Symboly

Hviezdička (*) pred názvom druhu označuje prioritný druh.

Väčšina druhov uvedených v tejto prílohe je tiež uvedená v prílohe IV.

Ak je druh zaradený do tejto prílohy a nie je zaradený ani do prílohy IV alebo prílohy V, za názvom druhu nasleduje symbol (o); ak je druh zaradený do tejto prílohy a je zaradený aj v prílohe V, ale nie je uvedený v prílohe IV, za jeho názvom nasleduje symbol (V).

(a) ŽIVOČÍCHY

STAVOVCE

CICAVCE

INSECTIVORA

Talpidae

vychuchol pyrenejský *Galemys pyrenaicus*

CHIROPTERA

Rhinolophidae

podkovár Blasiov *Rhinolophus blasii*
podkovár južný *Rhinolophus euryale*
podkovár šťihlokrídly *Rhinolophus ferrumequinum*
podkovár krpatý *Rhinolophus hipposideros*
podkovár Mehelyho *Rhinolophus mehelyi*

Vespertilionidae

netopier čierny *Barbastella barbastellus*
netopier stahovavý *Miniopterus schreibersi*
netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*
netopier východný *Myotis blythi*
netopier dlhonožý *Myotis capaccinii*
netopier pobrežný *Myotis dasycneme*
netopier brvitý *Myotis emarginatus*
netopier obyčajný *Myotis myotis*

Pteropodidae^d

Rousettus aegyptiacus^d

RODENTIA

Sciuridae

svišť vrchovský **Marmota marmota latirostris*^d
poletuška slovenská **Pteromys volans (Sciuropterus russicus)*
sýseľ pasienkový *Spermophilus citellus (Citellus citellus)*
**Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)*^d

Castoridae

bobor vodný *Castor fiber* – s výnimkou estónskych, lotyšských, litovských, fínskych a švédskych populácií

Microtidae

hraboš pyrenejský *Microtus cabrerai*
hraboš severský nizozemský **Microtus oeconomus arenicola*
hraboš severský panónsky **Microtus oeconomus mehelyi*^d
hraboš tatranský *Microtus tatricus*^d

Zapodidae^d

myšovka stepná *Sicista subtilis*^d

CARNIVORA

Canidae

líška polárna *Alopex lagopus
vlk dravý *Canis lupus – s výnimkou estónskych populácií;
grécke populácie: iba na juh od 39. rovnobežky;
španielske populácie: iba populácie na juh od Duero;
lotyšské, litovské a fínske populácie

Ursidae

medveď hnedý *Ursus arctos – s výnimkou estónskych, fínskych a švédskych populácií

Mustelidae

rosomák tajgový *Gulo gulo

vydra riečna *Lutra lutra*

tchor stepný *Musela eversmannii*^d

norok európsky *Mustela lutreola

Felidae

rys ostrovid *Lynx lynx* – s výnimkou estónskych, lotyšských a fínskych populácií

rys leopardovitý *Lynx pardina

Phocidae

tuleň kuželozubý *Halichoerus grypus* (V)

tuleň mníši **Monachus monachus*

tuleň *Phoca hispida bottnica* (V)^d

tuleň **Phoca hispida saimensis*

tuleň severský *Phoca vitulina* (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

jeleň lesný korzický **Cervus elaphus corsicanus*

sob arktický *Rangifer tarandus fennicus* (o)^d

Bovidae

zubor hrivnatý *Bison bonasus^d

koza bezoárová *Capra aegagrus* – prirodzené populácie

kozorožec pyrenejský **Capra pyrenaica pyrenaica*

muflón lesný *Ovis gmelini musimon* (*Ovis ammon*

musimon) – prirodzené populácie na Korzike a Sardínii

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)^d

kamzík abruzský **Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)

kamzík vrchovský balkánsky *Rupicapra rupicapra balcanica*

kamzík vrchovský tatranský **Rupicapra rupicapra tatrica*^d

CETACEA

sviňucha obyčajná *Phocoena phocoena*

delfín skákavý *Tursiops truncatus*

PLAZY

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

korytnačka žltohnedá *Testudo graeca*

korytnačka zelenkastá *Testudo hermanni*

korytnačka žltočierna *Testudo marginata*

Cheloniidae

kareta obyčajná *Caretta caretta

*Chelonia mydas^d

Emydidae

korytnačka močiarna *Emys orbicularis*

korytnačka bahenná *Mauremys caspica*

korytnačka *Mauremys leprosa*

SAURIA

Lacertidae

jašterica *Lacerta bonnali* (*Lacerta monticola*)^d

jašterica *Lacerta monticola*

jašterica Schreiberova *Lacerta schreiberi*

jašterica *Gallotia galloti insulanagae*

jašterica kanárska *Gallotia simonyi

jašterica Lilfordova *Podarcis lilfordi*

jašterica drobnohlavá *Podarcis pityusensis*

Scincidae

scink Simonov *Chalcides simonyi* (*Chalcides occidentalis*)

Gekkonidae

gekón listoprstý *Phyllodactylus europaeus*

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

užovka **Coluber cypriensis*^d

užovka štvorpása *Elaphe quatuorlineata*

užovka leopardovitá *Elaphe situla*

užovka **Natrix natrix cypriaca*^d

Viperidae

vretenica **Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)

vretenica malá *Vipera ursinii* – s výnimkou *Vipera ursinii rakosiensis*

vretenica **Vipera ursinii rakosiensis*^d

OBOJŽIVELNÍKY

CAUDATA

Salamandridae

salamandra zlatopása *Chioglossa lusitana*

salamandra Luschanova *Mertensiella luschani* (*Salamandra luschani*)

salamandra **Salamandra aurorae* (*Salamandra atra aurorae*)

salamandra okuliarnatá *Salamandrina terdigitata*

mlok dravý *Triturus carnifex* (*Triturus cristatus carnifex*)^d

mlok hrebenatý *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)

mlok dunajský *Triturus dobrogicus* (*Triturus cristatus dobrogicus*)^d

mlok Karelinov *Triturus karelinii* (*Triturus cristatus karelinii*)^d

mlok karpatský *Triturus montandoni*^d

Proteidae

jaskyniar vodný *Proteus anguinus

Plethodontidae

mločik *Hydromantes* (*Speleomantes*) *ambrosii*

mločik žltý *Hydromantes* (*Speleomantes*) *flavus*

mločik jaskynný *Hydromantes* (*Speleomantes*) *genei*

mločik cisársky *Hydromantes* (*Speleomantes*) *imperialis*

mločik nočný *Hydromantes* (*Speleomantes*) *strinatii*

mločik horský *Hydromantes* (*Speleomantes*) *supramontes*

ANURA

Discoglossidae

- kunka baleárska **Alytes muletensis*
- kunka červenobruchá *Bombina bombina*
- kunka žltobruchá *Bombina variegata*
- kunka *Discoglossus galganoi* (vrátane *Discoglossus „jeanneae“*)^d
- kunka *Discoglossus montalentii*
- kunka pestrá *Discoglossus sardus*

Ranidae

- skokan Latasteov *Rana latastei*

Pelobatidae

- hrabavka škvrnitá **Pelobates fuscus insubricus*

RYBY

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

- mihuľa *Eudontomyzon* spp. (o)
- mihuľa riečna *Lampetra fluviatilis* (V) – s výnimkou fínskych a švédskych populácií
- mihuľa potočná *Lampetra planeri* (o) – s výnimkou estónskych, fínskych a švédskych populácií
- mihuľa Zandreova *Lethenteron zanandrai* (V)
- mihuľa morská *Petromyzon marinus* (o) – s výnimkou švédskych populácií

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

- jeseter jadranský **Acipenser naccarii*
- jeseter veľký *Acipenser sturio

CLUPEIFORMES

Clupeidae

- Alosa* spp. (V)

SALMONIFORMES

Salmonidae

- hlavátka podunajská *Hucho hucho* – prirodzené populácie (V)
- Salmo macrostigma* (o)
- Salmo marmoratus* (o)
- losos atlantický *Salmo salar* – iba v sladkých vodách (V) – s výnimkou fínskych populácií

Coregonidae

- **Coregonus oxyrhynchus* – anadrómnne populácie v určitých oblastiach Severného mora

Umbridae^d

- blatniak tmavý *Umbra krameri* (o)^d

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

- belička striebrištá *Alburnus albidus* (o) (*Alburnus vulturius*)

Anaecypris hispanica

- boleň dravý *Aspius aspius* (V) – s výnimkou fínskych populácií
- mrena španielska *Barbus comiza* (V)
- mrena stredomorská *Barbus meridionalis* (V)
- mrena talianska *Barbus plebejus* (V)
- belica veľká *Chalcalburnus chalcoides* (o)
- podustva Geneova *Chondrostoma genei* (o)
- Chondrostoma lusitanicum* (o)
- podustva madrilla *Chondrostoma polylepis* (o) – vrátane *C. villkommii*
- podustva severotalianska *Chondrostoma soetta* (o)
- podustva juhozápadoeurópska *Chondrostoma toxostoma* (o)
- hrúz bieloplutvý *Gobio albipinnatus* (o)
- hrúz Kesslerov *Gobio kessleri* (o)^d
- hrúz fúzatý *Gobio uranoscopus* (o)
- Iberocypris palaciosi* (o)
- **Ladigesocypris ghigii* (o)
- jalec *Leuciscus lucumonis* (o)
- jalec pásavý *Leuciscus souffia* (o)
- šablňa krivočiara *Pelecus cultratus* (V)^d
- čerebľa *Phoxinellus* spp. (o)
- čerebľa **Phoxinus phoxinus*^d
- lopatka dúhová *Rhodeus sericeus amarus* (o)
- plotica lesklá *Rutilus pigus* (o)
- plotica juhoeurópska *Rutilus rubilio* (o)
- plotica Arcasiova *Rutilus arcasii* (o)
- plotica veľkošupinatá *Rutilus macrolepidotus* (o)
- plotica Lemmingova *Rutilus lemmingii* (o)
- plotica čiernomorská *Rutilus frisii meidingeri* (o)
- plotica Kalandiho *Rutilus alburnoides* (o)
- Scardinius graecus* (o)

Cobitidae

- Cobitis elongata* (o)^d
- plž piesočný *Cobitis taenia* (o) – s výnimkou fínskych populácií
- plž *Cobitis trichonica* (o)
- čík bahenný *Misgurnis fossilis* (o)
- plž zlatistý *Sabanejewia aurata* (o)
- plž uzdičkový *Sabanejewia larvata* (o) (*Cobitis larvata* a *Cobitis conspersa*)

SILURIFORMES

Siluridae

- sumec Aristotelov *Silurus aristotelis* (V)

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

- kaprozúbka západostredomorská *Aphanius iberus* (o)
- kaprozúbka pásikavá *Aphanius fasciatus* (o)
- valencia španielska **Valencia hispanica*
- **Valencia letourneuxi* (*Valencia hispanica*)^d

PERCIFORMES

Percidae

- hrebenačka vysoká *Gymnocephalus baloni*^d
- hrebenačka pásavá *Gymnocephalus schraetzer* (V)
- kolok *Zingel* spp. [(o) – s výnimkou *Zingel asper* a *Zingel zingel* (V)]

Gobiidae

- býčko lagúnové *Knipowitschia (Padogobius) panizzae* (o)
- býčko *Padogobius nigricans* (o)
- býčko Canestriniov *Pomatoschistus canestrini* (o)

SCORPAENIFORMES

Cottidae

- hlaváč bieloplutvý *Cottus gobio* (o) – s výnimkou fínskych populácií
- Cottus petiti* (o)

BEZSTAVOVCE ČLÁNKONOŽČE

CRUSTACEA

Decapoda

- Austropotamobius pallipes* (V)
- rak riavový **Austropotamobius torrentium* (V)^d

Isopoda^d

- **Armadillidium ghardalamensis*^d

INSECTA

COLEOPTERA

- Agathidium pulchellum* (o)^d
- Bolbelasmus unicornis*^d
- Boros schneideri* (o)^d
- Buprestis splendens*
- Carabus hampei*^d
- bystruška južná *Carabus hungaricus*^d
- bystruška Menétriesova **Carabis menetresi pacholei*
- *Carabus olympiae
- bystruška potočná *Carabus variolosus*^d
- bystruška Zawadského *Carabus zawadzskii*^d
- fúzač veľký *Cerambyx cerdo*
- Corticaria planula* (o)^d
- plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*
- Dorcadion fulvum cervae*^d
- behúnik *Duvalius gebhardti*^d
- behúnik maďarský *Duvalius hungaricus*^d
- potápnik široký *Dytiscus latissimus*
- potápnik *Graphoderus bilineatus*
- Leptodirus hochenwarti*^d
- kováčik fialový *Limonicus violaceus* (o)
- roháč veľký *Lucanus cervus* (o)
- Macroplea pubipennis* (o)^d
- Mesosa myops* (o)^d
- Morimus funereus* (o)
- pižmovec hnedý **Osmoderma eremita*

- Oxyporus mannerheimii* (o)^d
- Pilemia tigrina*^d
- **Phryganophilus ruficollis*^d
- Probaticus subrugosus*^d
- Propomacrus cypriacus*^d
- fúzač karpatský **Pseudogaurotina excellens*^d
- Pseudoseriscius cameroni*^d
- Pytho kohwensis*^d
- Rhysodes sulcatus* (o)^d
- fúzač alpský *Rosalia alpina
- Stephanopachys linearis* (o)^d
- Stephanopachys substriatus* (o)^d
- Xyletinus tremulicola* (o)^d

HEMIPTERA^d

- Aradus angularis* (o)^d

LEPIDOPTERA

- Agriades glandon aquilo* (o)^d
- Arytrura musculus*^d
- spriadač kostihojový **Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria* (o)
- Catopta thrips*^d
- piadivka priadkocovitá *Chondrosoma fiduciarium*^d
- Clossiana improba* (o)^d
- očkáň žltooký *Coenonympha oedippus*
- žltáčik zanoväťový *Colias myrmidone*^d
- Cucullia mixta*^d
- mora Schmidtova *Dioszeghyana schmidtii*^d
- Erannis ankeraria*^d
- Erebia calcaria*
- očkáň *Erebia christi*
- očkáň prstovkový *Erebia medusa polaris* (o)^d
- priadkovec trnkový *Eriogaster catax*
- hnedáčik chrastavcový *Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia* (o)
- Glyphipterix loricatella*^d
- Gortyna borelii lunata*^d
- Graellsia isabellae* (V)
- súmračník bieloškvrný *Hesperia comma catena* (o)^d
- hnedáčik osikový *Hypodryas maturna*
- mlynárik východný *Leptidea morsei*^d
- Lignyopectera fumidaria*^d
- ohniváčik veľký *Lycaena dispar*
- ohniváčik hadovníkový *Lycaena helle*^d
- modráčik bahniskový *Maculinea nausithous*
- modráčik krvavcový *Maculinea teleius*
- Melanargia arge*
- babôčka hájová **Nymphalis vaualbum*^d
- Papilio hospiton*
- Phyllometra culminaria*^d
- Plebicula golgus*
- Polymixis rufocincta isolata*^d

modráčik stepný *Polyommatus eroides*^d
Xestia borealis (o)^d
Xestia brunneopicta (o)^d
*Xylomoia strix^d

MANTODEA

Apteromantis aptera

ODONATA

šidielko *Coenagrion hylas* (o)
šidielko *Coenagrion mercuriale* (o)
šidielko ozdobné *Coenagrion ornatum* (o)^d
pásikavec *Cordulegaster heros*^d
pásikavec *Cordulegaster trinacriae*
klinovka *Gomphus grasilinii*
vážka *Leucorrhina pectoralis*
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
klinovka hadia *Ophiogomphus cecilia*
Oxygastra curtisii

ORTHOPTERA

kobylka španielska *Baetica ustulata*
svrček hlavatý *Brachytrupes megacephalus*^d
kobylka čelnatá *Isophya costata*^d
kobylka Štysova *Isophya stysi*^d
svrčík barónov *Myrmecophilus baronii*^d
koník východný *Odontopodisma rubripes*^d
koník Brunnerov *Paracaloptenus caloptenoides*^d
kobylka sedmohradská *Pholidoptera transsylvanica*^d
koník slovanský *Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius*^d

ARACHNIDA^d

Pseudoscorpiones^d

Anthrenochernes stellae (o)^d

MÄKKÝŠE

GASTROPODA

kotúľka štíhla *Anisus vorticulus*^d
Caseolus calculus
Caseolus commixta
Caseolus sphaerula
Chilostoma banaticum^d
Discula leacockiana
Discula tabellata
Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana
Gibbula nivosa^d
**Helicopsis striata austriaca* (o)
Hygromia kovacsi^d
slimák *Idiomela (Helix) subplicata*

Lampedusa imitatrix^d
**Lampedusa melitensis*^d
Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa
**Paladilhia hungarica*^d
sadlerianka panónska *Sadleriana pannonica*^d
teodox pásavý *Theodoxus transversalis*^d
pimprlík mokradný *Vertigo angustior* (o)
Vertigo genesii (o)
pimprlík močiarny *Vertigo geyeri* (o)
pimprlík bruškátý *Vertigo moulinsiana* (o)

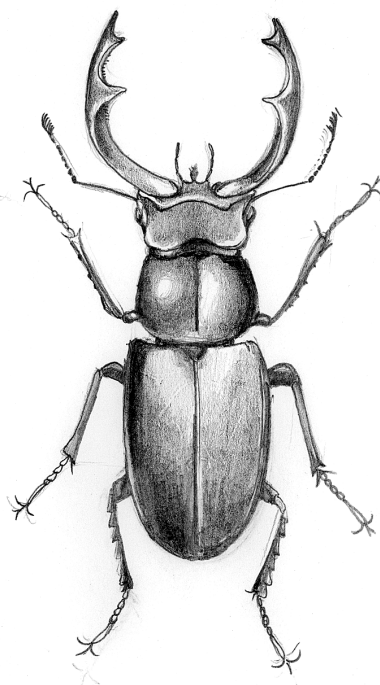
BIVALVIA

Unionoida

Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera) (V)^d
Margaritifera margaritifera (V)
korýtko riečne *Unio crassus*

Dreissenidae^d

Congeria kusceri^d

(b) RASTLINY

VYŠŠIE RASTLINY

PAPRAĎORASTY (PTERIDOPHYTA)

SLEZINNÍKOVITÉ (ASPLENIACEAE)

slezinník *Asplenium jahandiezii* (Litard.) Rouy
slezinník nepravý *Asplenium adulterinum* Milde^d

REBROVKOVITÉ (BLECHNACEAE)

vudvardia koreňujúca *Woodwardia radicans* (L.) Sm.

DIKSONIOVITÉ (DICKSONIACEAE)

kulčita veľkozásterková *Calciata macrocarpa* C. Presl

PAPRAĎOVITÉ (DRYOPTERIDACEAE)

Diplazium sibiricum (Turcz. ex Kunze) Kurata

*papraď *Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk.

papraď *Dryopteris fragans* (L.) Schott

BLANOLISTOVITÉ (HYMENOPHYLLACEAE)

vláskovec *Trichomanes speciosum* Willd.

ŠIDLATKOVITÉ (ISOETACEAE)

šidlatka *Isoetes boryana* Durieu

šidlatka *Isoetes malinverniana* Ces. & De Not.

MARSILEOVITÉ (MARSILEACEAE)

marsilea *Marsilea batardae* Launert

marsilea štvorlistá *Marsilea quadrifolia* L.

marsilea srstnatá *Marsilea strigosa* Willd.

HADIVKOVITÉ (OPHIGLOSSACEAE)

vratička jednoduchá *Botrychium simplex* Hitchc.

hadivka *Ophioglossum polyphyllum* A. Braun

NAHOSEMENNÉ RASTLINY

(GYMNOSPERMAE)

BOROVICOVITÉ (PINACEAE)

*jedľa *Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei

KRYTOSEMENNÉ RASTLINY

(ANGIOSPERMAE)

ŽABNÍKOVITÉ (ALISMATACEAE)

*žabník Wahlenbergov *Alisma wahlenbergii* (Holmberg)

Juz.

žabníkovec bielo kvetolistý *Caldesia parnassifolia* (L.)

Parl.

žabníčka plavajúca *Luronium natans* (L.) Raf.

AMARYLKOVITÉ (AMARYLLIDACEAE)

bleduľa nicejská *Leucojum nicaeense* Ard.

narcis *Narcissus asturiensis* (Jordan) Pugsley

narcis *Narcissus calcicola* Mendonça

narcis *Narcissus cyclamineus* DC.

narcis *Narcissus fernandesii* G. Pedro

narcis *Narcissus humilis* (Cav.) Traub

*narcis nevadský *Narcissus nevadensis* Pugsley

narcis žltý *Narcissus pseudonarcissus* L. subsp. *nobilis*

(Haw.) A. Fernandes

narcis *Narcissus scaberulus* Henriq.

narcis trojtyčinkový *Narcissus triandrus* L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.

narcis zelenokvetý *Narcissus viridiflorus* Schousboe
GLEJOVKOVITÉ (ASCLEPIADACEAE)^d

luskáč *Vincetoxicum pannonicum* (Borhidi) Holub^d

BORÁKOVITÉ (BORAGINACEAE)

*smohla *Anchusa crispa* Viv.

hadinec červený *Echium russicum* J. F. Gemlin^d

*litodora lesklá *Lithodora nitida* (H. Ern)

R. Fernandes

nezábudka *Myosotis lusitanica* Schuster

nezábudka Rechsteinerova *Myosotis rehsteineri* Wartm.

nezábudka *Myosotis retusifolia* R. Afonso

pupkovec *Omphalodes kuzinskayanae* Willk.

*pupkovec pobrežný *Omphalodes littoralis* Lehm.

*rumenica turnianska *Onosma tornensis* Javorka^d

Solenanthes albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci

*kostihoj *Symphytum cycladense* Pawl.

ZVONČEKOVITÉ (CAMPANULACEAE)

zvonovec ľaliolistý *Adenophora lilifolia* (L.) Ledeb.^d

klasovec obrovský *Asyneuma giganteum* (Boiss.)

Bornm.

*zvonček český *Campanula bohemica* Hruby^d

*zvonček *Campanula gelida* Kovanda^d

*zvonček *Campanula sabatia* De Not.

*zvonček hrubokoreňový *Campanula serrata* (Kit.)

Hendrych^d

zvonček *Campanula zoysii* Wulfen^d

pávinec *Jasione crispa* (Pourret) Samp. subsp.

serpentinica Pinto da Silva

pávinec *Jasione lusitanica* A. DC.

KLINČEKOVITÉ (CARYOPHYLLACEAE)

piesočnica brvitá *Arenaria ciliata* L. ssp. *pseudofrigida*

Ostenf. & O. C. Dahl

piesočnica *Arenaria humifusa* Wahlenberg

*piesočnica nevadská *Arenaria nevadensis* Boiss.

& Reuter

piesočnica *Arenaria provincialis* Chater & Halliday

*rožec kuričkolistý *Cerastium alsinifolium* Tausch^d

rožec *Cerastium dinaricum* G. Beck & Szysz.^d

klinček piesočný pravý *Dianthus arenarius* L. subsp.

arenarius

*klinček piesočný český *Dianthus arenarius* subsp.

bohemicus (Novak) O. Schwarz^d

klinček *Dianthus cintranus* Boiss. & Reuter subsp.

cintranus Boiss. & Reuter

*klinček *Dianthus diutinus* Kit.^d

*klinček Lumnitzerov *Dianthus lumnitzeri* Weisb.

(*Dianthus praecox* subsp. *lumnitzeri* (Weisb.)

Kmeťová)^d

klinček *Dianthus marizii* (Samp.) Samp.
 *klinček moravský *Dianthus moravicus* Kovanda^d
 *klinček lesklý *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.^d
 klinček *Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*
 (Raps.) Baksay^d
 klinček *Dianthus rupicola* Biv.
 *gypsomilka *Gypsophila papillosa* P. Porta
 prietržník *Herniaria algarvica* Chaudhri
 *prietržník *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp.
litardierei Gamis
 prietržník *Herniaria lusitanica* Chaudhri subsp.
berlegiana Chaudhri
 prietržník prímorský *Herniaria maritima* Link
 *kurička Smejkalova *Minuartia smejkalii* Dvorakova^d
 meringia *Moehringia lateriflora* (L.) Frenzl
 meringia *Moehringia tommasinii* Marches.
 meringia *Moehringia villosa* (Wulfen) Fenzl^d
Petrocoptis grandiflora Rothm.
Petrocoptis montsicciana O. Bolos & Rivas Mart.
Petrocoptis pseudoviscosa Fernandez Casas
 silenka *Silene furcata* Rafin. subsp. *angustiflora*
 (Rupr.) Walters
 *silenka *Silene hicesiae* Brullo & Signorello
 silenka *Silene hifacensis* Rouy ex Willk.
 *silenka Holtzmannova *Silene holzmannii* Heldr. ex
 Boiss.
 silenka *Silene longicilia* (Brot.) Otth.
 silenka *Silene mariana* Pau
 *silenka *Silene orphanidis* Boiss.
 *silenka Rothmalerova *Silene rothmaleri* Pinto da Silva
 *silenka *Silene velutina* Pourret ex Liosel.

MRLÍKOVITÉ (CHENOPODIACEAE)
 *basia *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott
 **Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone^d
 *slanorožec *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTOVITÉ (CISTACEAE)
 cistus *Cistus palhinhae* Ingram
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen
 deväťorník *Helianthemum alypoides* Losa & Rivas
 Goday
 deväťorník *Helianthemum caput-felis* Boiss.
 *Tuberaria major (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

ASTROVITÉ (ASTERACEAE) – ZLOŽNOKVETÉ (COMPOSITAE)
 *ruman *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter
 palina poľná *Artemisia campestris* L. subsp. *bottnica*
 A. N. Lundström ex Kindb.
 *palina *Artemisia granatensis* Boiss.
 *palina strapatá *Artemisia laciniata* Willd.
 palina *Artemisia oelandica* (Besser) Komarov
 *palina Pančičova *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.
 *astra pyrenejská *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC.
 *astra *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.

krasovlas *Carlina onopordifolia* Besser^d
 *bodliak *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
 *nevädza *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii*
 (Halacsy) Dostál
 *nevädza *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss.
 & Heldr.) Gugler
 *nevädza *Centaurea akamantis* T. Georgiadis &
 G. Chatzikyriakou^d
 *nevädza *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis*
 (Halacsy & Hayek) Dostál
 *nevädza baleárska *Centaurea balearica* J. D.
 Rodriguez
 *nevädza *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas
 Goday
 *nevädza *Centaurea citricolor* Font Quer
 nevädza chocholíkatá *Centaurea corymbosa* Pourret
 nevädza *Centaurea gadorensis* G. Blanca
 *nevädza *Centaurea horrida* Badaro
 *nevädza *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
 nevädza *Centaurea kartschiana* Scop.
 *nevädza bielokvetá *Centaurea lactiflora* Halacsy
 nevädza drobnouborová *Centaurea micrantha*
 Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál
 *nevädza *Centaurea niederi* Heldr.
 *nevädza *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
 *nevädza *Centaurea pinnata* Pau
 nevädza *Centaurea pulvinata* (G. Blanca) G. Blanca
 nevädza *Centaurea rothmalerana* (Arènes) Dostál
 nevädza *Centaurea vicentina* Mariz
 pichliáč úzkolistý *Cirsium brachycephalum* Juratzka^d
 *škarda šafranokvetá *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
 škarda *Crepis granatensis* (Willk.) B. Blanca & M. Cueto
 škarda *Crepis pusilla* (Sommier) Merxmüller^d
 škarda strechová *Crepis tectorum* L. subsp. *nigrescens*
 turica ľadová *Erigeron frigidus* Boiss. ex DC.
 *slamiha *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al^d
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
Hyoseris frutescens Brullo et Pavone^d
 *sinokvet nevädzovitý *Jurinea cyanoides* (L.)
 Reichenb.
 *sinokvet Fontquerov *Jurinea fontqueri* Cuatrec.
 **Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
 púpavec drobnouborový *Leontodon microcephalus*
 (Boiss. ex DC.) Boiss.
 púpavec *Leontodon boryi* Boiss.
 *púpavec *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell
 leuzea *Leuzea longifolia* Hoffmanns. & Link
 jazyčník sibírsky *Ligularia sibirica* (L.) Cass.
 **Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal^d
 santolina *Santolina impressa* Hoffmanns. & Link
 santolina *Santolina semidentata* Hoffmanns. & Link
 pabodliak alpínsky estónsky *Saussurea alpina* subsp.
esthonica (Baer ex Rupr.) Kupffer^d

*starček *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
 starček Jakubov *Senecio jacobea* L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner
 starček nevadský *Senecio nevadensis* Boiss. & Reuter
 *kosienka karbincolistá *Serratula lycopifolia* (Vill.) A. Kern^d
 popolavec dlholistý moravský *Tephrosia longifolia* (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*^d
PUPENCOVITÉ (CONVOLVULACEAE)
 *pupenec *Convolvulus argyrothamnus* Greuter
 *pupenec *Convolvulus fernadesii* Pinto da Silva & Teles
KAPUSTOVITÉ (BRASSICACEAE) – KRÍŽNOKVETÉ (CRUCIFERAE)
 tarica pyrenejská *Alyssum pyrenaicum* Lapeyr.
 *arábka *Arabis kennedyae* Meikle^d
 arábka *Arabis sadina* (Samp.) P. Cout.
 arábka *Arabis scopoliiana* Boiss^d
 *dvojštitok *Biscutella neustriaca* Bonnet
 dvojštitok *Biscutella vincentina* (Samp.) Rothm.
Boleum asperum (Pers.) Desvaux
 kapusta *Brassica glabrescens* Poldini
 kapusta *Brassica hilarionis* Post^d
 kapusta ostrovní *Brassica insularis* Moris
 *kapusta *Brassica macrocarpa* Guss.
Braya linearis Rouy
 *lyžičník *Cochlearia polonica* E. Fröhlich^d
 *lyžičník tatranský *Cochlearia tatrae* Borbas^d
 **Coinceya rupestris* Rouy
 *vraňonôžka *Coronopus navasii* Pau
 katan tatársky *Crambe tatarica* Sebeok^d
 dvojradočka *Diplotaxis ibicensis* (Pau) Gomez-Campo
 *dvojradočka *Diplotaxis siettiana* Maire
 dvojradočka *Diplotaxis vicentina* (P. Cout.) Rothm.
 chudôbka *Draba cacuminum* Elis Ekman
 chudôbka *Draba cinerea* Adams
 red'kevník močiarny *Erucastrum palustre* (Pirona) Vis.
 *horčičník pieninský *Erysimum pieninicum* (Zapal.) Pawl.^d
 *iberka kričkovitá *Iberis arbuscula* Runemark
 iberka *Iberis procumbens* Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva
 *pafiálka bezbyľová *Ionopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.
 pafiálka *Ionopsidium savianum* (Caruel) Ball ex Arcang.
Rhynchosinapsis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coinceya cintrana* (P. Cout) Pinto da Silva
 huľavník *Sisymbrium cavanillesianum* Valdes & Castroviejo
 huľavník nízky *Sisymbrium supinum* L.
 peniažtek slovenský *Thlaspi jankae* A. Kern.^d
ŠACHOROVITÉ (CYPERACEAE)
 ostrica *Carex holostoma* Drejer

*ostrica *Carex panormitana* Guss.
 bahnička kranská *Eleocharis carniolica* Koch
DIOSKÓREOVITÉ (DIOSCOREACEAE)
 **Borderea chouardii* (Gausson) Heslot
ROSÍČKOVITÉ (DROSERACEAE)
 aldrovandka pľuzgierkatá *Aldrovanda vesiculosa* L.
ELATINKOVITÉ (ELATINACEAE)^d
 elatinka *Elatine gussonei* (Sommier) Brullo et al^d
VRESOVCOVITÉ (ERICACEAE)^d
 rododendron žltý *Rhododendron luteum* Sweet^d
PRÝŠTECOVITÉ (EUPHORBIACEAE)
 *prýštec *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann
 prýštec *Euphorbia transtagana* Boiss.
HORCOVITÉ (GENTIANACEAE)
 *zemežľč *Centaurium rigualii* Esteve
 *zemežľč *Centaurium somedanum* Lainz
 horec *Gentiana ligustica* R. de Vilm. & Chopinet
 horček *Gentianella anglica* (Pugsley) E. F. Warburg
 *horček český *Gentianella bohémica* Skalický^d
PAKOSTOVITÉ (GERANIACEAE)
 *bocianik kozincový *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter
 bocianik *Erodium paularense* Fernandez-Gonzalez & Izco
 *bocianik *Erodium rupicola* Boiss.
GULOČKOVITÉ (GLOBULARIACEAE)
 *guľočka *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.
LIPNICOVITÉ (POACEAE) – TRÁVY (GRAMINEAE)
Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.
Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson
 ovsica Hackelova *Avenula hackelii* (Henriq.) Holub
 stoklas *Bromus grossus* Desf. ex DC.
 smlz *Calamagrostis chalybaea* (Laest.) Fries
Cinna latifolia (Trev.) Griseb.
 koleant útlý *Coleanthus subtilis* (Tratt.) Seidl
 kostrava *Festuca brigantina* (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
 kostrava *Festuca duriotagana* Franco & R. Afonso
 kostrava *Festuca elegans* Boiss.
 kostrava *Festuca henriquesii* Hack.
 kostrava *Festuca summilusitanica* Franco & R. Afonso
 lámavka *Gaudinia hispanica* Stace & Tutin
 medúnok *Holcus setiglumis* Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva
Microproprsis tuberosa Romero - Zarco & Cabezudo
 *lipnica *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch^d
Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub
 steblovec *Puccinellia phryganodes* (Trin.) Scribner & Merr.^d
 steblovec *Puccinellia pungens* (Pau) Paunero
 *kavyl' *Stipa austroitalica* Martinovsky
 *kavyl' *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
 *kavyl' *Stipa styriaca* Martinovsky

*kavyl' *Stipa veneta* Moraldo
 *kavyl' *Stipa zalesskii* (Hartman) Neuman^d
 trojštet *Trisetum subalpestre* (HARTMAN) Neuman
 EGREŠOVITÉ (*GROSSULARIACEAE*)
 *říbezla *Ribes sardoum* Martelli
 TRUSKAVCOVITÉ (*HIPPURIDACEAE*)
 truskavec *Hippuris tetraphylla* L. fil.
 LUBOVNÍKOVITÉ (*HYPERICACEAE*)
 *lubovník *Hypericum aciferum* (Greuter) N. K. B. Robson
 KOSATCOVITÉ (*IRIDACEAE*)^d
 šafran *Crocus cyprius* Boiss. et Kotschy^d
 šafran *Crocus hartmannianus* Holmboe^d
 mečík močiarny *Gladiolus palustris* Gaud.^d
 kosatec bezlistý uhorský *Iris aphylla* L. subsp. *hungarica* Hegi^d
 kosatec piesočný *Iris humilis* Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D. Löve (*Iris arenaria* Waldst. et Kit.)^d
 SITINOVITÉ (*JUNCACEAE*)
 sitina *Juncus valvatus* Link
 chlpaňa *Luzula arctica* Blytt
 HLUCHAVKOVITÉ (*LAMIACEAE*) – PYSKATÉ (*LABIATAE*)
 včelník rakúsky *Dracocephalum austriacum* L.
 *Micromeria *taygetea* P. H. Davis
 kocúrnik *Nepetadirphys* (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
 *kocúrnik *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis
 pamajorán *Origanum dictamnus* L.
 sápa *Phlomis brevibracteata* Turrid^d
 sápa *Phlomis cypria* Post^d
 šalvia *Salvia veneris* Hedge^d
 ránhoj *Sideritis cypria* Post^d
 ránhoj *Sideritis incana* subsp. *glauca* (Cav.) Malagarri
 ránhoj *Sideritis javalambrensis* Pau
 ránhoj *Sideritis serrata* Cav. ex Lag.
 hrdobarka *Teucrium lepicephalum* Pau
 hrdobarka *Teucrium turredanum* Losa & Rivas Goday
 *dúška *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
 dúška *Thymus carnosus* Boiss.
 *dúška *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)
 BOBOVITÉ (*FABACEAE*); *LEGUMINOSAE*
 bôľhoj *Anthyllis hystrix* Cardona, Contandr. & E. Sierra
 *kozinec *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
 *kozinec *Astragalus aquilanus* Anzalone
 kozinec *Astragalus centralpinus* Braun-Blanquet
 *kozinec *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkarensis*^d
 *kozinec *Astragalus maritimus* Moris
 kozinec *Astragalus tremolsianus* Pau
 *kozinec bradavičnatý *Astragalus verrucosus* Moris
 *zanovät *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.

kručinka *Genista dorycnifolia* Font Quer
 kručinka *Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci
 komonica *Melilotus segetalis* (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco
 *ihlica *Ononis hackelii* Lange
 datelina *Trifolium saxatile* All.
 *vika *Vicia bifoliolata* J. D. Rodriguez
 BUBLINATKOVITÉ (*LENTIBULARIACEAE*)
 *tučnica *Pinguicula crystallina* Sm.^d
 tučnica nevadská *Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper
 LALIOVITÉ (*LILIACEAE*)
 cesnak *Allium grosii* Font Quer
 *androcybium Rechingerovo *Androcymbium rechingeri* Greuter
 *asfodel *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
 *modravka *Chionodoxa lochiai* Meikle in Kew Bull.^d
 jesienka piesočná *Colchicum arenarium* Waldst. et Kit.^d
Hyacinthoides vicentina (Hoffmanns. & Link) Rothm.
 *modrica *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
 scila *Scilla litardierei* Breist.^d
 *scila *Scilla morrisii* Meikle^d
 tulipán *Tulipa cypria* Stapf^d
 LANOVITÉ (*LINACEAE*)
 *ľan *Linum dolomiticum* Borbas^d
 *ľan *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*)
 VRBICOVITÉ (*LYTHRACEAE*)
 *vrbica *Lythrum flexuosum* Lag.
 SLEZOVITÉ (*MALVACEAE*)
Kosteletzkyia pentacarpus (L.) Ledeb.
 RIEČŇANKOVITÉ (*NAJADACEAE*)
 riečňanka *Najas flexilis* (Willd.) Rostk. & W. L. Schmidt
 riečňanka *Najas tenuissima* (A. Braun) Magnus^d
 VSTAVAČOVITÉ (*ORCHIDACEAE*)
 červenohlav *Anacamptis urvilleana* Sommier et Caruana Gatto^d
Calypso bulbosa L.
 *prilbovka *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
 črievičník papučkový *Cypripedium calceolus* L.
Gymnigritella runei Teppner & Klein
 jazýčkovec jadranský *Himantoglossum adriaticum* Baumann^d
 jazýčkovec východný *Himantoglossum caprinum* (Bieb.) V. Koch^d
 hľuzovec Loeselov *Liparis loeselii* (L.) Rich.
 *hmyzovník *Ophrys kotschyi* H. Fleischm. et Soo^d
 *hmyzovník *Ophrys lunulata* Parl.
 hmyzovník *Ophrys melitensis* (Salkowski) J. et P. Devillers-Terschuren^d
 vemenník *Platanthera obtusata* (Pursh) subsp. *olingata* (Turez.) Hulten
 ZÁRAZOVITÉ (*OROBANCHACEAE*)^d
 záraza *Orobancha densiflora* Salzmänn ex Reuter in DC.^d

PIVONKOVITÉ (PAEONIACEAE)

- pivonka *Paeonia cambessedesii* (Willk.) Willk.
 pivonka Clusiova rhódská *Paeonia clusii* F. C. Stern
 subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis^d
 pivonka *Paeonia officinalis* L. subsp. *banatica*
 (Rachel) Soo^d
 pivonka *Paeonia parnassica* Tzanoudakis

AREKOVITÉ (ARECACEAE) – PALMY (PALMAE)

- datľovník *Phoenix theophrasti* Greuter

MAKOVITÉ (PAPAVERACEAE)

- chochlačka *Corydalis gotlandica* Lidén
 mak *Papaver laestadianum* (Nordh.) Nordh.
 mak *Papaver radicum* Rottb. subsp. *hyperboreum*
 Nordh.

SKOROCELOVITÉ (PLANTAGINACEAE)

- skorocel *Plantago algarbiensis* Sampaio (*Plantago
 bracteosa* (Willk.) G. Sampaio)
 skorocel *Plantago almogravensis* Franco

OLOVNÍKOVITÉ (PLUMBAGINACEAE)

- trávníčka *Armeria berlengensis* Daveau
 *trávníčka *Armeria helodes* Martini & Pold
 trávníčka *Armeria neglecta* Girard
 trávníčka *Armeria pseudarmeria* (Murray) Mansfeld
 *trávníčka *Armeria rouyana* Daveau
 trávníčka *Armeria soleirolii* (Duby) Godron
 trávníčka *Armeria velutina* Welw. ex Boiss. & Reuter
 limonka *Limonium dodartii* (Girard) O. Kuntze
 subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
 *limonka *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig.
 & Diana
 limonka *Limonium lanceolatum* (Hoffmanns. & Link)
 Franko
 limonka *Limonium multiflorum* Erben
 *limonka *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
 *limonka *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

STAVIKRVOVITÉ (POLYGONACEAE)

- horčiak *Persicaria foliosa* (H. Lindb.) Kitag.
 stavikrv *Polygonum praelongum* Coode & Cullen
 štiavec skalný *Rumex rupestris* Le Gall

PRVOSIENKOVITÉ (PRIMULACEAE)

- pochybok *Androsace mathildae* Levier
 pochybok pyrenejský *Androsace pyrenaica* Lam.
 *cyklámen fatranský *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak^d
 *prvosienka *Primula apennina* Widmer
 prvosenka *Primula carniolica* Jacq.^d
 prvosenka *Primula nutans* Georgi
 prvosenka *Primula palinuri* Petagna
 prvosenka *Primula scandinavica* Bruun
 soldanelka *Soldanella villosa* Darracq.

ISKERNÍKOVITÉ (RANUNCULACEAE)

- *prilbica korzická *Aconitum corsicum* Gayer
 (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)
 prilbica tuhá moravská *Aconitum firmum*

- (Reichenb.) Neir subsp. *moravicum* Skalicky^d
 hlaváčik *Adonis distorta* Ten.

- orlíček Bertoliniho *Aquilegia bertolonii* Schott

- orlíček Kitaibelov *Aquilegia kitaibelii* Schott

- *orlíček *Aquilegia pyrenaica* D. C. subsp. *cazorlensis*
 (Heywood) Galiano

- *ostrůžka *Consolida samia* P. H. Davis

- *stračonůžka *Delphinium caseyi* B. L. Burt^d

- poniklec veľkokvetý *Pulsatilla grandis* Wenderoth^d

- poniklec otvorený *Pulsatilla patens* (L.) Miller

- *poniklec lúčny maďarský *Pulsatilla pratensis* (L.)
 Miller subsp. *hungarica* Soo^d

- *poniklec slovenský *Pulsatilla slavica* G. Reuss.^d

- *poniklec prostredný *Pulsatilla subslavica* Futak ex
 Goliasova^d

- poniklec obyčajný *Pulsatilla vulgaris* Hill. subsp.
gotlandica (Johanss.) Zaemelis & Paegle

- iskerník *Ranunculus kykkoensis* Meikle^d

- iskerník *Ranunculus lapponicus* L.

- *iskerník *Ranunculus weyleri* Mares

REZEDOVITÉ (RESEDACEAE)

- *rezeda *Reseda decursiva* Forssk.

RUŽOVITÉ (ROSACEAE)

- repík sibírsky *Agrimonia pilosa* Ledebour

- nátržník *Potentilla delphinensis* Gren. & Godron

- *hruška *Pyrus magyarica* Terpo^d

- jarabina *Sorbus teodorii* Liljefors

MARENIVITÉ (RUBIACIACEAE)

- lipkavec *Galium cracoviense* Ehrend.^d

- *lipkavec pobrežný *Galium litorale* Guss.

- *lipkavec sudetský *Galium sudeticum* Tausch^d

- *lipkavec zelenokvetý *Galium viridiflorum* Boiss.
 & Reuter

VŔBOVITÉ (SALICACEAE)

- vŕba *Salix salifolia* Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALOVITÉ (SANTALACEAE)

- ľanolístnik *Thesium ebracteatum* Hayne

LOMIKAMENŔOVITÉ (SAXIFRAGACEAE)

- lomikameň *Saxifraga berica* (Beguinet) D. A. Webb

- lomikameň *Saxifraga florulenta* Moretti

- lomikameň kozí *Saxifraga hirculus* L.

- lomikameň *Saxifraga osloensis* Knaben

- lomikameň *Saxifraga tombeanensis* Boiss. ex Engl.

KRTIČNÍKOVITÉ (SCROPHULARIACEAE)

- papuľka *Antirrhinum charidemi* Lange

- papyštek *Chaenorrhinum sepyllifolium* (Lange)

- Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes

- *očianka *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

- očianka Marchesettiho *Euphrasia marchesettii*
 Wettst. ex Marches.

- pyštek *Linaria algarviana* Chav.

- pyštek *Linaria coutinhoi* Valdés

- *pyštek *Linaria ficalhoana* Rouy

pyštek žltý *Linaria flava* (Poiret) Desf.
 *pyštek grécky *Linaria hellenica* Turrill
 pyštek *Linaria loeselii* Schweigger^d
 pyštek *Linaria pseudolaxiflora* Lojacono^d
 *pyštek *Linaria ricardoi* Cout.
 pyštek *Linaria tonzigii* Lona
 *pyštek *Linaria tursica* B. Valdes & Cabezudo
 zdravienok *Odontites granatensis* Boiss.
 *všivec sudetský *Pedicularis sudetica* Willd.^d
 štrkáč *Rhinanthus oesilensis* (Ronninger & Saarsoo)
 Vassilcz^d
 vrchovka alpínska *Tozzia carpatica* Wol.^d
 divozel *Verbascum litigiosum* Samp.
 veronika *Veronica micrantha* Hoffmanns. & Link
 *veronika *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

EULKOVITÉ (SOLANACEAE)
 *luľkovec *Atropa baetica* Willk.

VRABCOVNÍKOVITÉ (THYMELAEACEAE)
 *lykovec muránsky *Daphne arbuscula* Celak^d
 lykovec skalný *Daphne petraea* Leybold
 *lykovec Rodriguezov *Daphne rodriguezii* Texidor

BRESTOVITÉ (ULMACEAE)
 zelkova *Zelkova abelicea* (Lam.) Boiss.

MRKVOVITÉ (APIACEAE) – OKOLIČNATÉ (UMBELLIFERAE)
 *angelika *Angelica heterocarpa* Lloyd
 angelika močiarna *Angelica palustris* (Besser) Hoffm.
 (*Ostericum palustre* (Besser) Besser)
 *zeler *Apium bermejoi* Llorens
 zeler plazivý *Apium repens* (Jacq.) Lag.
 atamanta *Athamanta cortiana* Ferrarini
 *prerastlík vláskovitý *Bupleurum capillare* Boiss.
 & Heldr.
 *prerastlík *Bupleurum kakiskalae* Greuter
 kotúč alpínsky *Eryngium alpinum* L.
 *kotúč *Eryngium viviparum* Gay
 *ferula Sadlerova *Ferula sadleriana* Lebed.^d
Hladnikia pastinacifolia Reichenb.^d
 *lazerník *Laserpitium longiradium* Boiss.
 *Naufraga balearica Constans & Cannon
 *halucha bolehlavová *Oenanthe conioides* Lange
Petagnia saniculifolia Guss.
Rouya polygama (Desf.) Coincy
 *sezel *Seseli intricatum* Boiss.
 sezel *Seseli leucospermum* Waldst. et Kit^d
Thorella verticillatinundata (Thore) Brig.

VALERIÁNOVITÉ (VALERIANACEAE)
 centrant trojžilný *Centranthus trinervis* (Viv.) Beguinot

FIALKOVITÉ (VIOLACEAE)
 *fialka *Viola hispida* Lam.
 fialka *Viola jaubertiana* Mares & Vigineix
 fialka skalná *Viola rupestris* F. W. Schmidt subsp.
relicta Jalas

NIŽŠIE RASTLINY

MACHORASTY (BRYOPHYTA)

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)
Bryhnia novae-angliae (Sull & Lesq.) Grout (o)
 *palošík *Bryoerythrophyllum campylocarpum*
 (C. Müll.) Crum (*Bryoerythrophyllum machadoanum*
 (Sergio) M. O. Hill) (o)
 kyjanôčka zelená *Buxbaumia viridis* (Moug.) Moug.
 & Nestl. (o)
 šiškovec *Cephalosia macounii* (Aust.) Aust. (o)
 zubatec *Cynodontium suecicum* (H. Arn. & C. Jens.)
 I. Hag. (o)
Dichelyma capillaceum (With.) Myr. (o)
 dvojhrôt zelený *Dicranum viride* (Sull. & Lesq.)
 Lindb. (o)
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)
 kosáčik *Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*
 (Mitt.) Warnst. (o)
 šišiačik *Encalypta mutica* (I. Hagen) (o)
 kosáčik *Hamatocaulis lapponicus* (Norrh. Hedenäs) (o)
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o)
 zmáčanec *Hygrohypnum montanum* (Lindb.) Broth. (o)
 trsovka *Jungermannia handelii* (Schiffn.) Amak. (o)
 grimaldia *Mannia triandra* (Scop.) Grolle (o)
 *mešcovka *Marsupella profunda* Lindb. (o)
 bakuľka *Meesia longiseta* Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
 ochyrea tatranská *Ochyraea tatrensis* Vana (o)^d
 rovnoplod *Orthothecium lapponicum* (Schimp.)
 C. Hartm. (o)
 bochník Rogerov *Orthotrichum rogeri* Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Ness & Gott. (o)
 merík *Plagiomnium drummondii* (Bruch & Schimp.)
 T. Kop. (o)
 mrvka *Riccia breidleri* Jur. (o)
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o)
 korýtkovec *Scapania massolongi* (K. Müll.) K. Müll. (o)
 rašelinník *Sphagnum pylaisii* Brid. (o)
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o)
 závitovka *Tortella rigens* (N. Alberts) (o)

DRUHY PRE MAKARONÉZIU

PAPRAĎORASTY (PTERIDOPHYTA)

BLANOLISTNÍKOVITÉ (HYMENOPHYLLACEAE)
blanolístnik *Hymenophyllum maderensis* Gibby & Lovis

PAPRAĎOVITÉ (DRYOPTERIDACEAE)

*papařovec *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ŠIDLATKOVITÉ (ISOETACEAE)

šidlatka azorská *Isoetes azorica* Durieu & Paiva ex Milde

MARSILEOVITÉ (MARSILIACEAE)

*marsilea azorská *Marsilea azorica* Launert & Paiva

KRYTOSEMENNÉ RASTLINY

(ANGIOSPERMAE)

GLEJOVKOVITÉ (ASCLEPIADACEAE)

karaluma *Caralluma burchardii* N. E. Braun

*lampášik *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORÁKOVITÉ (BORAGINACEAE)

hadinec *Echium candicans* L. fil.

*hadinec *Echium gentianoides* Webb & Coincy

nezábudka azorská *Myosotis azorica* H. C. Watson

nezábudka *Myosotis maritima* Hochst. in Seub.

ZVONČEKOVITÉ (CAMPANULACEAE)

*Azorina *vidalii* (H. C. Watson) Feer

Musschia aurea (L. f.) DC.

**Musschia wollastonii* Lowe

ZEMOLEZOVITÉ (CAPRIFOLIACEAE)

*baza *Sambucus palmensis* Link

KLINČEKOVITÉ (CARYOPHYLLACEAE)

pakolenec azorský *Spergularia azorica* (Kindb.) Lebel

BRŠLENCOVITÉ (CELASTRACEAE)

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

MRLÍKOVITÉ (CHENOPODIACEAE)

repa *Beta patula* Ait.

CISTOVITÉ (CISTACEAE)

cistus *Cistus chinamadensis* Banares & Romero

*devätorník *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

ASTROVITÉ (ASTERACEAE) – ZLOŽNOKVETÉ (COMPOSITAE)

Andryala crithmifolia Ait.

**Argyranthemum lidii* Humphries

Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.

Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries

**Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz.

nechtík *Calendula maderensis* DC.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen & Sund.

pichliač *Cirsium latifolium* Lowe

slamiha *Helichrysum gossypinum* Webb

slamiha *Helichrysum monogynum* Burt & Sund.

prasatník *Hypochoeris oligocephala* (Svent. & Bramw.) Lack

*šalát Watsonov *Lactuca watsoniana* Trel.

*ostropes *Onopordum nogalesii* Svent.

*ostropes *Onopordum carduelinum* Bolle

**Pericallis hadrosoma* Svent.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch)

Dittrich

Sventenia bupleuroides Font Quer

*vratič *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

PUPENCOVITÉ (CONVOLVULACEAE)

*pupenec *Convolvulus caput-medusae* Lowe

*pupenec *Convolvulus lopez-socasii* Svent.

*pupenec *Convolvulus massonii* A. Dietr.

TUČNOLISTOVITÉ (CRASSULACEAE)

eonium *Aeonium gomeraense* Praeger

eonium *Aeonium saundersii* Bolle

eonium *Aeonium dumosum* (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

rozchodník *Sedum brissemoretii* Raymond-Hamet

KAPUSTOVITÉ (BRASSICACEAE) – KRÍŽNOKVETÉ (CRUCIFERAE)

*katran *Crambe arborea* Webb ex Christ

katran *Crambe leavigata* DC. ex Christ

*katran *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.

**Parolinia schizogynoides* Svent.

Sinapidendron repustre (Ait.) Lowe

ŠACHOROVITÉ (CYPERACEAE)

ostrica *Carex malato-belizii* Raymond

ŠTETKOVITÉ (DIPSACACEAE)

hlaváč *Scabiosa nitens* Roemer & J. A. Schultes

VRESOVCOVITÉ (ERICACEAE)

vresovec *Erica scoparia* L. subsp. *azorica* (Hochst.)

D. A. Webb

PRÝŠTECOVITÉ (EUPHORBIACEAE)

*prýštec *Euphorbia handiensis* Burchard

prýštec *Euphorbia lambii* Svent.

prýštec *Euphorbia stygiana* H. C. Watson

PAKOSTOVITÉ (GERANIACEAE)

*pakost *Geranium maderense* P. F. Yeo

LIPNICOVITÉ (POACEAE) – TRÁVY (GRAMINEAE)

metlica *Deschampsia maderensis* (Haeck. Born.) Buschm.

lesknica *Phalaris maderensis* (Menezes) Menezes

GULOČKOVITÉ (GLOBULARIAEAE)

*gulôčka *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel

*gulôčka *Globularia sarcophylla* Svent.

HLUCHAVKOVITÉ (LAMIACEAE) – PYSKATÉ (LABIATAE)

*ránhoj *Sideritis cystosiphon* Svent.

*ránhoj *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle

ránhoj *Sideritis infernalis* Bolle
 ránhoj *Sideritis marmorea* Bolle
 hrdobarka *Teucrium abutiloides* L'Hér
 hrdobarka *Teucrium betonicum* L'Hér

BOBOVITÉ (FABACEAE) - LEGUMINOSAE
 *smradovec *Anagyris latifolia* Brouss. ex Willd.
 bôľhoj *Anthyllis lemanniana* Lowe
 *datelinovec *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel
 *ľadenec azorský *Lotus azoricus* P. W. Ball
 ľadenec *Lotus callis-viridis* D. Bramwell & D. H. Davis
 *ľadenec Kunkelov *Lotus kunkelii* (E. Chueca)
 D. Bramwell & al.
 **Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
 **Teline salsoloides* Arco & Acebes.
 vika *Vicia dennesiana* H. C. Watson

LALIOVITÉ (LILIACEAE)
 **Androcynbium psammophilum* Svent.
 scila *Scilla maderensis* Menezes
Semele maderensis Costa

IMELOVCOVITÉ (LORANTHACEAE)
Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksw

VRESNOVITÉ (MYRICACEAE)
 *vresna *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLIVOVITÉ (OLEACEAE)
 jazmín azorský *Jasminum azoricum* L.
Picconia azorica (Tutin) Knobl.

VSTAVAČOVITÉ (ORCHIDACEAE)
 smrečínovec *Goodyera macrophylla* Lowe

PITTOSPORACEAE
 **Pittosporum coriaceum* Dryand. ex Ait.

SKOROCELOVITÉ (PLANTAGINACEAE)
 skorocel *Plantago malato-belizii* Lawalree

OLOVNÍKOVITÉ (PLUMBAGINACEAE)
 *limonka *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze
 limonka *Limonium dendroides* Svent.
 *limonka *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel
 & Sunding
 *limonka *Limonium sventenii* Santos & Fernandez
 Galvan

STAVIKRVOVITÉ (POLYGONACEAE)
 štiavec azorský *Rumex azoricus* Rech. fil.

REŠETLIAKOVITÉ (RHAMNACEAE)
 krušina azorská *Frangula azorica* Tutin

RUŽOVITÉ (ROSACEAE)
 **Bencomia brachystachya* Svent.
Bencomia sphaerocarpa Svent.
 **Chamaemeles coriacea* Lindl.
Dendriopoterium pulidoi Svent.
Marcetella maderensis (Born.) Svent.
 slivka *Prunus lusitanica* L. subsp. *azorica* (Mouillef.)
 Franco
 jarabina *Sorbus maderensis* (Lowe)Docle

SANTALOVITÉ (SANTALACEAE)
Kunkeliella subsucculenta Kammer

KRTIČNÍKOVITÉ (SCROPHULARIACEAE)
 *očianka azorská *Euphrasia azorica* H. C. Watson
 očianka veľkokvetá *Euphrasia grandiflora* Hochst.
 ex Seub.
 **Isoplexis chalcantha* Svent. O'Shanahan
Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer
 zdravienok *Odontites holliana* (Lowe) Benth.
Sibthorpia peregrina L.

EULKOVITÉ (SOLANACEAE)
 *Solanum lidii Sunding

MRKVOVITÉ (APIACEAE) - OKOLIČNATÉ (UMBELLIFERAE)
 parasca *Ammi trifoliatum* (H. C. Watson) Trelease
 prerastlík *Bupleurum handiense* (Bolle) Kunkel
 krkoška azorská *Chaerophyllum azoricum* Trelease
 feruľa *Ferula latipinna* Santos
Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.
Monizia edulis Lowe
 halucha *Oenanthe divaricata* (R. Br.) Mabb.
 žindava azorská *Sanicula azorica* Guthnick ex Seub.

FIALKOVITÉ (VIOLACEAE)
 fialka *Viola paradoxa* Lowe

NIŽŠIE RASTLINY

MACHORASTY (BRYOPHYTA)

**Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)
 *stromkovec *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)

^d taxóny doplnené do prílohy na základe požiadaviek 10 nových členských krajín EÚ

PRÍLOHA III

KRITÉRIA NA VÝBER LOKALÍT VHODNÝCH AKO LOKALITY VÝZNAMNÉ Z HĽADISKA SPOLOČENSTVA A NA VYHLÁSENIE AKO OSOBITNÉ ÚZEMIA OCHRANY

Etapa 1: Vyhodnotenie relatívneho významu lokalít pre každý typ biotopu z prílohy I a každý druh z prílohy II (vrátane prioritných typov biotopov a prioritných druhov) na národnej úrovni.

- A. Kritéria hodnotenia lokality pre daný typ biotopu z prílohy I
- (a) Stupeň zastúpenia daného typu biotopu na lokalite.
  - (b) Rozloha plochy pokrytej daným typom biotopu v pomere k celkovej rozlohe tohto typu biotopu na území daného štátu.
  - (c) Stupeň zachovania štruktúry a funkcií daného typu biotopu a možností jeho obnovy.
  - (d) Celkové hodnotenie významu lokality na ochranu daného typu biotopu.
- B. Kritéria hodnotenia lokality pre daný druh z prílohy II
- (a) Početnosť a hustota populácie daného druhu vyskytujúceho sa na lokalite v pomere k populácii na území daného štátu.
  - (b) Stupeň zachovania charakteristík biotopu, ktoré sú dôležité pre daný druh a možnosti ich obnovy.
  - (c) Stupeň izolácie populácie na danej lokalite vo vzťahu k prirodzenému areálu druhu.
  - (d) Celkové hodnotenie významu lokality pre ochranu daného druhu.
- C. Na základe týchto kritérií budú členské štáty klasifikovať lokality, ktoré navrhujú do národného zoznamu lokalít vhodných ako lokality významné z hľadiska Spoločenstva s ohľadom na ich relatívny význam pre ochranu každého typu biotopu z prílohy I alebo každého druhu z prílohy II.
- D. Zoznam bude obsahovať lokality s výskytom prioritných typov biotopov a prioritných druhov, ktoré boli vybraté členskými štátmi na základe kritérií podľa v A a B.

Etapa 2: Hodnotenie lokalít v národných zoznamoch z hľadiska ich významu pre Spoločenstvo

1. Všetky lokality určené členskými štátmi v 1. etape, na ktorých sa vyskytujú prioritné typy biotopov a/alebo druhu, sa budú považovať za lokality významné z hľadiska Spoločenstva.
2. Hodnotenie ostatných lokalít uvedených v národných zoznamoch z hľadiska ich významu pre Spoločenstvo, t. j. ich príspevku pre zachovanie alebo obnovenie priaznivého stavu biotopu uvedeného v prílohe I alebo druhu uvedeného v prílohe II z hľadiska jeho ochrany a/alebo príspevku k celistvosti sústavy NATURA 2000, sa uskutoční na základe nasledujúcich kritérií:
  - (a) relatívny význam lokality na národnej úrovni;
  - (b) zemepisná poloha lokality vo vzťahu k migračným cestám druhov z prílohy II a či patrí k súvislému ekosystému na obidvoch stranách jednej alebo viacerých vnútorných hraníc Spoločenstva;
  - (c) celková rozloha lokality;
  - (d) počet typov biotopov z prílohy I a druhov z prílohy II, ktoré sa na danej lokalite vyskytujú;
  - (e) celkový ekologický význam lokality pre príslušné biogeografické oblasti a/alebo pre celé územie uvedené v článku 2, pokiaľ sa jedná tak o charakteristiku jedinečnosti jej prvkov, ako aj spôsobu ich kombinácií.

PRÍLOHA IV

DRUHY ŽIVOČÍCHOV A RASTLÍN

VÝZNAMNÉ Z HĽADISKA SPOLOČENSTVA, KTORÉ SI VYŽADUJÚ PRÍSNU OCHRANU

Druhy uvedené v tejto prílohe sú označené:

- názvom druhu alebo poddruhu, alebo
- súborom druhov patriacich k vyššiemu taxónu alebo k určitej časti tohto taxónu.

Skratka „spp.“ za názvom čeľade alebo rodu označuje všetky druhy patriace do tejto čeľade alebo rodu.

(a) ŽIVOČÍCHY

<p style="text-align: center;">STAVOVCE</p> <p style="text-align: center;">CICAVCE</p> <p>INSECTIVORA</p> <p><u>Erinaceidae</u> jež túlavý <i>Erinaceus algirus</i></p> <p><u>Soricidae</u> bielozúbka kanárska <i>Crocidura canariensis</i> <i>Crocidura sicula</i>^d</p> <p><u>Talpidae</u> vychuchol pyrenejský <i>Galemys pyrenaicus</i></p> <p>MICROCHIROPTERA všetky druhy</p> <p>MEGACHIROPTERA^d</p> <p><u>Pteropodidae</u>^d <i>Rousettus aegyptiacus</i>^d</p> <p>RODENTIA</p> <p><u>Gliridae</u> všetky druhy s výnimkou <i>Glis glis</i> a <i>Eliomys quercinus</i></p> <p><u>Sciuridae</u> svišť vrchovský <i>Marmota marmota latirostris</i>^d poletuška slovanská <i>Pteromys volans</i> (<i>Sciuropterus russicus</i>) sysel pasienkový <i>Spermophilus citellus</i> (<i>Citellus citellus</i>) <i>Spermophilus suslicus</i> (<i>Citellus suslicus</i>)^d veverica krátkouchá <i>Sciurus anomalus</i></p> <p><u>Castoridae</u> bobor vodný <i>Castor fiber</i> – s výnimkou estónskych, lotyšských, litovských, fínskych a švédskych populácií</p> <p><u>Cricetidae</u> škrečok poľný <i>Cricetus cricetus</i> – s výnimkou maďarských populácií</p> <p><u>Microtidae</u> hraboš pyrenejský <i>Microtus cabrerae</i> hraboš severský nizozemský <i>Microtus oeconomus arenicola</i></p>	<p>hraboš severský panónsky <i>Microtus oeconomus mehelyi</i> hraboš tatranský <i>Microtus tatricus</i>^d</p> <p><u>Zapodidae</u> myšovka horská <i>Sicista betulina</i> myšovka stepná <i>Sicista subtilis</i>^d</p> <p><u>Hystricidae</u> dikobraz hrebanatý <i>Hystrix cristata</i></p> <p>CARNIVORA</p> <p><u>Canidae</u> líška polárna <i>Alopex lagopus</i> vlk dravý <i>Canis lupus</i> – s výnimkou gréckych populácií na sever od 39. rovnobežky; estónske populácie, španielske populácie na sever od Duera; lotyšské, litovské, poľské, slovenské populácie a fínske populácie v rámci oblasti chovu sobov v zmysle odseku 2 fínskeho zákona č. 848/90 zo 14. septembra 1990 o chove sobov</p> <p><u>Ursidae</u> medveď hnedý <i>Ursus arctos</i></p> <p><u>Mustelidae</u> vydra riečna <i>Lutra lutra</i> tchor stepný <i>Musela evermannii</i>^d norok európsky <i>Mustela lutreola</i></p> <p><u>Felidae</u> mačka divá <i>Felis silvestris</i> rys ostrovid <i>Lynx lynx</i> – s výnimkou estónskej populácie rys leopardovitý <i>Lynx pardinus</i></p> <p><u>Phocidae</u> tuleň mníší <i>Monachus monachus</i> tuleň krúžkovaný <i>Phoca hispida saimensis</i></p> <p>ARTIODACTYLA</p> <p><u>Cervidae</u> jelen lesný korzický <i>Cervus elaphus corsicanus</i></p> <p><u>Bovidae</u> zubor hrivnatý <i>Bison bonasus</i>^d koza bezoárová <i>Capra aegagrus</i> – prirodzené populácie</p>
---	---

kozorožec pyrenejský *Capra pyrenaica pyrenaica*
muflón lesný *Ovis gmelini musimon* (*Ovis ammon musimon*) – prirodzené populácie na Korzike a Sardínii
Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)^d
kamzík abruzský *Rupicapra pyrenaica ornata*
(*Rupicapra rupicapra ornata*)
kamzík vrchovský balkánsky *Rupicapra rupicapra balcanica*
kamzík vrchovský tatranský *Rupicapra rupicapra tatrica*^d

CETACEA

všetky druhy

PLAZY

TESTUDINATA

Testudinidae

korytnačka žltohnedá *Testudo graeca*
korytnačka zelenkastá *Testudo hermanni*
korytnačka žltočierna *Testudo marginata*

Cheloniidae

kareta obyčajná *Caretta caretta*
kareta obrovská *Chelonia mydas*
kareta Kempova *Lepidochelys kempii*
kareta pravá *Eretmochelys imbricata*

Dermochelyidae

kožatka veľká *Dermochelys coriacea*

Emydidae

korytnačka močiarna *Emys orbicularis*
korytnačka bahenná *Mauremys caspica*
Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

jašterica Fitzingerova *Algyroides fitzingeri*
jašterica Marchova *Algyroides marchi*
jašterica kylošupinatá *Algyroides moreoticus*
jašterica červenoboká *Algyroides nigropunctatus*
jašterica *Gallotia atlantica*
jašterica *Gallotia galloti*
jašterica *Gallotia galloti insulanagae*
jašterica kanárska *Gallotia simonyi*
jašterica Stehlinova *Gallotia stehlini*
jašterica bystrá *Lacerta agilis*
jašterica Bedriagova *Lacerta bedriagae*
jašterica vrchovská *Lacerta bonnali* (*Lacerta monticola*)
jašterica *Lacerta monticola*^d
jašterica *Lacerta danfordi*
jašterica Dugesova *Lacerta dugesii*
jašterica ostropyská *Lacerta graeca*
jašterica Horvathova *Lacerta hovorathi*
jašterica Schreiberova *Lacerta schreiberi*
jašterica smaragdová *Lacerta trilineata*
jašterica zelená *Lacerta viridis*

jašterica živorodá *Lacerta vivipara pannonica*
jašterica hadoboká *Ophisops elegans*
jašterica Erhardova *Podarcis erhardii*
jašterica sieťovaná *Podarcis filfolensis*
jašterica *Podarcis hispanica atrata*
jašterica Lilfordova *Podarcis lilfordi*
jašterica jadranská *Podarcis melisellensis*
jašterica kykládska *Podarcis milensis*
jašterica múrová *Podarcis muralis*
jašterica lesklá *Podarcis peloponnesiaca*
jašterica drobnohlavá *Podarcis pityusensis*
jašterica ruinová *Podarcis sicula*
jašterica trávna *Podarcis taurica*
jašterica tyrhenská *Podarcis tiliguerta*
jašterica Waglerova *Podarcis wagleriana*

Scincidae

krátkonôžka štíhla *Ablepharus kitaibelli*
scink Bedriagov *Chalcides bedriagai*
scink ocelový *Chalcides ocellatus*
Chalcides sexlineatus
scink Simonov *Chalcides simonyi* (*Chalcides occidentalis*)
scink zelenkastý *Chalcides viridianus*
scink hadovitý *Ophiomorus punctatissimus*

Gekkonidae

gekón hrboľkatý *Cyrtopodion kotschyi*
gekón listoprstý *Phyllodactylus europaeus*
gekón úzkopyský *Tarentola angustimentalis*
gekón Boettgerov *Tarentola boettgeri*
gekón Delalandov *Tarentola delalandii*
gekón gomérsky *Tarentola gomerensis*

Agamidae

agama hardun *Stellio stellio*

Chamaeleontidae

chameleón obyčajný *Chamaeleo chamaeleon*

Anguidae

slepúch beznohý *Ophisaurus apodus*

OPHIDIA

Colubridae

užovka *Coluber caspius*
užovka *Coluber cypriensis*
užovka podkovovitá *Coluber hippocrepis*
užovka žltobruchá *Coluber jugularis*
užovka *Coluber laurenti*
užovka štíhla *Coluber najadum*
užovka *Coluber nummifer*
užovka žltozelená *Coluber viridiflavus*
užovka hladká *Coronella austriaca*
Eirenis modesta
užovka stromová *Elaphe longissima*
užovka štvorpása *Elaphe quatuorlineata*
užovka leopardovitá *Elaphe situla*
užovka *Natrix natrix cetti*

užovka *Natrix natrix corsa*
užovka fríkaná *Natrix tessellata*
užovka nočná *Telescopus falax*

Viperidae

vretenica rožkatá *Vipera ammodytes*
vretenica *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)
vretenica *Vipera seoanni* – s výnimkou španielskych populácií
vretenica malá *Vipera ursinii*
vretenica *Vipera xanthina*

Boidae

piesočník priesypový *Eryx jaculus*

OBOJŽIVELNÍKY

CAUDATA

Salamandridae

salamandra zlatopása *Chioglossa lusitana*
salamandra horská *Euproctus asper*
salamandra vrchovská *Euproctus montanus*
salamandra štukohlavá *Euproctus platycephalus*
salamandra Luschanova *Mertensiella luschani* (*Salamandra luschani*)
salamandra čierna *Salamandra atra*
salamandra *Salamandra aurora*
salamandra *Salamandra lanzai*
salamandra okuliarnatá *Salamandrina terdigitata*
mlokdravý *Triturus carnifex* (*Triturus cristatus carnifex*)
mlok hrebnatý *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)
mlok ostrochvostý *Triturus italicus*
mlok Karelinov *Triturus karelinii* (*Triturus cristatus karelinii*)
mlok *Triturus marmoratus*
mlok karpatský *Triturus montandoni*^d

Proteidae

jaskyniar vodný *Proteus anguinus*

Plethodontidae

mločík *Hydromantes (Speleomantes) ambrosii*
mločík žltý *Hydromantes (Speleomantes) flavus*
mločík jaskynný *Hydromantes (Speleomantes) genei*
mločík cisársky *Hydromantes (Speleomantes) imperialis*
mločík nočný *Hydromantes (Speleomantes) strinatii* (*Hydromantes (Speleomantes) italicus*)
mločík horský *Hydromantes (Speleomantes) supramontes*

ANURA

Discoglossidae

kunka Cisternasiova *Alytes cisternasii*
kunka baleárska *Alytes muletensis*
kunka starostlivá *Alytes obstetricans*
kunka červenobruchá *Bombina bombina*
kunka žltobruchá *Bombina variegata*

kunka *Discoglossus galganoi* (vrátane *Discoglossus "jeanneae"*)

kunka *Discoglossus montalentii*
kunka maľovaná *Discoglossus pictus*
kunka pestrá *Discoglossus sardus*

Ranidae

skokan ostropyský *Rana arvalis*
skokan štíhly *Rana dalmatina*
skokan *Rana graeca*
skokan dlhonožý *Rana iberica*
skokan *Rana italica*
skokan Latasteov *Rana latastei*
skokan krátkonožý *Rana lessonae*

Pelobatidae

hrabavka ostronohá *Pelobates cultripes*
hrabavka škvrnitá *Pelobates fuscus*
hrabavka plochohlavá *Pelobates syriacus*

Bufonidae

ropucha krátkonožá *Bufo calamita*
ropucha zelená *Bufo viridis*

Hylidae

rosnička zelená *Hyla arborea*
rosnička západná *Hyla meridionalis*
rosnička tyrhenská *Hyla sarda*

RYBY

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

jeseter jadranský *Acipenser naccarii*
jeseter veľký *Acipenser sturio*

SALMONIFORMES

Coregonidae

Coregonus oxyrhynchus – anadrómne populácie v určitých oblastiach Severného mora s výnimkou fínskych populácií

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Anaecypris hispanica
Phoxinus phoxinus^d

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

valencia španielska *Valencia hispanica*

PERCIFORMES

Percidae

kolok rhónsky *Zingel asper*
hrebenačka vysoká *Gymnocephalus baloni*^d

**BEZSTAVOVCE
ČLÁNKONOŽCE
CRUSTACEA^d**

ISOPODA^d

Armadillidium ghardalamensis^d

INSECTA

COLEOPTERA

Bolbelasmus unicornis^d
Buprestis splendens
Carabus hampei^d
bystruška južná *Carabus hungaricus^d*
Carabus olympiae
bystruška potočná *Carabus variolosus^d*
bystruška Zawadského *Carabus zawadzki^d*
fúzač veľký *Cerambyx cerdo*
plocháč červený *Cucujus cinnaberinus*
Dorcadion fulvum cervae^d
behúnik *Duvalius gebhardtii^d*
behúnik maďarský *Duvalius hungaricus^d*
potápnik široký *Dytiscus latissimus*
potápnik *Graphoderus bilineatus*
Leptodirus hochenwartii^d
Pilemia tigrina^d
pižmovec hnedý *Osmoderma eremita*
Phryganophilus ruficollis^d
Probaticus subrugosus^d
Propomacrus cypriacus^d
fúzač karpatský *Pseudogauritina excellens^d*
Pseudoseriscius cameronii^d
Pytho kolwensis^d
fúzač alpský *Rosalia alpina*

LEPIDOPTERA

Apatura metis
Arytrura musculus^d
Catopta thrips^d
piadivka priadkovcovitá *Chondrosoma fiduciarium^d*
očkáň hnedý *Coenonympha hero*
očkáň žltooký *Coenonympha oedippus*
žltáčik zanoväťový *Colias myrmidone^d*
Cucullia mixta^d
mora Schmidtova *Dioszeghyana schmidtii^d*
Erannis ankeraria^d
Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia sudetica
priadkovec trnkový *Eriogaster catax*
Fabriciana elisa
Glyphipterix loricatella^d
Gortyna borelii lunata^d
hnedáčik osikový *Hypodryas maturna*

Hyles hippophaes
mlynárik východný *Leptidea morsei^d*
Lignyoptera fumidaria^d
očkáň mätonohový *Lopinga achine*
ohniváčik veľký *Lycaena dispar*
ohniváčik hadovníkový *Lycaena helle^d*
modráčik čiernoškrvnný *Maculinea arion*
modráčik bahnisový *Maculinea nausithous*
modráčik krvavcový *Maculinea teleius*
Melanagria arge
babôčka hájová *Nymphalis vaualbum^d*
Papilio alexanor
Papilio hospiton
jasoň červenooký *Parnassius apollo*
jasoň chochlačkový *Parnassius mnemosyne*
Phyllometra culminaria^d
Plebicula golgus
Polymixis rufocincta isolata^d
modráčik stepný *Polyommatus eroides^d*
lišaj pupalkový *Proserpinus proserpina*
Xylomoia strix^d
pestroň vlkocový *Zerynthia polyxena*

MANTODEA

Apteromantis aptera

ODONATA

šidlo *Aeshna viridis*
pásikavec *Cordulegaster heros^d*
pásikavec *Cordulegaster trinacriae*
klinovka *Gomphus graslinii*
vážka bieločelá *Leucorrhinia albifrons*
vážka *Leucorrhinia caudalis*
vážka *Leucorrhinia pectoralis*
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
klinovka hadia *Ophiogomphus cecilia*
Oxygastra curtisii
klinovka žltónohá *Stylurus flavipes*
šidlovka Brauerova *Sympecma braueri*

ORTHOPTERA

kobyľka španielska *Baetica ustulata*
svrček hlavatý *Brachytripes megacephalus^d*
kobyľka čelnatá *Isophya costata^d*
kobyľka Štysova *Isophya stysi^d*
svrčík barónov *Myrmecophilus baronii^d*
koník východný *Odontopodisma rubripes^d*
koník Brunnerov *Paracaloptenus caloptenoides^d*
kobyľka sedmohradská *Pholidoptera transsylvanica^d*
sága stepná *Saga pedo*
koník slovanský *Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius^d*

ARACHNIDA

Araneae

Macrothele calpeiana

MÄKKÝŠE

GASTROPODA

kotúľka šťihla *Anisus vorticulus*^d

Caseolus calculus

Caseolus commixta

Caseolus sphaerula

Chilostoma banaticum^d

Discula leacockiana

Discula tabellata

Discula testudinalis

Discula turricula

Discus defloratus

Discus guerinianus

Elona quimperiana

Geomalacus maculosus

Geomitra moniziana

Gibbula nivosa

Hygromia kovacsi

slimák *Idiomela (Helix) subplicata*

Lampedusa imitatrix^d

Lampedusa melitensis^d

Leiostyla abbreviata

Leiostyla cassida

Leiostyla corneocostata

Leiostyla gibba

Leiostyla lamellosa

Paladilhia hungarica^d

Patella feruginea

sadlerianka panónska *Sadleriana pannonica*^d

Theodoxus prevostianus

teodox pásavý *Theodoxus transversalis*^d

BIVALVIA

Anisomyaria

Lithophaga lithophaga

Pinna nobilis

Unionoida

Margaritifera auricularia

korýtko riečne *Unio crassus*

Dreissenidae^d

Congeria kusceri^d

ECHINODERMATA

Echinoidea

Centrostephanus longispinus

(b) RASTLINY

Príloha IV (b) obsahuje všetky druhy rastlín z prílohy II (b) plus tie, ktoré sú uvedené nižšie.

PAPRAĎORASTY (PTERIDOPHYTA)

SLEZINNÍKOVITÉ (ASPLENIACEAE)

slezinník *Asplenium hemionitis* L.

KRYTOSEMENNÉ RASTLINY

(ANGIOSPERMAE)

AGÁVOVITÉ (AGAVACEAE)

dracéna obyčajná *Dracaena draco* (L.) L.

AMARYLKOVITÉ (AMARYLLIDACEAE)

narcis *Narcissus longispathus* Pugsley

narcis trojtyčinkový *Narcissus triandrus* L.

DRÁČOVITÉ (BERBERIDACEAE)

dráč *Berberis maderensis* Lowe

ZVONČEKOVITÉ (CAMPANULACEAE)

zvonček *Campanula morettiana* Reichenb.

Physoplexis comosa (L.) Schur.

KLINČEKOVITÉ (CARYOPHYLLACEAE)

meringia Fontquerova *Moehringia fontqueri* Pau

ASTROVITÉ (ASTERACEAE) – ZLOŽNOKVETÉ (COMPOSITAE)

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe *subsp.

succulentum (Lowe) C. J. Humphries

slamiha *Helichrysum sibthorpii* Rouy

horčík Willkommov *Picris willkommii* (Schultz Bip.)

Nyman

santolina úhľadná *Santolina elegans* Boiss. exDC.

starček *Senecio caespitosus* Brot.

starček *Senecio lagascanus* DC. subsp. *lusitanicus*

(P. Cout.) Pinto da Silva

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostál

KAPUSTOVITÉ (BRASSICACEAE) – KRÍŽNOKVETÉ (CRUCIFERAE)

Murbeckiella sousae Rothm.

PRÝŠTECOVITÉ (EUPHORBIACEAE)

prýštec nevadský *Euphorbia nevadensis* Boiss. &

Reuter

GESNERIOVITÉ (GESNERIACEAE)

jankea Heldreichova *Jankaia heldreichii* (Boiss.) Boiss.

ramonda *Ramonda serbica* Pancic

KOSATCOVITÉ (IRIDACEAE)

šafraň *Crocus etruscus* Parl.

kosatec *Iris boissieri* Henriq.

kosatec *Iris marisca* Ricci & Colasante

HLUCHAVKOVITÉ (LAMIACEAE) - PYSKATÉ (LABIATAE)

rozmarín *Rosmarinus tomentosus* Huber-Morath & Maire

hrdobarka *Teucrium charidemi* Sandwith

dúška *Thymus capitellatus* Hoffmanns. & Link

dúška *Thymus villosus* L. subsp. *villosus* L.

LALIOVITÉ (LILIACEAE)

androcymbium európske *Androcymbium europeum* (Lange) K. Richter

belevália *Bellevia hackelli* Freyn

jesienka korzická *Colchicum corsicum* Baker

jesienka *Colchicum cousturierii* Greutrer

korunkovka *Fritillaria conica* Rix

korunkovka *Fritillaria drenovskii* Dogen & Stoy.

korunkovka *Fritillaria gussichiae* (Degen & Doerfler) Rix

korunkovka *Fritillaria obliqua* Ker-Gawl.

korunkovka *Fritillaria rhodocanakis* Orph. ex Baker

bledavka *Ornithogalum reverchonii* Degen & Herv.-Bass.

scila *Scilla beirana* Samp.

scila *Scilla odorata* Link

VSTAVAČOVITÉ (ORCHIDACEAE)

hmyzovník *Ophrys argolica* Fleischm.

vstavač *Orchis scopulorum* Simsmerh.

pokrutletný *Spiranthes aestivalis* (Poirot) L. C. M. Richard

PRVOSIENKOVITÉ (PRIMULACEAE)

pochybok valcovitý *Androsace cylindrica* DC.

prvosienka sivkastá *Primula glaucescens* Moretti

prvosienka nádherná *Primula spectabilis* Tratt.

ISKERNÍKOVITÉ (RANUNCULACEAE)

orlíček alpský *Aquilegia alpina* L.

SAPOTOVITÉ (SAPOTACEAE)

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

LOMIKAMEŇOVITÉ (SAXIFRAGACEAE)

lomikameň *Saxifraga cintrana* Kuzinsky ex Willk.

lomikameň *Saxifraga portosanctana* Boiss.

lomikameň *Saxifraga presolanensis* Engl.

lomikameň *Saxifraga valdensis* DC.

lomikameň *Saxifraga vayredana* Luizet

KRTIČNIKOVITÉ (SCROPHULARIACEAE)

papuľka *Antirrhinum lopesianum* Rothm.

lindernia puzdierkatá *Lindernia procumbens*

(Krocker) Philcox

LULKOVITÉ (SOLANACEAE)

mandragora lekárska *Mandragora officinarum* L.

VRABCOVNÍKOVITÉ (THYMELAEACEAE)

vrabcovník *Thymelaea broterana* P. Cout.

MRKVOVITÉ (APIACEAE) - OKOLIČNATÉ (UMBELLIFERAE)

buľka *Bunium brevifolium* Lowe

FIALKOVITÉ (VIOLACEAE)

fialka *Viola athois* W. Becker

fialka *Viola cazorlensis* Gandoger

fialka *Viola delphinantha* Boiss.

^d taxóny doplnené do prílohy na základe požiadaviek 10 nových členských krajín EÚ

PRÍLOHA V
DRUHY ŽIVOČÍCHOV A RASTLÍN VÝZNAMNÉ Z HĽADISKA SPOLOČENSTVA,
KTORÝCH ODCHYT A ZBER VO VOĽNEJ PRÍRODE
A VYUŽÍVANIE MÔŽE PODLIEHAŤ URČITÝM REGULAČNÝM OPATRENIAM

Druhy uvedené v tejto prílohe sú označené:

- názvom druhu alebo poddruhu, alebo
- súborom druhov patriacich k vyššiemu taxónu alebo k určitej časti tohto taxónu.

Skratka „spp.“ za názvom čeľade alebo rodu označuje všetky druhy patriace do tejto čeľade alebo rodu.

(a) ŽIVOČÍCHY

<p style="text-align: center;">STAVOVCE CICAVCE</p> <p>RODENTIA <u>Castoridae</u> bobor vodný <i>Castor fiber</i> – fínske, švédske, lotyšské, litovské, estónske a poľské populácie</p> <p><u>Cricetidae</u>^d škrekok poľný <i>Cricetus cricetus</i> – maďarské populácie^d</p> <p>CARNIVORA <u>Canidae</u> vlk šakal <i>Canis aureus</i> vlk dravý <i>Canis lupus</i> – španielske populácie na sever od Duera, grécke populácie na sever od 39. rovnobežky, fínske populácie v rámci oblastí chovu sobov v zmysle oddielu 2 fínskeho zákona č. 848/90 z 14. septembra 1990 o chove sobov, lotyšské, litovské, estónske, poľské a slovenské populácie</p> <p><u>Mustelidae</u> kuna lesná <i>Martes martes</i> tchor tmavý <i>Mustela putorius</i></p> <p><u>Felidae</u>^d rys ostrovid <i>Lynx lynx</i> – estónska populácia^d</p> <p><u>Phocidae</u> všetky druhy neuvedené v prílohe IV</p> <p><u>Viverridae</u> <i>Genetta genetta</i> <i>Herpestes ichneumon</i></p> <p>DUPLICIDENTATA <u>Leporidae</u> zajac belák <i>Lepus timidus</i></p> <p>ARTIODACTYLA <u>Bovidae</u> kozorožec horský <i>Capra ibex</i> kozorožec lýrorohý <i>Capra pyrenaica</i> – s výnimkou <i>Capra pyrenaica pyrenaica</i></p>	<p>kamzik vrchovský <i>Rupicapra rupicapra</i> – s výnimkou <i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>, <i>Rupicapra rupicapra ornata</i> a <i>Rupicapra rupicapra tatrica</i></p> <p style="text-align: center;">OBOJŽIVELNÍKY</p> <p>ANURA <u>Ranidae</u> skokan zelený <i>Rana esculenta</i> skokan <i>Rana perezi</i> skokan rapotavý <i>Rana ridibunda</i> skokan hnedý <i>Rana temporaria</i></p> <p style="text-align: center;">RYBY</p> <p>PETROMYZONIFORMES <u>Petromyzonidae</u> mihuľa riečna <i>Lampetra fluviatilis</i> mihuľa Zandandreova <i>Lethenteron zanandrai</i></p> <p>ACIPENSERIFORMES <u>Acipenseridae</u> všetky druhy neuvedené v prílohe IV</p> <p>CLUPEIFORMES <u>Clupeidae</u> alóza <i>Alosa</i> spp.</p> <p>SALMONIFORMES <u>Salmonidae</u> lipeň tymianový <i>Thymallus thymallus</i> <i>Coregonus</i> spp. – s výnimkou <i>Coregonus oxyrhynchus</i> – anadrómne populácie v určitých oblastiach Severného mora hlavátka podunajská <i>Hucho hucho</i> losos atlantický <i>Salmo salar</i> – iba v sladkých vodách</p> <p>CYPRINIFORMES <u>Cyprinidae</u> boleň dravý <i>Aspius aspius</i></p>
--	---

mrena *Barbus* spp.
šabľa krivočiara *Pelecus cultratus*^d
plotica čiernomorská *Rutilus frisii meidingeri*
plotica lesklá *Rutilus pigus*

SILURIFORMES

Siluridae

sumec Aristotelov *Silurus aristotelis*

PERCIFORMES

Percidae

hrebenačka pásavá *Gymnocephalus schraetzer*
kolok veľký *Zingel zingel*

BEZSTAVOVCE COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

MÄKKÝŠE

GASTROPODA – STYLOMMATOPHORA

slimák záhradný *Helix pomatia*

BIVALVIA – UNIONOIDA

Margaritiferidae

perlorodka riečna *Margaritifera margaritifera*

Unionidae

Microcondylaea compressa

Unio elongatulus

ANNELIDA

HIRUDINOIDEA – ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

pijavica lekárska *Hirudo medicinalis*

ČLÁNKONOŽCE

CRUSTACEA – DECAPODA

Astacidae

rak riečny *Astacus astacus*

Austropotamobius pallipes

rak riavový *Austropotamobius torrentium*

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA – LEPIDOPTERA

Saturniidae

Graellsia isabellae

(b) RASTLINY

RIASY (ALGAE)

ČERVENÉ RIASY (RHODOPHYTA)

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.

Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin

LIŠAJNÍKY (LICHENES)

DUTOHLÁVKOVITÉ (CLADONIACEAE)

dutohlávka *Cladonia* L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.

MACHORASTY (BRYOPHYTA)

MACHY (MUSCI)

BIELOMACHOVITÉ (LEUCOBRYACEAE)

bielomach sivý *Leucobryum glaucum* (Hedw.) Angstr.

RAŠELINNÍKOVITÉ (SPHAGNACEAE)

rašelinník *Sphagnum* L. spp. (s výnimkou *Sphagnum pylasii* Brid.)

PAPRAĎORASTY (PTERIDOPHYTA)

plavúň *Lycopodium* spp.

KRYTOSEMENNÉ RASTLINY

(ANGIOSPERMAE)

AMARYLKOVITÉ (AMARYLLIDACEAE)

snežienka jarná *Galanthus nivalis* L.

narcis *Narcissus bulbocodium* L.

narcis *Narcissus juncifolius* Lagasca

ASTROVITÉ (ASTERACEAE) – ZLOŽNOKVETÉ (COMPOSITAE)

arnika horská *Arnica montana* L.

palina skalná *Artemisia eriantha* Ten

palina *Artemisia genipi* Weber

kamzičník *Doronicum plantagineum* L. subsp.
tournefortii (Rouy) P. Cout.

Leuzea *Leuzea rhaponticoides* Graells^d

KAPUSTOVITÉ (BRASSICACEAE) – KRÍŽNOKVETÉ (CRUCIFERAE)

tarica *Alyssum pintadasilvae* Dudley

malkolmia *Malcolmia lacera* (L.) DC. subsp.
gracilima (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp.
herminii (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet

HORCOVITÉ (GENTIANACEAE)

horec žltý *Gentiana lutea* L.

KOSATCOVITÉ (IRIDACEAE)

kosatec *Iris lusitanica* Ker-Gawler

HLUCHAVKOVITÉ (LAMIACEAE) – PYSKATÉ (LABIATAE)

hrdobarka *Teucrium salviastrum* Schreber subsp.
salviastrum Schreber

BOBOVITÉ (FABACEAE) – LEGUMINOSAE

bôľhoj *Anthyllis lusitanica* Cullen & Pinto da Silva
 ďatelinovec *Dorycnium pentaphyllum* Scop. subsp.
transmontana Franco
 útesovec *Ulexdensus* Welw. ex Webb.

LALIOVITÉ (LILIACEAE)

ľalia *Lilium rubrum* Lmk
 listnatec trnitý *Ruscus aculeatus* L.

OLOVNÍKOVITÉ (PLUMBAGINACEAE)

trávníčka *Armeria sampaio* (Bernis) Nieto Feliner

RUŽOVITÉ (ROSACEAE)

ostružina Genevierova *Rubus genevieri* Boreau
 subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout

KRTIČNÍKOVITÉ (SCROPHULARIACEAE)

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

očianka *Euphrasia mondoncae* Samp.

krtičník *Scrophularia grandiflora* DC. subsp.
grandiflora DC.

krtičník *Scrophularia berminii* Hoffmanns & Link

krtičník *Scrophularia sublyrata* Brot.

PRÍLOHA VI ZAKÁZANÉ METÓDY A PROSTRIEDKY ODCHYTU A USMRCOVANIA A ZAKÁZANÉ DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY

(a) Nevýberové prostriedky**Cicavce**

- oslepené alebo zmrzačené živočíchy používané ako živá návnada
- magnetofóny
- elektrické alebo elektronické zariadenia schopné zabíjať alebo omráčiť
- zdroje umelého osvetlenia
- zrkadlá a iné osľňujúce prostriedky
- prístroje na osvetlenie terčov
- zameriavacie prístroje na strieľanie v noci s elektronickým zväčšovačom obrazu alebo konvertorom obrazu
- výbušniny
- siete, ktoré sú založené na princípe neselektívneho odchyty alebo za určitých podmienok chytajú neselektívne
- pasce, ktoré sú založené na princípe neselektívneho odchyty alebo za určitých podmienok chytajú neselektívne
- kuše a samostrely
- jedy a návnady s jedom alebo umŕtvujúcim prostriedkom
- plynovanie alebo vykurovanie
- poloautomatické alebo automatické zbrane so zásobníkom obsahujúcim viac ako dva náboje

Ryby

- jed
- výbušniny

(b) Dopravné prostriedky

- lietadlá
- motorové vozidlá v pohybe

^d taxóny doplnené do prílohy na základe požiadaviek 10 nových členských krajín EÚ

MEDZINÁRODNÉ DOHOVORY

Ochranu mnohých ohrozených biotopov a/alebo taxónov rastlín a živočíchov vyskytujúcich sa v Európe a tiež na území Slovenska (pričom u nás častokrát nejde o taxóny v najprísnejších kategóriách ohrozenosti, čo podmieňujú najmä odlišné biogeografické podmienky krajín západnej Európy a Slovenska) zabezpečujú tiež viaceré medzinárodné dohovory. K ich podpísaniu v ostatných rokoch pristúpila aj Slovenská republika.

Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (Convention on Wetlands, tzv. Ramsarský dohovor), prijatý 2. 2. 1971 v Ramsare. Platnosť pre Slovenskú republiku nadobudol 2. 7. 1990.

Cieľ – ochrana a racionálne využívanie mokradí ako ekosystémov, ktoré sú mimoriadne významné pre ochranu biodiverzity a človeka.

Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, tzv. Washingtonský dohovor (známy pod skratkou CITES), prijatý 3. 3. 1973 vo Washingtone. Pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 28. 5. 1992.

Cieľ – postaviť svetový obchod s ohrozenými druhmi živočíchov a rastlín pod spoločnú kontrolu všetkých štátov sveta, aby sa dosiahla ich ochrana pred úplným vyhubením vplyvom ich získavania pre obchodné účely.

Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a biotopov (Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, tzv. Bernský dohovor), prijatý 19. 9. 1979 v Berne. Pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 1. 1. 1997.

Cieľ – ochrana voľne žijúcich rastlín a živočíchov a ich biotopov v Európe, osobitne tých, ktorých zachovanie si vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov. Dohovor obsahuje 4 prílohy:

Príloha I: Prísne chránené druhy rastlín

Príloha II: Prísne chránené druhy živočíchov

Príloha III: Zoznam chránených druhov živočíchov, ktoré môžu byť využívané za predpokladu, že využívanie je regulované a neohrozuje populácie týchto živočíchov

Príloha IV: Zoznam zakázaných prostriedkov a metód odchyty a usmrcovania živočíchov.

Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals, tzv. Bonnský dohovor – CMS) prijatý 23. 6. 1979 v Bonne. Platnosť pre Slovenskú republiku nadobudol 1. 3. 1995.

Cieľ – ochrana a zachovanie všetkých terestrických, morských a lietajúcich sťahovavých (migrujúcich) taxónov živočíchov v celom ich areáli. Osobitná pozornosť je venovaná druhom, ktorých stav prežívania je nepriaznivý. Dohovor obsahuje 2 prílohy:

Príloha I: Ohrozené sťahovavé druhy

Príloha II: Sťahovavé druhy, ktoré majú byť predmetom dohôd.

Súčasťou Bonnského dohovoru je

➤ **Dohoda o ochrane netopierov v Európe** (Agreement on the Conservation of Bats in Europe) podpísaná 4. 12. 1991 v Londýne. Pre Slovenskú republiku nadobudla platnosť 8. 8. 1998.

Cieľ – ochrana európskych populácií radu netopierov (čelade podkovárovité a netopierovité) a ich biotopov, vrátane miest ich úkrytu a ochrany ako na území Európy, tak v mimoeurópskych areálových štátoch.

➤ **Dohoda o ochrane africko-euroázijských druhov vodného sťahovavého vtáctva** (Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds – AEWA) podpísaná 15. 8. 1996 v Haagu. Pre Slovenskú republiku nadobudla platnosť 13. 4. 2001.

Dohovor o biologickej diverzite (Convention on Biological Diversity – CBD), prijatý v 5. 6. 1992 v Rio de Janeiro. Platnosť pre Slovenskú republiku 23. 11. 1994.

Cieľ – ochrana biodiverzity, trvalo udržateľné využívanie jej zložiek, spravodlivý a rovnoprávny podiel na prínosoch využívania genetických zdrojov, vrátane primeraného prístupu ku genetickým zdrojom.

Európsky významné druhy rastlín vyskytujúce sa na Slovensku

Druh	Bern I	Habitat II, IV a V
PAPRAĎORASTY (PTERIDOPHYTA)		
LYCOPODIACEAE		
<i>Lycopodium</i> spp.	-	V
OPHIOGLOSSACEAE		
<i>Botrychium matricariifolium</i> Braun ex Koch	+	-
<i>Botrychium multifidum</i> (S. G. Gmel.) Rupr. syn. <i>Sceptridium multifidum</i> (S. G. Gmel.) Tagawa	+	-
MARSILEACEAE		
<i>Marsilea quadrifolia</i> L.	+	II, IV
SALVINIACEAE		
<i>Salvinia natans</i> (L.) All.	+	-
KRYTOSEMENNÉ RASTLINY (ANGIOSPERMAE)		
BORAGINACEAE		
<i>Onosma tornensis</i> Jávorka	+	II, IV
CAMPANULACEAE		
<i>Campanula abietina</i> Griseb. et Schenk	+	-
<i>Campanula serrata</i>	-	II, IV
GENTIANACEAE		
<i>Gentiana lutea</i> L.	-	V
CARYOPHYLLACEAE		
<i>Dianthus nitidus</i> Waldst. et Kit.	+	II, IV
<i>Dianthus serotinus</i> Waldst. et Kit.	+	-
<i>Dianthus praecox</i>	-	II, IV
COMPOSITAE (ASTERACEAE)		
<i>Artemisia eriantha</i> Ten.	-	V
<i>Dentranthema zawadskii</i> (Herbich) Tzvelev	+	-
<i>Ligularia sibirica</i> (L.) Cass.	+	II, IV
CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)		
<i>Apium repens</i> (Jacq.) Lag.	+	II, IV
<i>Armoracia macrocarpa</i> (Waldst. et Kit.) Kit. ex Baumg.	+	-
<i>Erysimum pieninicum</i> (Zapal.) Pawl. syn. <i>Erysimum hungaricum</i> Zapal.	-	II, IV
<i>Thlaspi jankae</i> A. Kern.	+	II, IV
CYPERACEAE		
<i>Carex secalina</i> Willd. ex Wahlenb	+	-
<i>Eleocharis carniolica</i> Koch	+	II, IV
DROSERACEAE		
^{Ex} <i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.	+	II, IV
GRAMINEAE (POACEAE)		
^{Ex} <i>Coleanthus subtilis</i> (Tratt.) Seidl	-	II, IV
<i>Poa granitica</i> Br. - Bl.	+	-
LABIATAE (LAMIACEAE)		
<i>Dracocephalum austriacum</i> L.	+	II, IV
AMARYLLIDACEAE		
<i>Galanthus nivalis</i> L.	-	V

Druh	Bern I	Habitat II, IV a V
LILIACEAE		
<i>Colchicum arenarium</i> Waldst. et Kit.	+	II, IV
ORCHIDACEAE		
<i>Cypripedium calceolus</i> L.	+	II, IV
<i>Himantoglossum caprinum</i> (M. Bieb.) Spreng.	+	II, IV
<i>Himantoglossum adriaticum</i>	-	II, IV
<i>Liparis loeselii</i> (L.) Rich.	+	II, IV
^{Ex} <i>Spiranthes aestivalis</i> (Poir.) L. C. Richard	+	IV
RANUNCULACEAE		
<i>Aconitum lasiocarpum</i> (Rchb.) Gáyer	+	-
<i>Aconitum firmum</i> subsp. <i>moravicum</i>	-	II, IV
<i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	+	II, IV
<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill.	+	II, IV
<i>Pulsatilla slavica</i> G. Reuss	+	II, IV
<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>hungarica</i>	-	II, IV
<i>Pulsatilla subslavica</i>	-	II, IV
SANTALACEAE		
^{Ex} <i>Thesium ebracteatum</i> Hayne	+	II, IV
SCROPHULARIACEAE		
<i>Lindernia procumbens</i> (Krock.) Philcox	+	IV
THYMELAEACEAE		
<i>Daphne arbuscula</i> Čelak.	+	II, IV
TRAPACEAE		
<i>Trapa natans</i> L.	+	-
TYPHACEAE		
^{Ex} <i>Typha minima</i> Hoppe	+	-
<i>Typha shuttleworthii</i> W. D. J. Koch et Sond	+	-
UMBELLIFERAE (APIACEAE)		
<i>Angelica palustris</i> (Besser) Hoffman	+	II, IV
syn. <i>Ostericum palustre</i> (Besser) Besser		
<i>Ferula sadleriana</i> Ledeb.	+	II, IV
MACHORASTY (BRYOPSIDA)		
HEPATICAE		
<i>Mannia triandra</i> (Scop.) Grolle	+	II
<i>Scapania massalongi</i> (K. Müll.) K. Müll.	+	II
MUSCI		
<i>Buxbaumia viridis</i> (Moug. ex Lam. et DC.) Brid. ex Moug. et Nestl.	+	II
<i>Dicranum viride</i> (Sull. et Lesq.) Lindb.	+	II
<i>Drepanocladus vernicosus</i> (Mitt.) Warnst.	+	II
<i>Leucobryum glaucum</i> (Hedw.) Angstr.	-	V
<i>Meesia longiseta</i> Hedw.	+	II
<i>Pyramidula tetragona</i> (Brid.) Brid.	+	-
<i>Sphagnum</i> L. spp.	-	V
^{Ex} <i>Orthotrichum rogeri</i> Brid.	+	-

Bern I – druhy označené + sú uvedené v prílohe I Bernského dohovoru

Habitat II, IV a V – druhy označené II, IV alebo V sú uvedené v prílohe II, IV alebo V Smernice o biotopoch

Druhy označené **Ex** sú na Slovensku vyhynuté alebo nezvestné

Európsky významné druhy živočíchov vyskytujúce sa na Slovensku

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
VERTEBRATA				
MAMMALIA				
INSECTIVORA				
<i>Erinaceidae</i>				
<i>Erinaceus europaeus</i>	III			
<i>Soricidae</i>				
<i>Sorex alpinus</i>	III			
<i>Sorex araneus</i>	III			
<i>Sorex minutus</i>	III			
<i>Neomys anomalus</i>	III			
<i>Neomys fodiens</i>	III			
<i>Crocidura leucodon</i>	III			
<i>Crocidura suaveolens</i>	III			
CHIROPTERA (=MICROCHIROPTERA)				
<i>Rhinolophidae</i>				
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	II	H II, IV	II	
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	II	H II, IV	II	
<i>Rhinolophus euryale</i>	II	H II, IV	II	
<i>Vespertilionidae</i>				
<i>Myotis bechsteini</i>	II	H II, IV	II	
<i>Myotis blythi</i>	II	H II, IV	II	
<i>Myotis myotis</i>	II	H II, IV	II	
<i>Myotis nattereri</i>	II	H IV	II	
<i>Myotis emarginatus</i>	II	H II, IV	II	
<i>Myotis mystacinus</i>	II	H IV	II	
<i>Myotis brandti</i>	II	H IV	II	
<i>Myotis daubentoni</i>	II	H IV	II	
<i>Myotis dasycneme</i>	II	H II, IV	II	
<i>Eptesicus nilssoni</i>	II	H IV	II	
<i>Eptesicus serotinus</i>	II	H IV	II	
<i>Vespertilio murinus</i>	II	H IV	II	
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	III	H IV	II	
<i>Pipistrellus nathusii</i>	II	H IV	II	
<i>Nyctalus leisleri</i>	II	H IV	II	
<i>Nyctalus noctula</i>	II	H IV	II	
<i>Nyctalus lasiopterus</i>	II	H IV	II	
<i>Barbastella barbastellus</i>	II	H II, IV	II	
<i>Plecotus auritus</i>	II	H IV	II	
<i>Plecotus austriacus</i>	II	H IV	II	
<i>Miniopterus schreibersi</i>	II	H II, IV	II	
DUPLICIDENTATA (=LAGOMORPHA)				
<i>Leporidae</i>				
<i>Lepus capensis (=europaeus)</i>	III			

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
RODENTIA				
<i>Sciurus vulgaris</i>	III			
<i>Marmota marmota</i>	III	H II, IV		
<i>Spermophilus citellus</i> (= <i>Citellus citellus</i>)	II	H II, IV		
<i>Gliridae</i>				
<i>Eliomys quercinus</i>	III			
<i>Dryomys nitedula</i>	III	H IV		
<i>Muscardinus avellanarius</i>	III	H IV		
<i>Glis</i> (=Myoxus) <i>glis</i>	III			
<i>Castoridae</i>				
<i>Castor fiber</i>	III	H II, IV		
<i>Microtidae</i> (=Cricetidae, Muridae)				
<i>Cricetus cricetus</i>	II	H IV		
<i>Microtus tatraicus</i>	II	H II, IV		
<i>Microtus oeconomus mehelyi</i>	III	H II, IV		
<i>Microtus</i> (=Chionomys) <i>nivalis</i> (= <i>Microtus lebrunii</i>)	III			
<i>Zapodidae</i> (=Dipodidae)				
<i>Sicista betulina</i>	II	H IV		
CARNIVORA				
<i>Canidae</i>				
<i>Canis aureus</i>		H V		
<i>Canis lupus</i>	II	H II, V		
<i>Ursidae</i>				
<i>Ursus arctos</i>	II	H II, IV		
<i>Mustelidae</i>				
<i>Mustela erminea</i>	III			
<i>Mustela nivalis</i>	III			
<i>Mustela</i> (=Putorius) <i>eversmanni</i>	II	H II		
<i>Mustela</i> (=Putorius) <i>putorius</i>	III	H V		
<i>Mustela lutreola</i> (= <i>Lutreola lutreola</i>)	II	H II, IV		
<i>Martes foina</i>	III			
<i>Martes martes</i>	III	H V		
<i>Meles meles</i>	III			
<i>Lutra lutra</i>	II	H II, IV		
<i>Felidae</i>				
<i>Felis silvestris</i>	II	H IV		
<i>Lynx lynx</i>	III	H II, IV		
ARTIODACTYLA				
<i>Cervidae</i>				
<i>Cervus elaphus</i>	III			
<i>Alces alces</i>	III			
<i>Capreolus capreolus</i>	III			
<i>Bovidae</i>				
<i>Bison bonasus</i>	III	H II, IV		
<i>Rupicapra rupicapra</i> (<i>tatica</i>)	III	H II, IV		
<i>Ovis aries</i> (<i>musimon</i> , <i>ammon</i>)	III			

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
AVES				
GAVIIFORMES				
<i>Gaviidae</i>				
<i>Gavia stellata</i>	II	B I	II	+
<i>Gavia arctica</i>	II	B I	II	+
<i>Gavia immer</i>	II	B I	II	+
<i>Gavia adamsii</i>	II		II	+
PODICIPEDIFORMES				
<i>Podicipedidae</i>				
<i>Podiceps grisegena</i>	II		II	+
<i>Podiceps auritus</i>	II	B I	II	+
<i>Podiceps cristatus</i>	III			+
<i>Podiceps nigricollis (caspius)</i>	II			+
<i>Podiceps ruficollis</i> (= <i>Tachybaptus ruficollis</i>)	II			+
PELECANIFORMES				
<i>Phalacrocoracidae</i>				
<i>Phalacrocorax carbo sinensis</i>	III	B I		+
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	II	B I	II	+
<i>halacrocorax desmaresti</i>	III	B I		
<i>Pelecanidae</i>				
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	II	B I	I, II	+
<i>Pelecanus crispus</i>	II	B I	I, II	+
CICONIIFORMES				
<i>Ardeidae</i>				
<i>Botaurus stellaris</i>	II	B I	II	+
<i>Ixobrychus minutus</i>	II	B I	II	+
<i>Nycticorax nycticorax</i>	II	B I		+
<i>Ardeola ralloides</i>	II	B I		+
<i>Egretta garzetta</i>	II	B I		+
<i>Casmerodius albus (=Egretta alba)</i>	II	B I	II	+
<i>Ardea cinerea</i>	III			+
<i>Ardea purpurea</i>	II	B I	II	+
<i>Bulbucus (Ardeola) ibis</i>	II	+		
<i>Ciconiidae</i>				
<i>Ciconia ciconia</i>	II	B I	II	+
<i>Ciconia nigra</i>	II	B I	II	+
<i>Threskiornithidae</i>				
<i>Plegadis falcinellus</i>	II	B I	II	+
<i>Platalea leucorodia</i>	II	B I	II	+
ANSERIFORMES				
<i>Anatidae</i>				
<i>Cygnus olor</i>	III	B II/2	II	+
<i>Cygnus bewickii (=C. columbianus)</i>	II	B I	II	+
<i>Cygnus cygnus</i>	II	B I	II	+
<i>Anser fabalis</i>	III	B II/1	II	+

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Anser brachyrhynchus</i>	III	B II/2	II	+
<i>Anser albifrons</i>	III	B II/2, III/2	II	+
<i>Anser erythropus</i>	II	B I	I, II	+
<i>Anser anser</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Branta canadensis</i>	III	B II/1	II	+
<i>Branta leucopsis</i>	II	B I	II	+
<i>Branta bernicla</i>	III	B II/2	II	+
<i>Branta ruficollis</i>	II	B I	I, II	+
<i>Tadorna ferruginea</i>	II	B I	II	+
<i>Tadorna tadorna</i>	II		II	+
<i>Anas penelope</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Anas strepera</i>	III	B II/1	II	+
<i>Anas crecca</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Anas platyrhynchos</i>	III	B II/1, III/1	II	+
<i>Anas acuta</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Anas querquedula</i>	III	B II/1	II	+
<i>Anas clypeata</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Netta rufina</i>	III	B II/2	II	+
<i>Aythya ferina</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Aythya nyroca</i>	III	B I	I, II	+
<i>Aythya fuligula</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Aythya marila</i>	III	B II/2, III/2	II	+
<i>Somateria mollissima</i>	III	B II/2, III/2	II	+
<i>Histrionicus histrionicus</i>	II		II	
<i>Clangula hyemalis</i>	III	B II/2	II	+
<i>Melanitta nigra</i>	III	B II/2, III/2	II	+
<i>Melanitta fusca</i>	III	B II/2	II	+
<i>Bucephala clangula</i>	III	B II/2	II	+
<i>Mergus albellus</i>	II	B I	II	+
<i>Mergus merganser</i>	III	B II/2	II	+
<i>Mergus serrator</i>	III	B II/2	II	+
<i>Oxyura leucocephala</i>	II	B I	I, II	+
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	II		I, II	+

FALCONIFORMES

Accipitridae

<i>Pernis apivorus</i>	II	B I	II	
<i>Milvus migrans</i>	II	B I	II	
<i>Milvus milvus</i>	II	B I	II	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	II	B I	I, II	
<i>Neophron percnopterus</i>	II	B I	II	
<i>Gyps fulvus</i>	II	B I	II	
<i>Aegypius monachus</i>	II	B I	II	
<i>Circus gallicus</i>	II	B I	II	
<i>Circus aeruginosus</i>	II	B I	II	
<i>Circus cyaneus</i>	II	B I	II	
<i>Circus macrourus</i>	II	B I	II	
<i>Circus pygargus</i>	II	B I	II	
<i>Accipiter gentilis</i>	II	B I	II	
<i>Accipiter nisus</i>	II	B I	II	

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Accipiter brevipens</i>	II	B I	II	
<i>Buteo buteo</i>	II		II	
<i>Buteo rufinus</i>	II	B I	II	
<i>Buteo lagopus</i>	II		II	
<i>Aquila pomarina</i>	II	B I	II	
<i>Aquila clanga</i>	II	B I	I, II	
<i>Aquila rapax (nipalensis)</i>	II		II	
<i>Aquila heliaca</i>	II	B I	I, II	
<i>Aquila chrysaetos</i>	II	B I	II	
<i>Aquila adalberti</i>	II	B I	II	
<i>Hieraaetus pennatus</i>	II	B I	II	
<i>Hieraaetus fasciatus</i>	II	B I	II	
Pandionidae				
<i>Pandion haliaetus</i>	II	B I	II	
Falconidae				
<i>Falco naumanni</i>	II	B I	I, II	
<i>Falco tinnunculus</i>	II		II	
<i>Falco vespertinus</i>	II	B I	II	
<i>Falco columbarius</i>	II	B I	II	
<i>Falco subbuteo</i>	II		II	
<i>Falco cherrug</i>	II	B I	II	
<i>Falco peregrinus</i>	II	B I	II	
<i>Falco eleonora</i>	II	B I	II	
<i>Falco biarmicus</i>	II	B I	II	
<i>Falco rusticolus</i>	II	B I	II	
GALLIFORMES				
Tetraonidae				
<i>Bonasa bonasia</i>	III	B I, II/2		
<i>Tetrao tetrix</i>	III	B I, II/2		
<i>Tetrao urogallus</i>	III	B I, II/2, III/2		
Phasianidae				
<i>Perdix perdix</i>	III	B I, II/1, III/1		
<i>Coturnix coturnix</i>	III	B II/2	II	
GRUIFORMES				
Gruidae				
<i>Grus grus</i>	II	B I	II	+
<i>Anthropoides virgo (= Grus virgo)</i>	II		II	+
Rallidae				
<i>Rallus aquaticus</i>	III	B II/2		+
<i>Porzana porzana</i>	II	B I	II	+
<i>Porzana parva</i>	II	B I	II	+
<i>Porzana pusilla</i>	II	B I	II	+
<i>Crex crex</i>	II	B I	II	+
<i>Gallinula chloropus</i>	III	B II/2		+
<i>Fulica atra</i>	III	B I, III/2		+
Otididae				
<i>Tetrax tetrax</i>	II	B I		
<i>Otis tarda</i>	II	B I	I, II	

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
CHARADRIIFORMES				
<i>Haematopodidae</i>				
<i>Haematopus ostralegus</i>	III	B II/2		
<i>Recurvirostridae</i>				
<i>Recurvirostra avosetta</i>	II	B I	II	+
<i>Himantopus himantopus</i>	II	B I	II	+
<i>Burhinidae</i>				
<i>Burhinus oedicephalus</i>	II	B I	II	
<i>Glareolidae</i>				
<i>Glareola pratincola</i>	II	B I	II	+
<i>Glareola nordmanni</i>	II		II	+
<i>Charadriidae</i>				
<i>Charadrius dubius</i>	II		II	+
<i>Charadrius hiaticula</i>	II		II	+
<i>Charadrius alexandrinus</i>	II	B I	II	+
<i>Eudromias morinellus</i> (= <i>Charadrius morinellus</i>)	II	B I	II	+
<i>Pluvialis apricaria</i>	III	B I, II/2, III/2	II	+
<i>Pluvialis squatarola</i>	III	B II/2	II	+
<i>Chettusia gregaria</i> (= <i>Vanellus gregarius</i>)	III		I, II	+
<i>Vanellus vanellus</i>	III	B II/2	II	+
<i>Scolopacidae</i>				
<i>Arenaria interpres</i>	II		II	+
<i>Calidris canutus</i>	III	B II/2	II	+
<i>Calidris minuta</i>	II		II	+
<i>Calidris temminckii</i>	II		II	+
<i>Calidris melanotos</i>	III		II	
<i>Calidris ferruginea</i>	II		II	+
<i>Calidris alpina</i>	II	B I	II	+
<i>Calidris maritima</i>	II		II	+
<i>Calidris alba</i>	II		II	+
<i>Limicola falcinellus</i>	II		II	+
<i>Philomachus pugnax</i>	III	B I, II/2	II	+
<i>Lymnocyptes minimus</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Gallinago media</i>	II	B I	II	+
<i>Gallinago gallinago</i>	III	B II/1, III/1	II	+
<i>Scolopax rusticola</i>	III	B II/1, III/2	II	+
<i>Limosa limosa</i>	III	B II/2	II	+
<i>Limosa lapponica</i>	III	B I, II/2	II	+
<i>Numenius phaeopus</i>	III	B II/2	II	+
<i>Numenius tenuirostris</i>	II	B I	I, II	+
<i>Numenius arquata</i>	III	B II/2	II	+
<i>Tringa erythropus</i>	III	B II/2	II	+
<i>Tringa totanus</i>	III	B II/2	II	+
<i>Tringa stagnatilis</i>	II		II	+
<i>Tringa nebularia</i>	III	B II/2	II	+
<i>Tringa ochropus</i>	II		II	+
<i>Tringa glareola</i>	II	B I	II	+
<i>Tringa cinerea</i> (= <i>Xenus cinereus</i>)	II	B I	II	+

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Tringa hypoleucos</i> (=Actitis hypoleucos)	II		II	+
Phalaropodidae				
<i>Phalaropus fulicarius</i>	II			+
<i>Phalaropus lobatus</i>	II	B I		+
Stercorariidae				
<i>Stercorarius pomarinus</i>	III			
<i>Stercorarius parasiticus</i>	III			
<i>Stercorarius longicaudus</i>	III			
Laridae				
<i>Larus melanocephalus</i>	II	B I	II	+
<i>Larus minutus</i>	II	B I		+
<i>Larus ridibundus</i>	III	B II/2		+
<i>Larus argentatus</i> (incl. <i>cachinnans</i>)		B II/2		+
<i>Larus canus</i>	III	B II/2		+
<i>Larus fuscus</i>		B II/2		+
<i>Larus marinus</i>		B II/2		+
<i>Larus eachinnans</i>	III	B II		
<i>Larus genei</i>	II	B I	II	+
<i>Larus audoninii</i>	II	B I	II	+
<i>Rissa tridactyla</i>	III			
Sternidae				
<i>Gelochelidon nilotica</i> (=Sterna nilotica)	II	B I	II	+
<i>Sterna caspia</i> (=Hydroprogne caspia)	II	B I	II	+
<i>Sterna sandvicensis</i>		B I	II	+
<i>Sterna hirundo</i>	II	B I	II	+
<i>Sterna paradisaea</i> (<i>macrura</i>)	II	B I		+
<i>Sterna albifrons</i>	II	B I	II	+
<i>Sterna dougalii</i>	II	B I	II	+
<i>Chlidonias hybridus</i> (=Ch. <i>hybrida</i>)	II	B I		+
<i>Chlidonias niger</i>	II	B I	II	+
<i>Chlidonias leucopterus</i>	II		II	+
COLUMBIFORMES				
Columbidae				
<i>Columba oenas</i>	III	B II/2		
<i>Columba livia</i>	III	B II		
<i>Columba palumbus azorica</i>	III	B I		
<i>Columba trocaz</i>	III	B I		
<i>Columba bollii</i>	II	B I		
<i>Columba junoniae</i>	II	B I		
Columba				
<i>Columba palumbus</i>		B II/1, III/1		
<i>Streptopelia decaocto</i>	III	B II/2		
<i>Streptopelia turtur</i>	III	B II/2		

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
CUCULIFORMES				
<i>Cuculidae</i>				
<i>Clamator glandarius</i>	II			
<i>Cuculus canorus</i>	III			
STRIGIFORMES				
<i>Tytonidae</i>				
<i>Tyto alba</i>	II			
<i>Strigidae</i>				
<i>Otus scops</i>	II			
<i>Bubo bubo</i>	II	B I		
<i>Nyctea scandiaca</i>	II	B I		
<i>Surnia ulula</i>	II	B I		
<i>Glaucidium passerinum</i>	II	B I		
<i>Athene noctua</i>	II			
<i>Strix aluco</i>	II			
<i>Strix uralensis</i>	II	B I		
<i>Strix nebulosa</i>	II	B I		
<i>Asio otus</i>	II			
<i>Asio flammeus</i>	II	B I		
<i>Aegolius funereus</i>	II	B I		
CAPRIMULGIFORMES				
<i>Caprimulgidae</i>				
<i>Caprimulgus europaeus</i>	II	B I		
APODIFORMES				
<i>Apodidae</i>				
<i>Apus apus</i>	III			
<i>Apus melba</i>	II			
<i>Apus caffer</i>	II	B I		
CORACIIFORMES				
<i>Alcedinidae</i>				
<i>Alcedo atthis</i>	II	B I		
<i>Meropidae</i>				
<i>Merops apiaster</i>	II		II	
<i>Coraciidae</i>				
<i>Coracias garrulus</i>	II	B I	II	
<i>Upupidae</i>				
<i>Upupa epops</i>	II			
PICIFORMES				
<i>Picidae</i>				
<i>Jynx torquilla</i>	II			
<i>Picus canus</i>	II	B I		
<i>Picus viridis</i>	II			
<i>Dryocopus martius</i>	II	B I		
<i>Dendrocopos major</i>	II	B I		
<i>Dendrocopos syriacus</i>	II	B I		

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Dendrocopos medius</i>	II	B I		
<i>Dendrocopos leucotos</i>	II	B I		
<i>Dendrocopos minor</i>	II			
<i>Picoides tridactylus</i>	II	B I		
PASSERIFORMES				
<i>Alaudidae</i>				
<i>Calandrella brachydactyla</i>	II	B I		
<i>Galerida cristata</i>	III			
<i>Galerida theklae</i>	II	B I		
<i>Lullula arborea</i>	III	B I		
<i>Alauda arvensis</i>	III	B II/2		
<i>Eremophila alpestris</i>	II			
<i>Hirundinidae</i>				
<i>Riparia riparia</i>	II			
<i>Hirundo rustica</i>	II			
<i>Delichon urbica</i>	II			
<i>Motacilidae</i>				
<i>Anthus campestris</i>	II	B I		
<i>Anthus trivialis</i>	II			
<i>Anthus pratensis</i>	II			
<i>Anthus cervinus</i>	II			
<i>Anthus spinoletta</i>	II			
<i>Motacilla flava</i>	II			
<i>Motacilla citreola</i>	II			
<i>Motacilla cinerea</i>	II			
<i>Motacilla alba</i>	II			
<i>Bombycillidae</i>				
<i>Bombycilla garrulus</i>	II			
<i>Cinclidae</i>				
<i>Cinclus cinclus</i>	II			
<i>Troglodytidae</i>				
<i>Troglodytes troglodytes</i>	II			
<i>Troglodytes fridariensis</i>		B I		
<i>Prunellidae</i>				
<i>Prunella modularis</i>	II			
<i>Prunella collaris</i>	II			
<i>Prunella montanella</i>	II			
<i>Muscicapidae</i>				
<i>Turdinae</i>				
<i>Erithacus rubecula</i>	II		II	
<i>Luscinia luscinia</i>	II		II	
<i>Luscinia megarhynchos</i>	II		II	
<i>Luscinia svecica (=Cyanosylvia svecica)</i>	II	B I	II	
<i>Phoenicurus ochruros</i>	II		II	
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	II		II	
<i>Saxicola rubetra</i>	II		II	
<i>Saxicola torquata</i>	II		II	
<i>Saxicola dacotiae</i>	II	B I	II	
<i>Oenanthe oenanthe</i>	II		II	

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Oenanthe leucura</i>	II	B I	II	
<i>Oenanthe cyprica</i>	III	B I	II	
<i>Oenanthe pleschanka</i>	II	B I	II	
<i>Monticola saxatilis</i>	II		II	
<i>Monticola solitarius</i>	II		II	
<i>Turdus torquatus</i>	II		II	
<i>Turdus merula</i>	III	B II/2	II	
<i>Turdus pilaris</i>	III	B II/2	II	
<i>Turdus philomelos</i>	III	B II/2	II	
<i>Turdus iliacus</i>	III	B II/2	II	
<i>Turdus viscivorus</i>	III	B II/2	II	
<i>Sylviinae</i>				
<i>Locustella naevia</i>	II		II	
<i>Locustella fluviatilis</i>	II		II	
<i>Locustella luscinioides</i>	II		II	
<i>Acrocephalus melanopogon</i>	II	B I	II	
<i>Acrocephalus paludicola</i>	II	B I	I, II	
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	II		II	
<i>Acrocephalus palustris</i>	II		II	
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	II		II	
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	II		II	
<i>Hippolais pallida</i>	II		II	
<i>Hippolais icterina</i>	II		II	
<i>Sylvia nisoria</i>	II	B I	II	
<i>Sylvia curruca</i>	II		II	
<i>Sylvia communis</i>	II		II	
<i>Sylvia borin</i>	II		II	
<i>Sylvia atricapilla</i>	II		II	
<i>Sylvia sarda</i>	II	B I	II	
<i>Sylvia undata</i>	II	B I	II	
<i>Sylvia melanothorax</i>	II	B I	II	
<i>Sylvia rueppelli</i>	II	B I	II	
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	II		II	
<i>Phylloscopus inornatus</i>	II		II	
<i>Phylloscopus bonelli</i>	II		II	
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	II		II	
<i>Phylloscopus collybita</i>	II		II	
<i>Phylloscopus trochilus</i>	II		II	
<i>Regulinae</i>				
<i>Regulus regulus</i>	II		II	
<i>Regulus ignicapillus</i>	II		II	
<i>Muscicapinae</i>				
<i>Muscicapa striata</i>	II		II	
<i>Ficedula parva</i>	II	B I	II	
<i>Ficedula albicollis</i>	II	B I	II	
<i>Ficedula hypoleuca</i>	II		II	
<i>Ficedula semitorquata</i>	II	B I	II	
<i>Tymaliinae</i>				
<i>Panurus biarmicus</i>	II		II	

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Paridae</i>				
<i>Aegithalos caudatus</i>	II			
<i>Parus palustris</i>	II			
<i>Parus montanus</i>	II			
<i>Parus cristatus</i>	II			
<i>Parus ater</i>	II	B I		
<i>Parus caeruleus</i>	II			
<i>Parus cyanus</i>	II			
<i>Parus major</i>	II			
<i>Remiz pendulinus</i>	II			
<i>Sittidae</i>				
<i>Sitta europaea</i>	II			
<i>Sitta krueperi</i>	II	B I		
<i>Sitta whiteheadi</i>	II	B I		
<i>Certhiidae</i>				
<i>Certhia familiaris</i>	II			
<i>Certhia brachydactyla</i>	II	B I		
<i>Tichodroma muraria</i>	II			
<i>Oriolidae</i>				
<i>Oriolus oriolus</i>	II			
<i>Laniidae</i>				
<i>Lanius collurio</i>	II	B I		
<i>Lanius minor</i>	II	B I		
<i>Lanius excubitor</i>	II			
<i>Lanius senator</i>	II			
<i>Lanius nubicus</i>	II	B I		
<i>Corvidae</i>				
<i>Garrulus glandarius</i>		B II/2		
<i>Perisoreus infaustus</i>	II			
<i>Pica pica</i>		B II/2		
<i>Nucifraga caryocarpactes</i>	II			
<i>Pyrrhocorax graculus</i>	II			
<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	II	B I		
<i>Corvus monedula</i>		B II/2		
<i>Corvus frugilegus</i>		B II/2		
<i>Corvus corone</i>		B II/2		
<i>Corvus corax</i>		III		
<i>Sturnidae</i>				
<i>Sturnus vulgaris</i>		B II/2		
<i>Sturnus roseus</i> (= <i>Pastor roseus</i>)	II			
<i>Passeridae</i>				
<i>Passer montanus</i>	III			
<i>Montifringilla nivalis</i>	II			
<i>Fringilidae</i>				
<i>Fringilla coelebs</i>	III	B I		
<i>Fringilla teyeda</i>	II	B I		
<i>Fringilla montifringilla</i>	III			
<i>Serinus serinus</i>	II			
<i>Carduelis chloris</i>	II			
<i>Carduelis carduelis</i>	II			

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Carduelis spinus</i>	II			
<i>Carduelis cannabina</i>	II			
<i>Carduelis flavirostris</i>	II			
<i>Carduelis flammea</i>	II			
<i>Carduelis hornemanni</i>	II			
<i>Loxia leucoptera</i>	II			
<i>Loxia curvirostra</i>	II			
<i>Loxia scotica</i>	II	B I		
<i>Carpodacus erythrinus</i>	II			
<i>Pinicola enucleator</i>	II			
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	III	B I		
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	II			
Emberizidae				
<i>Calcarius lapponicus</i>	II			
<i>Plectrophenax nivalis</i>	II			
<i>Emberiza citrinella</i>	II			
<i>Emberiza cinaracea</i>	II	B I		
<i>Emberiza caesia</i>	II	B I		
<i>Emberiza cia</i>	II			
<i>Emberiza hortulana</i>	III	B I		
<i>Emberiza schoeniclus</i>	II			
<i>Emberiza melanocephala</i>	II			
<i>Emberiza calandra</i> (= <i>Miliaria calandra</i>)	III			
REPTILIA				
TESTUDINES				
Emydidae				
<i>Emys orbicularis</i>	II	H IV, II		
SAURIA				
Scincidae				
<i>Ablepharus kitaibelii</i>	II	H IV		
Lacertidae				
<i>Lacerta viridis</i>	II	H IV		
<i>Lacerta agilis</i>	II	H IV		
<i>Lacerta vivipara</i>	III	H IV		
<i>Lacerta muralis</i> (= <i>Podarcis muralis</i>)	II	H IV		
Anguidae				
<i>Anguis fragilis</i>	III			
OPHIDIA				
Colubridae				
<i>Elaphe longissima</i>	II	H IV		
<i>Natrix natrix</i>	III			
<i>Natrix tessellata</i>	II	H IV		
<i>Coronella austriaca</i>	II	H IV		
Viperidae				
<i>Vipera berus</i>	III	H IV		

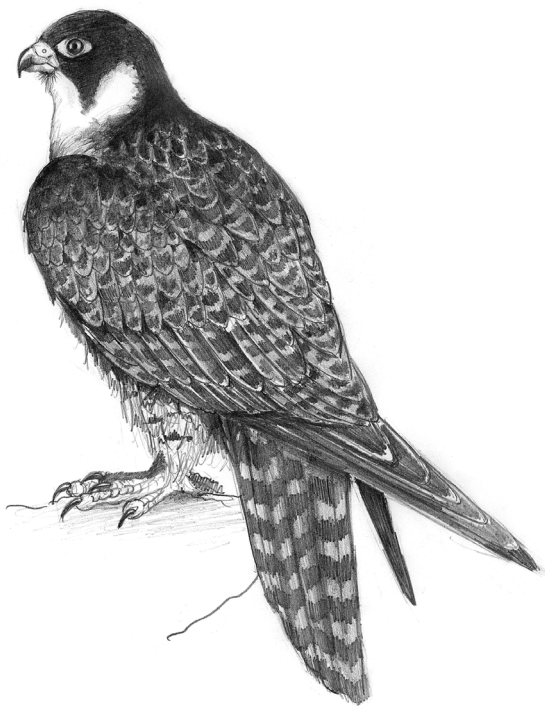
Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
AMPHIBIA				
CAUDATA				
<i>Salamandridae</i>				
<i>Salamandra salamandra</i>	III			
<i>Triturus alpestris</i>	III			
<i>Triturus cristatus</i> (<i>T. cristatus cristatus</i>)	II	H II, IV		
<i>Triturus dobrogicus</i> (<i>T. cristatus dobrogicus</i>)	II	H II		
<i>Triturus montandoni</i>	II	H II, IV		
<i>Triturus vulgaris</i>	III			
ANURA				
<i>Discoglossidae</i>				
<i>Bombina variegata</i>	II	H II, IV		
<i>Bombina bombina</i>	II	H II, IV		
<i>Pelobatidae</i>				
<i>Pelobates fuscus</i>	II	H IV		
<i>Bufo</i>				
<i>Bufo bufo</i>	III			
<i>Bufo viridis</i>	II	H IV		
<i>Bufo calamita</i>	II			
<i>Hylidae</i>				
<i>Hyla arborea</i>	II	H IV		
<i>Ranidae</i>				
<i>Rana arvalis</i>	II	H IV		
<i>Rana dalmatina</i>	II	H IV		
<i>Rana kl. esculenta</i>	III	H V		
<i>Rana lessonae</i>	III	H IV		
<i>Rana ridibunda</i>	III	H V		
<i>Rana temporaria</i>	III	H V		
PISCES				
CEPHALASPIDOMORPHI				
PETROMYZONTIFORMES				
<i>Petromyzontidae</i>				
<i>Eudontomyzon danfordi</i>		H II		
<i>Eudontomyzon mariae</i>	III	H II		
<i>Eudontomyzon vladykovi</i>	III	H II		
<i>Lampetra fluviatilis</i>	III			
<i>Petromyzon marinus</i>	III			
ACTINOPTERYGII				
ACIPENSERIFORMES				
<i>Acipenseridae</i>				
<i>Acipenser gueldenstaedti</i>		H V	II	
<i>Acipenser ruthenus</i>	III	H V	II	
<i>Acipenser nudiiventris</i>		H V	II	
<i>Acipenser stellatus</i>	III	H V	II	
<i>Huso huso</i>	II	H V	II	

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
SALMONIFORMES				
<i>Thymaliidae</i>				
<i>Thymallus thymallus</i>	III	H V		
<i>Salmonidae</i>				
<i>Hucho hucho</i>	III	H II, V		
<i>Salmo salar</i>	III	H II, V		
<i>Umbridae</i>				
<i>Umbra krameri</i>	II	H II		
CYPRINIFORMES				
<i>Cyprinidae</i>				
<i>Abramis ballerus</i>	III			
<i>Abramis sapa</i>	III			
<i>Alburnoides bipunctatus</i>	III			
<i>Aspius aspius</i>	III	H II, V		
<i>Barbus barbus</i>		H V		
<i>Barbus meridionalis (petenyi)</i>	III	H II, V		
<i>Barbus plebejus</i>	III	H II, V		
<i>Chondrostoma nasus</i>	III			
<i>Gobio albipinnatus</i>	III	H II		
<i>Gobio kessleri</i>	III	H II		
<i>Gobio uranoscopus</i>	III	H II		
<i>Leucaspis delineatus</i>	III			
<i>Pelecus cultratus</i>	III	H II, V		
<i>Rutilus pigus</i>	III	H II, V		
<i>Rutilus frisii meidingeri</i>	III	H II, V		
<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	III	H II		
<i>Cobitidae</i>				
<i>Cobitis taenia</i>	III	H II		
<i>Misgurnus fossilis</i>	III	H II		
<i>Sabanajewia aurata</i>	III			
SILURIFORMES				
<i>Siluridae</i>				
<i>Silurus glanis</i>	III			
PERCIFORMES				
<i>Percidae</i>				
<i>Gymnocephalus schraetser</i>	III	H II, V		
<i>Gymnocephalus baloni</i>	III	H II, IV		
<i>Stizostedion volgense</i>	III			
<i>Zingel zingel</i>	III	H V		
<i>Zingel streber</i>	III	H II		
<i>Gobiidae</i>				
<i>Proterorhinus marmoratus</i>	III			
<i>Gobius kessleri</i>	III			
SCORPAENIFORMES				
<i>Cottidae</i>				
<i>Cottus gobio</i>		H II		

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Cottus poecilopus</i>	III			
EVERTEBRATA				
ARTHROPODA				
CRUSTACEA				
DECAPODA				
<i>Astacidae</i>				
<i>Astacus astacus</i>	III	H V		
<i>Austropotamobius torrentium</i>	III	H II, V		
INSECTA				
EPHEMEROPTERA				
<i>Palingenia longicaudata</i>	II			
ODONATA				
<i>Calopterygidae</i>				
<i>Sympetma braueri</i> (=S. paedisca)		H IV		
<i>Coenagrionidae</i>				
<i>Coenagrion mercuriale</i>	II	H II		
<i>Coenagrion ornatum</i>		H II		
<i>Gomphidae</i>				
<i>Ophiogomphus cecilia</i>	II	H II, IV		
<i>Stylurus flavipes</i> (= <i>Gomphus flavipes</i>)	II	H IV		
<i>Libellulidae</i>				
<i>Leucorrhinia albifrons</i>		H IV		
<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	II	H II		
ORTHOPTERA				
<i>Saga pedo</i>	II	H IV		
COLEOPTERA				
<i>Dytiscidae</i>				
<i>Dytiscus latissimus</i>	II	H II, IV		
<i>Graphoederus bilineatus</i>	II	H II, IV		
<i>Scarabeidae</i>				
<i>Osmoderma eremita</i>	II	H II, IV		
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	II	H II, IV		
<i>Cerambycidae</i>				
<i>Cerambyx cerdo</i>	II	H II, IV		
<i>Rosalia alpina</i>	II	H II, IV		
<i>Morimus funereus</i>		H II		
<i>Elateridae</i>				
<i>Limoniscus violaceus</i>		H II		
<i>Lucanidae</i>				
<i>Lucanus cervus</i>	III	H II		
<i>Boridae</i>				
<i>Boros schneideri</i>		H II		
<i>Bostrichidae</i>				
<i>Stephanopachys linearis</i>		H II		
<i>Stephanopachys substriatus</i>		H II		

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Buprestidae</i>				
<i>Buprestis spendens</i>	II	H II, IV		
<i>Scolytidae</i>				
<i>Xyletinus tremulicola</i>		H II		
<i>Staphylinidae</i>				
<i>Oxyporus mannerheimii</i>		H II		
<i>Carabidae</i>				
<i>Carabus hungaricus</i>	II			
HETEROPTERA				
<i>Aradus angularis</i>				
LEPIDOPTERA				
<i>Papilionidae</i>				
<i>Zerynthia polyxena</i>	II	H IV		
<i>Parnassius apollo</i>	II	H IV		
<i>Parnassius mnemosyne</i>	II	H IV		
<i>Nymphalidae</i>				
<i>Euphydryas aurinia</i> (= <i>Eurodryas aurinia</i>)	II	H II		
<i>Hypodryas maturna</i>	II	H II, IV		
<i>Satyridae</i>				
<i>Coenonympha hero</i>	II	H IV		
<i>Lopinga achinae</i>	II	H IV		
<i>Lycaenidae</i>				
<i>Lycaena dispar</i>	II	H II, IV		
<i>Maculinea arion</i>	II	H IV		
<i>Maculinea teleius</i>	II	H II, IV		
<i>Maculinea nausithous</i>	II	H II, IV		
<i>Graellsia isabellae</i>	III			
<i>Lasiocampidae</i>				
<i>Eriogaster catax</i>	II	H II, IV		
<i>Sphingidae</i>				
<i>Proserpinus proserpina</i>	II	H IV		
<i>Arctiidae</i>				
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>		H II		
ANNELIDA				
HIRUDINOIDEA				
ARHYNCHOBDELLAE				
<i>Hirudinidae</i>				
<i>Hirudo medicinalis</i>	III	H V		
MOLLUSCA				
GASTROPODA				
<i>Vertiginidae</i>				
<i>Vertigo angustior</i>		H II		
<i>Vertigo geyeri</i>		H II		
<i>Vertigo moulinsiana</i>		H II		

Druh	Bern II, III	Habitat, Birds	Bonn I, II	AEWA
<i>Helicidae</i> <i>Helix pomatia</i>	III	H V		
BIVALVIA <i>Unionidae</i> <i>Unio crassus</i>		H II, IV		

- Bern II, III** - druhy označené II alebo III sú uvedené v prílohe II alebo III Bernského dohovoru
Bonn I, II - druhy označené I alebo II sú uvedené v prílohe I alebo II Bonnského dohovoru
Habitat - druhy označené H II, H IV alebo H V sú uvedené v prílohách Smernice o biotopoch
Birds - druhy označené B I, BII, BIII, BII/1, BII/2, BIII/1 alebo BIII/2 sú uvedené v prílohách Smernice o vtákoch
AEWA - druhy označené + sú uvedené v prílohe II Dohody o ochrane africko-euroázijských druhov vodného stáhovavého vtáctva

POUŽITÁ LITERATÚRA

- MAŇÁK, M., 2000: 100 otázek a odpovědí o Evropské unii.
- NOVÁČKOVÁ, D., FUTEJ, D., GESTLINGER, M., KUNOVÁ, V., CRESSATI, C., ZÁHORÁKOVÁ, R., KOMORNÍK, P., 2000: Európska integrácia. Od Ríma cez Maastricht po Amsterdam.
- NOVÁČKOVÁ, D., et al.:1988: Zmluvné dokumenty ku štúdiu práva európskej integrácie.
- WEIDENFELD, W., WESSELS, W., 1997: Európa od A do Z. Sprievodca európskou integráciou.
- ŠÍBL, D., 1998: Európska únia. Encyklopédia. Výkladový slovník A - Ž.
- FONTAINE, P., 1995: Europe in Ten Points.
- BORCHARDT, K. D., 1995: European Integration.
- GAŠPARÍKOVÁ, B., 2001: Aproximácia práva. Životné prostredie. Životné prostredie 3/2000.
- Council Directive 79/409/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds. Official Journal of the European Communities No. L 103.
- Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. Official Journal of the European Communities No. L 206/7.
- Council Directive 97/62/EC of 27 October 1997 adapting to technical and scientific progress Directive 92/43/EEC on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. Official Journal of the European Communities No. L 305.
- BirdLife International, 2004: Birds in European Union: a status assessment. Wageningen, The Netherlands, BirdLife International.
- ROBB, E., SUTHERLAND, R., WALITZKY, Z. (eds.) 2004: Report on Birds Directive European Court of Justice Cases with Cases Summaries, Sandy, UK, RSPB.
- Výnos Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5. 1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Prehľad web stránok s právnymi predpismi Európskej únie

www.ial.sk

<http://europa.eu.int/eur-lex>

www.eu.int/comm/environment/nature

www.enviro.gov.sk

www.europa.sk

www.curia.eu.int

Kontakt:
Štátna ochrana prírody SR
Lazovná 10
974 01 Banská Bystrica

www.sopsr.sk